

ÚZEMNÝ PLÁN
OBCE
**TEKOVSKÁ
BREZNICA**
NÁVRH

ÚZEMNÝ PLÁN OBCE TEKOVSKÁ BREZNICA - NÁVRH

Obstarávateľ:

Obec Tekovská Breznica

Poverený obstarávaním ÚPD:

Ing. arch. Karol Ďurenec

odborne spôsobilá osoba pre obstarávanie ÚPP a ÚPD (reg. č. 335)

Zhotoviteľ:

EKOPLÁN, s.r.o. / CITYPLAN, s.r.o.

www.cityplan.eu

Hlavný riešiteľ (spracovateľ):

doc. Ing. arch. Jaroslav Coplák, PhD.

autorizovaný architekt SKA, reg. č. 1524 AA

Riešiteľský kolektív, odborná spolupráca:

Urbanizmus a celková koncepcia: doc. Ing. arch. Jaroslav Coplák, PhD.

Demografia: doc. Ing. arch. Jaroslav Coplák, PhD.

Technická infraštruktúra: Ing. Mária Dobošová (vodné hospodárstvo), Martin Brezovský (energetika, telekomunikácie)

Doprava: Ing. Pavol Klúčik

Environmentálne aspekty: doc. Ing. arch. Jaroslav Coplák, PhD., Ing. Marta Copláková

Dátum spracovania:

jún 2018

Obsah

A. Textová časť

1. Základné údaje.....	5
1.1 Hlavné ciele rozvoja územia a riešené problémy.....	5
1.2 Vyhodnotenie doterajšieho územného plánu.....	7
1.3 Údaje o súlade riešenia územia so zadaním.....	7
2. Riešenie územného plánu – smerná časť.....	8
2.1 Vymedzenie riešeného územia a jeho geografický opis.....	8
2.2 Väzby vyplývajúce z riešenia a zo záväzných častí územného plánu regiónu.....	17
2.3 Širšie vzťahy a riešenie záujmového územia	23
2.4 Základné demografické, sociálne a ekonomické rozvojové predpoklady obce.....	24
2.5 Návrh urbanistickej koncepcie priestorového usporiadania.....	28
2.5.1 Koncepcia kompozičného formovania sídla	
2.5.2 Koncepcia kompozičného formovania krajinného prostredia	
2.5.3 Ochrana pamiatkového fondu	
2.5.4 Regulatívy priestorového usporiadania	
2.6 Návrh funkčného využitia územia obce.....	36
2.7 Podrobný opis návrhu funkčného využitia územia podľa funkčných území.....	41
2.7.1 Bývanie	
2.7.2 Občianske vybavenie a sociálna infraštruktúra	
2.7.3 Výroba	
2.7.4 Rekreácia	
2.8 Vymedzenie zastavaného územia obce.....	46
2.9 Vymedzenie ochranných pásiem a chránených území.....	47
2.10 Návrh riešenia záujmov obrany štátu, požiarnej ochrany, ochrany pred povodňami	49
2.11 Návrh ochrany prírody a tvorby krajiny, prvkov územného systému ekologickej stability a ekostabilizačných opatrení.....	50
2.12 Návrh verejného dopravného a technického vybavenia.....	57
2.12.1 Doprava	
2.12.2 Vodné hospodárstvo	

2.12.3 Energetika	
2.12.4 Telekomunikačné a informačné siete	
2.12.5 Zariadenia civilnej ochrany	
2.13 Koncepcia starostlivosti o životné prostredie.....	72
2.14 Vymedzenie a vyznačenie prieskumných území, chránených ložiskových území a dobývacích priestorov.....	77
2.15 Vymedzenie plôch vyžadujúcich zvýšenú ochranu.....	77
2.16 Vyhodnotenie dôsledkov stavebných zámerov a iných návrhov na poľnohospodárskej pôde a lesných pozemkoch.....	77
2.17 Hodnotenie navrhovaného riešenia z hľadiska environmentálnych, ekonomických, sociálnych a územno-technických dôsledkov.....	79
3. Riešenie územného plánu – záväzná časť	82
3.1 Zásady a regulatívy priestorového usporiadania a funkčného využívania územia, určenie prípustných, obmedzujúcich, vylučujúcich podmienok na využitie jednotlivých plôch a intenzitu ich využitia, určenie regulácie využitia plôch.....	82
3.2 Zásady a regulatívy umiestnenia občianskeho vybavenia územia.....	91
3.3 Zásady a regulatívy umiestnenia verejného dopravného vybavenia územia.....	92
3.4 Zásady a regulatívy umiestnenia verejného technického vybavenia územia.....	92
3.5 Zásady a regulatívy zachovania kultúrnohistorických hodnôt.....	94
3.6 Zásady a regulatívy starostlivosti o životné prostredie, ochrany a využívania prírodných zdrojov, ochrany prírody a tvorby krajiny, vytvárania a udržiavania ekologickej stability.....	95
3.7 Vymedzenie zastavaného územia obce.....	98
3.8 Vymedzenie ochranných pásiem a chránených území podľa osobitných predpisov...98	
3.9 Plochy na verejnoprospešné stavby, na vykonanie delenia a sceľovania pozemkov, na asanáciu a na chránené časti krajiny.....	101
3.10 Zoznam verejnoprospešných stavieb.....	101
3.11 Vymedzenie častí obce pre podrobnejšie riešenie v územnom pláne zóny.....	102
3.12 Schéma záväzných častí riešenia a verejnoprospešných stavieb.....	102
4. Doplnujúce údaje	103
4.1 Zoznam východiskových podkladov.....	103

B. Grafická časť

- Výkres širších vzťahov – v mierke 1: 50 000 (výkres č. 1)
- Komplexný výkres priestorového usporiadania a funkčného využívania územia, s vyznačenou záväznou časťou riešenia a verejnoprospešnými stavbami – v mierkach 1: 2880 (výkres č. 2), 1: 10 000 (výkres č. 3)
- Výkres riešenia verejného dopravného vybavenia – v mierke 1: 2880 (výkres č. 4)
- Výkres riešenia verejného technického vybavenia – v mierke 1: 2880 (výkres č. 5)
- Výkres ochrany prírody a tvorby krajiny, vrátane prvkov ÚSES – v mierke 1: 10 000 (výkres č. 6)
- Výkres vyhodnotenia dôsledkov stavebných zámerov a iných návrhov na poľnohospodárskej pôde a lesných pozemkoch, v mierke 1: 2880 (výkres č. 7)

1. ZÁKLADNÉ ÚDAJE

1.1 Hlavné ciele rozvoja územia a riešené problémy

Dôvody obstarania územného plánu

Všeobecným dôvodom pre spracovanie územného plánu obce je potreba právne záväzného dokumentu s jednoznačne stanovenými regulatívmi pre stavebné aktivity a využívanie prírodných zdrojov. Tieto sú nevyhnutné pre harmonický rozvoj obce v súlade s princípmi udržateľného rozvoja a pre zachovanie identity obce. Špecifickým dôvodom je potreba definovania verejnoprospešných stavieb miestneho významu v územnoplánovacej dokumentácii.

Je tiež nutné premietnuť rozvojové zámery z miestnej stratégie – aktuálneho programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce (PHSR), ako aj z nadradenej územnoplánovacej dokumentácie. Jednou z navrhovaných aktivít PHSR je aj obstaranie územného plánu obce.

Obec Tekovská Breznica ako jedna z najväčších obcí okresu Žarnovica má značný rozvojový potenciál. V poslednom období v obci rastie záujem o výstavbu rodinných domov a pokračovanie tohto trendu sa očakáva aj v nasledujúcich rokoch. Rozvoj sídelno-komunikačnej osi Nitra – Zvolen iniciovalo vybudovanie rýchlostnej cesty R1 a možno predpokladať aj rozširovanie ekonomických rozvojových impulzov nitrianskeho regiónu do širokého okolia, vrátane okrajových častí Banskobystrického kraja.

Hlavné ciele riešenia

Cieľom Územného plánu obce Tekovská Breznica je v zmysle ustanovení § 1 zákona č. 50/1976 Zb. v znení neskorších predpisov komplexné riešenie priestorového usporiadania a funkčného využívania územia v rozsahu katastrálneho územia obce, stanovenie zásad jeho organizácie a vecná a časová koordinácia činností v území. Návrhové obdobie územnoplánovacej dokumentácie bolo stanovené do roku 2030.

Špecifické ciele návrhu rozvoja územia obce Tekovská Breznica v rámci územného plánu obce sú formulované nasledovne:

- návrh kvalifikovanej a komplexnej koncepcie rozvoja obce, ktorá sa bude zaoberať otázkami rozvoja bývania, rekreácie a podnikateľských aktivít, ako aj vzájomným zosúladením týchto funkcií
- návrh optimálnej územno-priestorovej organizácie sídla, s dôrazom na zachovanie identity obce, ako aj na princípy udržateľného rozvoja a požiadavky ochrany prírody a krajiny
- overiť možnosti rozšírenia zástavby obce, predovšetkým zástavby rodinných domov

- overiť možnosti tvorby územno-technických podmienok pre rozvoj rekreačných funkcií v obci a v jej krajinnom zázemí
- overiť možnosti revitalizácie výrobných areálov
- určiť zásady a záväzné regulatívy priestorového usporiadania a funkčného využitia územia, ako aj ďalšie zásady a regulatívy týkajúce sa umiestnenie verejného dopravného vybavenia a verejného technického vybavenia, starostlivosti o životné prostredie, ochranu a využívanie prírodných zdrojov, ochranu a tvorbu krajiny, vytváranie a udržiavanie ekologickej stability

Ďalšie ciele a priority rozvoja obce, vyjadrujúce komplexnú rozvojovú stratégiu, stanovil aktuálny Spoločný program rozvoja obcí Orovnica a Tekovská Breznica. Program rozvoja má charakter strednodobého rozvojového dokumentu a obce ho spracúvajú v zmysle zákona č. 539/2008 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja v znení neskorších predpisov. Dokument definuje víziu rozvoja nasledovne: „Chceme, aby obyvatelia našich obcí v roku 2023 žili pokojným životom v peknom a čistom, pekne upravenom prostredí s množstvom zelene a s možnosťou všestrannej sebarealizácie v oblasti športu, kultúry a turistiky“.

Určenie problémov na riešenie

V riešenom území okrem potenciálov rozvoja boli identifikované aj negatívne javy, problémy a deficity, ktoré je potrebné riešiť, resp. v navrhovanom riešení zohľadniť:

- líniové dopravné závady na miestnych komunikáciách – nevyhovujúce šírkové parametre, v niektorých úsekoch aj nevyhovujúci povrchový kryt
- neusporiadané vlastnícke vzťahy k niektorým pozemkom, pod komunikáciami
- slabá ponuka občianskej vybavenosti v obci v segmente obchodu a komerčných služieb
- schátraný a čiastočne asanovaný hospodársky dvor bývalej veľkovýkrmne
- hluková záťaž obytného územia z rýchlostnej cesty (nedostatočné protihlukové opatrenia)
- ohrozenie najnižšie položených častí zastavaného územia obce povodňami na rieke Hron
- ohrozenie zástavby pri ostatných vodných tokoch počas privalových dažďov
- občasné problémy so zásobovaním pitnou vodou (nedostatočná výdatnosť vodných zdrojov, časté poruchy vodovodu)
- nedostatok disponibilných pozemkov na výstavbu rodinných domov

1.2 Vyhodnotenie doterajšieho územného plánu

Obec Tekovská Breznica nemá platnú územnoplánovaciu dokumentáciu. Pre obec bol spracovávaný územný plán sídelného útvaru. Návrh bol vytvorený v predchádzajúcom spoločenskom zriadení, dopracovávaný bol v roku 1991, nebol však nikdy schválený. Z navrhovaného riešenia vyplýval zámer úplnej prestavby centrálnej časti obce, za predpokladu rozsiahlych asanácií. V súčasných podmienkach tento zámer nie je reálny. Ďalej sa navrhovalo zahusťovanie obytného územia otváraním nových ulíc v záhradách. Návrh územného plánu neobsahoval ani iné relevantné návrhy, ktoré by boli v súčasnosti aktuálne.

1.3 Údaje o súlade riešenia územia so zadaním

Zadanie na územný plán obce Tekovská Breznica bolo prerokované v zmysle §20 ods. 2, 3 a 4 zákona č. 50/1976 Zb. (Stavebný zákon) v znení neskorších predpisov. Následne bolo posúdené Okresným úradom Banská Bystrica a schválilo ho obecné zastupiteľstvo v Tekovskej Breznici uznesením č. 6/2017 zo dňa 08. 12. 2017.

Riešenie návrhu územného plánu obce Tekovská Breznica je v plnej miere v súlade so zadaním. Súčasne sleduje naplnenie cieľov a požiadaviek na riešenie, uložených v zadaní.

2. RIEŠENIE ÚZEMNÉHO PLÁNU – SMERNÁ ČASŤ

2.1 Vymedzenie riešeného územia a jeho geografický opis

Hranice riešeného územia

Riešené územie pre územný plán obce Tekovská Breznica (okres Žarnovica, Banskobystrický kraj) je vymedzené administratívno-správnymi hranicami obce, t. j. celým katastrálnym územím obce. Katastrálne územie je celistvé, kompaktného tvaru, s výmerou 2981 ha. Hustota osídlenia dosahuje 41 obyvateľov na km², čo je pod úrovňou celoštátneho priemeru (110 obyv./ km²). Riešené územie hraničí s nasledujúcimi katastrálnymi územiami:

- k.ú. Nová Baňa – na severe
- k.ú. Brehy – na východe
- k.ú. Rybník, k.ú. Čajkov, k.ú. Devičany, k.ú. Pukanec – na juhu
- k.ú. Orovnica, k.ú. Hronský Beňadik – na západe

Katastrálne hranice na istom úseku tvorí rieka Hron, na východe prebieha katastrálna hranica hrebeňom Štiavnických vrchov, na západe po úpäťí svahu a po okraji lesného porastu a hranicu s k.ú. Brehy tvorí prevažne Liešňanský potok.

Zastavané územie zahŕňa zastavané pozemky s príslušnými záhradami. Je spojitý a je vymedzený hranicami stanovenými k 1.1.1990.

Geografický opis územia

Reliéf

Riešené územie z hľadiska geomorfologického členenia patrí do alpsko-himalájskej sústavy, podsústavy Karpaty, provincie Západné Karpaty, subprovincie Vnútorne Západné Karpaty, oblasti Slovenské stredohorie, celku Štiavnické vrchy. Prevažná časť riešeného územia spadá do podcelku Hodrušská hornatina, len pás na nive Hrona do podcelku Slovenská brána.

Obec Tekovská Breznica leží na juhozápadných svahoch Štiavnických vrchov, na ľavej strane Hrona, v Žarnovickom prelome. Štiavnické vrchy zaberajú podstatnú časť riešeného územia.

Reliéf je členitý, s nadmorskou výškou v rozmedzí od 186 do 746 m n.m. Najnižšiu výšku dosahuje hranici s k.ú. Hronský Beňadik v údolnici toku Hron, najvyššiu na juhovýchodnom okraji katastrálneho územia na kóte Priesil (746 m n.m.). Stred obce je vo výške 200 m n.m. Výškový rozdiel v rámci katastrálneho územia je značný a predstavuje 560 m.

Reliéf riešeného územia je značne rozmanitý, s výskytom mnohých foriem reliéfu. Rovinný reliéf má úzka niva Hrona, pahorkatinný reliéf má pás nižšieho plošinného predhoria medzi zastavaným územím a vrchovinou. Väčšina riešeného územia má vrchovinový reliéf.

Osobitým prvkom z hľadiska geomorfológie i geológie je Putikov vŕšok, ktorý predstavuje dobre zachovaný sopečný kužeľ a rozsiahly lávový príkrov s rozlohou takmer 4 km². Lávové prúdy čadiča a prejavy explozívnej činnosti sa rozprestierajú v trojuholníku Chváľenská dolina – Hron – Liešňanská dolina. Ukážkou tečenia lávy je výrazný lávový prúd v lokalite Peťovo. Od hranice lesa sa tiahne v dĺžke asi 300 m, má šírku okolo 25 m a výšku 4 m nad okolitým terénom. Je to najmladší vulkán Západných Karpát. V južnom svahu troskového kužeľa sa zachovala sopečná jaskyňa, nazývaná Sezam.

Horninové prostredie

Záujmové územie sa v zmysle regionálneho geologického členenia Západných Karpát (Vass et al., 1986) nachádza v regióne Štiavnické vrchy. Na geologickej stavbe územia sa podieľajú andezity viacerých generácií produkované počas činnosti Štiavnického stratovulkánu a sedimenty neogénu a kvartéru údolnej nivy rieky Hron. Neogén je v záujmovom území zastúpený formáciou neovulkanitov – sopečnými tufmi a tufitmi (baden – spodný panón), andezitovými prúdmi (baden – sarmat), ryolitmi (vrchný sarmat – spodný panón), čadičom (pleistocén). Najväčšia časť vznikla koncom badenu v druhej andezitovej fáze.

Kvartér v záujmovom území reprezentujú predovšetkým terasové náplavy (štrky a piesčité hliny) rieky Hron. Prevažujú fluvialne sedimenty súvislej dnovej štrkovej akumulácie a nivných terás (risské stupne stredného pleistocénu). Predstavujú priemerne 0,5 km široký pruh údolnej nivy Hrona a tvoria dnovú výplň dolín jeho prítokov. Na povrchu sú zastúpené hlinami a ílmi stredne až vysokoplastickými a v ich podloží štrkami s prímiesou jemnozrnnej zeminy a hlinitými štrkami, ojedinele i piesčitými štrkami. Staršie terasové štrky sú zriedkavé. Rozsiahle sú výskyty najmä hlinitých svahovín. V hornatých častiach je kvartér nepatrný (hlinito-kamenité sutiny, svahové hliny, hlinito - štrkové náplavy potokov).

Podľa geologickej mapy tvoria prevažnú väčšinu katastrálneho územia neovulkanity. Lávový prúd z Putikovho vŕšku predstavuje alkalické bazaltové vulkanity (čadičový prúd). Inde sú lávové prúdy pyroxenických andezitov (neovulkanity stredného miocénu až stredného - mladšieho badenu), v južnej časti riešeného územia sú to lávové prúdy amfibolicko-pyroxenických andezitov (neovulkanity stredného miocénu až resp. staršieho - stredného sarmatu).

Údaje o pôdnych typoch sú v kap. 2.16.

Hydrologické a hydrogeologické pomery

Hydrologicky riešené územie patrí do povodia rieky Hron. Patrí k veľkým slovenským riekam – tok II. rádu s celkovou dĺžkou 284 km a plochou povodia 5464,5 km². Pre Hron je charakteristický dažďovo-snehový typ režimu odtoku s vysokou vodnosťou vo februári až apríli a s minimálnymi vodnými stavmi v septembri. Výrazné podružné zvýšenie sa prejavuje koncom jesene a začiatkom zimy. Hron má hydrologické číslo povodia 4-23-04-084, priemerný dlhodobý ročný prietok je 46 m³/s, Q365 = 11,41 m³/s.

Pravý breh Hrona tvorí hranicu riešeného územia. V doline tečie smerom na juhozápad, pričom výrazne meandruje.

Podľa prílohy č. 1 vyhlášky MŽP SR č. 211/2005 Z.z., ktorou sa ustanovuje zoznam vodohospodársky významných vodných tokov a vodárenských vodných tokov, náleží Hron do zoznamu vodohospodársky významných vodných tokov.

Tab.: Priemerné mesačné prietoky na rieke Hron m³/s – stanica Brehy

mesiac	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.
	34,76	47,27	82,54	99,31	66,86	49,57
	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.
	36,62	28,75	25,62	32,39	48,49	47,98

Zdroj: SHMÚ

Tab.: Extrémne prietoky na rieke Hron m³/s – stanica Kamenín, r.k. 10,9

Q _{max} 2004	Q _{max} 1992 - 2003	Q _{max} 10	Q _{max} 50
244,0	555,5	695,0	980,0
Q _{min} 2004	Q _{min} 1992 - 2003	Q _{max} 20	Q _{max} 100
8,365	7,037	810,0	1125,0

Zdroj: SHMÚ

Katastrálnym územím ďalej tečú drobné vodné toky, ktoré sú ľavostrannými prítokmi Hrona: Liešňanský potok (tvorí hranicu s k.ú. Brehy), Chválenský potok, Breznica a ďalšie bezmenné drobné vodné toky. Všetky pramene v riešenom území, s výnimkou Liešňanského potoka, ktorý priteká z k.ú. Pukanec. Vodnosť týchto tokov je nízka. Výrazne kolíše v priebehu roka v závislosti na povrchových zrážkach.

Z hľadiska tvorby povrchového odtoku sa územie nachádza vo vrchovinno-nízinnej oblasti s režimom odtoku, ktorý zodpovedá dažďovo-snehovému typu. Maximálny prietok majú vodné toky vo februári až apríli a minimálny prietok v septembri, decembri a januári. K výraznému podružnému zvýšeniu vodnosti dochádza koncom jesene.

Plochy pozemkov vedené v k.ú. ako vodné plochy majú výmeru 6,2 ha, t.j. 0,2 % z celkovej výmery katastrálneho územia. Väčšina tejto výmery pripadá na vodné toky; pri Hrone je jedno menšie jazierko.

Hydrogeologické pomery riešeného územia sú ovplyvnené geologicko-tektonickou stavbou územia, geomorfologickými a klimatickými pomermi.

Podľa hydrogeologickej rajonizácie územia Slovenska riešené územie spadá do 2 rôznych rajónov:

- Q 080 Kvartér nivy Hrona a Slatiny od Slovenskej Lupče po Tlmače (len niva Hrona)
- V 088 Neovulkanity severných svahov Štiavnických vrchov a Javoria (takmer celé k.ú.)

Geologická stavba územia nevytvára priaznivejšie podmienky pre sústreďovanie väčšieho množstva podzemných vôd. Zásoby podzemnej vody sú nevýznamné. Kolektorom podzemnej vody sú sedimenty kvartéru a piesčité a štrkovo-piesčité polohy neogénu. Územie vulkanického komplexu je na pramene chudobné, výdatnosť nad 0,5 l/s je vzácna. Sú obyčajne puklinovo-vrstevného typu a vyvierajú na styku prúdov andezitu s menej priepustnými sedimentmi. Podzemná voda je dopĺňaná zo zrážok. Koeficient filtrácie môže dosahovať hodnoty rádovo $k_f = 10^{-5} - 10^{-7}$ m/s. Prevažujúci smer prúdenia podzemnej vody je v smere toku Hrona – t.j. smerom na juhozápad.

V riešenom území sa nenachádzajú zdroje termálnych ani zdroje minerálnych vôd.

Klimatické pomery

Podľa klimaticko-geografického členenia sú v riešenom území rôznorodé podmienky. Katastrálne územie obce Tekovská Breznica spadá do viacerých klimatických okrskov teplej klimatickej oblasti a sčasti aj do mierne teplej klimatickej oblasti:

- oblasť mierne teplá (M), okrskov mierne teplý, mierne vlhký, pahorkatinový až vrchovinový (M3) – predstavuje vyššie položené časti, t.j. vrchovinovú časť katastrálneho územia
- teplá oblasť (T), okrskov teplý, mierne vlhký, s miernou zimou (T6) – predstavuje len dolinu Hrona a južnú časť katastrálneho územia

Mierne teplá oblasť má priemerný počet letných dní v roku menej ako 25. Júlový priemer teploty je nižší ako 16 °C. Teplá oblasť je charakteristická počtom letných dní 50 a viac s teplotou vzduchu nad 25 °C a viac. V okrsku T6 sú priemerné januárové teploty vyššie ako – 3 °C.

Podľa klimaticko-geografických typov (Atlas krajiny SR, 2002) patria najnižšie položené časti v kotline do teplej klimatickej oblasti, okrsku teplého, mierne vlhkého, s chladnou zimou. Klíma je tu charakterizovaná teplou kotlinovou klímou s dlhým teplým letom, krátkym prechodným obdobím s mierne teplou jarou a jeseňou a krátkou chladnou zimou

s krátkym trvaním snehovej pokrývky. Hornatinová časť riešeného územia patrí do mierne teplej klimatickej oblasti, okrsku mierne teplého, mierne vlhkého, vrchovinového.

Priemerná ročná teplota na stanici Nová Baňa je 8,4 °C. Najteplejším mesiacom je júl a najchladnejším január. Priemerný počet letných dní v roku (viac 25 °C) je 45. Priemerný počet ľadových dní v roku (menej 0,1 °C) je 40. Priemerná dĺžka oslnenia za rok predstavuje 3915 hodín.

Ročný úhrn zrážok je 750 – 850 mm, pričom dolná hranica platí pre nižšie položené časti, horná hranica sa týka vrcholových častí pohoria. Najviac zrážok pripadá na letné mesiace (jún a júl), naopak minimálne množstvo spadne od januára do apríla. Priemerný počet dní so zrážkami viac ako 1 mm je v oblasti Novej Bane 98,2 dní, viac ako 5 mm 45,5 dní. Snehová pokrývka sa v oblasti vyskytuje v priemere 50,2 dní ročne a jej priemerná výška je 12,3 cm.

Tab.: Priemerné mesačné teploty v °C – stanica Nová Baňa

Rok	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.
8,4	-3,0	-1,0	3,4	8,8	13,6	16,8	19,0	17,8	14,0	8,5	4,2	-0,4

Zdroj: SHMÚ

Tab.: Priemerné mesačné zrážky v mm – stanica Nová Baňa

Rok	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.
754	49	52	52	50	74	75	80	71	47	67	74	63

Zdroj: SHMÚ

Tab.: Častosť smerov vetra v % – stanica Nová Baňa

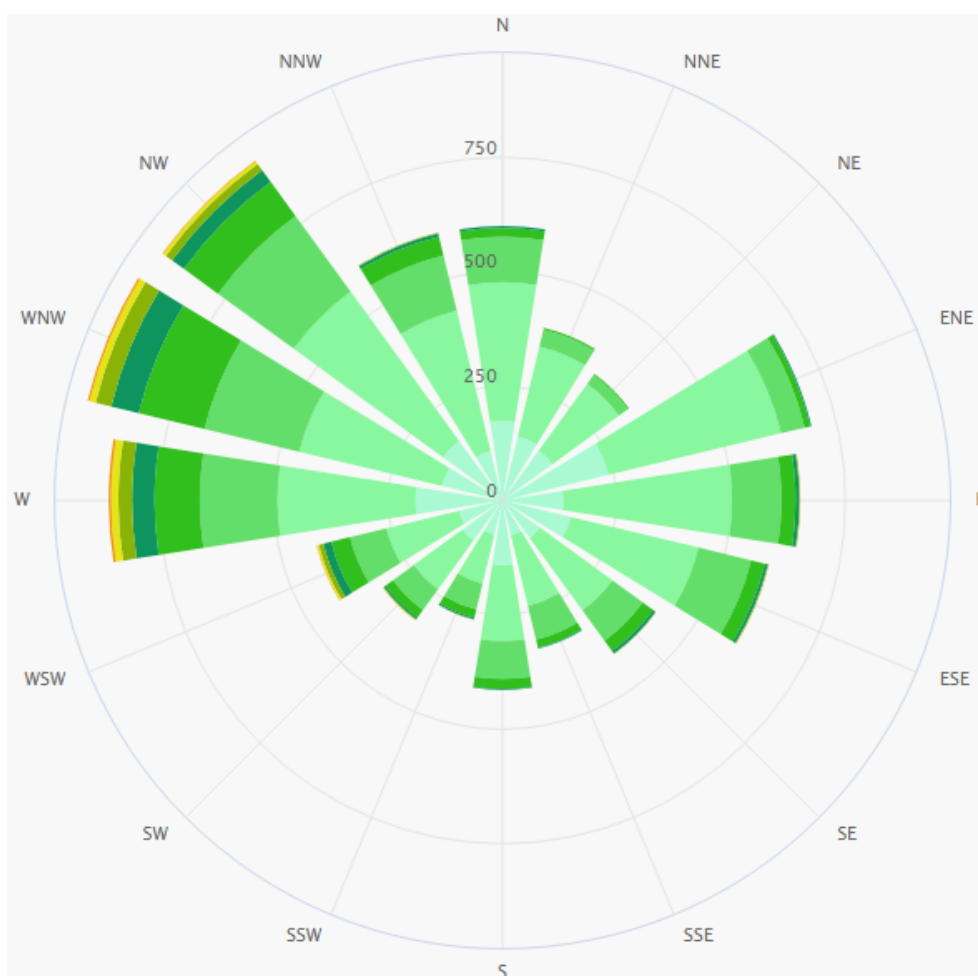
S	SV	V	JV	J	JZ	Z	SZ	Bezv.
1,4	26,6	7,7	5,1	8,1	10,7	5,6	4,2	19,2

Zdroj: SHMÚ

Prúdenie, smer a rýchlosť vetra ovplyvňujú predovšetkým orografické pomery. V zimnom období sú veterné pomery ovplyvňované cirkulačnými pomermi ázijskej anticyklóny, islandskej a stredomorskej níše. V jarnom období je v dôsledku častého, nestabilného zvrstvenia atmosféry najmenšia početnosť výskytu bezvetria. Prevládajúcim vzdušným prúdením v riešenom území je severovýchodné, t.j. v smere údolia Hrona. Všeobecne však oblasť patrí k relatívne málo veterným oblastiam s priemernou rýchlosťou vetra 1 – 2,5 m/s.

Z hľadiska zafaženia územia prízemnými inverziami riešené územie spadá do kategórie mierne inverzných polôh. Inverzné teplotné pomery sa vyskytujú v doline Hrona.

Obr.: Veterná ružica

Zdroj: www.meteoblue.com

Vegetácia

Na základe fytogeografického členenia Slovenska (Atlas krajiny SR) patrí záujmové územie do oblasti západokarpatskej flóry (*Carpaticum occidentale*), obvodu pred karpatskej flóry (*Praecarpaticum*), okresu Slovenské stredohorie a podokresu Štiavnické vrchy.

Potenciálnou prirodzenou vegetáciou, ktorá by sa v riešenom území vyvinula bez antropogénneho vplyvu, sú nasledovné základné jednotky potenciálnej prirodzenej vegetácie:

- karpatské dubovo-hrabové lesy (*C – Carici pilosae-Carpinetum*) – predstavujú väčšinu riešeného územia. Ide o spoločenstvá drevín dub zimný (*Quercus petraea*), hrab obyčajný (*Carpinus betulus*), lipa malolistá (*Tilia cordata*), javor poľný (*Acer campestre*) a bylín ako ostrica chlpatá (*Carex pilosa*), zubačka cibulkonosná (*Dentaria bulbifera*), mliečnik mandľolistý (*Tithymalus amygdaiodes*).

- podhorské bukové lesy (*Fs – Fagenion p.p., Dentario bulbiferae-Fagetum*) – táto jednotka sa nachádza vo vyšších polohách Štiavnických vrchov. Reprezentovaná je lesnými spoločenstvami druhov buk lesný (*Fagus sylvatica*), hrab obyčajný (*Carpinus betulus*), javor horský (*Acer platanoides*) a bylín ako ostrica chlpatá (*Carex pilosa*), zubačka cibulkonosná (*Dentaria bulbifera*), kostrava horská (*Festuca drymeja*), lipkavec marinkový (*Gallum odoratum*)
- bukové a jedľovo-bukové lesy (*F – Dentario glandulosae-Fagetum*) - táto jednotka sa nachádza len na malej ploche vo vrcholovej polohe Štiavnických vrchov. Patria sem spoločenstvá zmiešaných lesov, ktoré vytvára buk lesný (*Fagus sylvatica*), javor horský (*Acer pseudoplatanus*), lipa malolistá (*Tilia cordata*), jedľa biela (*Abies alba*), zubačka žliazkatá (*Dentaria glandulosa*), zubačka deväťlistá (*Dentaria enneaphyllis*).
- jaseňovo-brestovo-dubové lesy v povodiach veľkých riek – tvrdé lužné lesy (*U – Ulmenion*) – nachádzali sa na nive Hrona. V stromovej vrstve sa uplatňujú najmä tvrdé lužné dreviny s bohatým a druhovo pestrým bylinným porastom brest hrabolistý (*Ulmus minor*), brest väzový (*Ulmus laevis*), dub letný (*Quercus robur*), baza čierna (*Sambucus nigra*), cesnak medvedí (*Allium ursinum*), veternica iskerníkovitá (*Anemone Ranunculoïdes*).

Reálna vegetácia, nachádzajúca sa v danom území, sa od prirodzenej vegetácie mierne odlišuje. Dolina Hrona a prechodové nižšie polohy predhoria Štiavnických vrchov sú odlesnené. V Štiavnických vrchoch sú rozsiahle dubové a bukové lesy. Z juhu prenikajú mnohé xerofilné a xerothermné druhy panónskeho alebo mediteránneho pôvodu.

Druhové zloženie lesa v zásade rešpektuje potenciálnu prirodzenú vegetáciu. Z hľadiska drevinovej skladby majú najväčšie zastúpenie buk (55,21%), dub (17,36%), hrab (13,81%) a cer (7,38%). Viac ako 1%-ný podiel majú ďalej borovica (1,38%), javor (1,28%) a smrek (1,04%). Lesy sa využívajú prevažne ako hospodárske lesy (86% na výmere 1880,33 ha), zvyšok predstavujú ochranné lesy. Lesné plochy majú výmeru 4597,5 ha, t.j. 51,8% z výmery katastrálneho územia.

Nelesná drevinová vegetácia sa nachádza na trvalých trávnych porastoch, pozdĺž medzí a poľných ciest, vo výmoľoch a v podobe sprievodných porastov vodných tokov. Na poľnohospodárskej pôde sú jej funkcie nenahraditeľné – krajnotvorná, refugiálna (migrácia rastlín a živočíchov), pôdoochranná, mikroklimatická, pufráčná, hydrická, atď. Drevinová skladba je rôznorodá a závisí od polohy a nadmorskej výšky. Líniový doprovod vodným tokom vytvárajú jelše (*Alnus glutinosa* alebo *Alnus incana*), vrby (rôzne druhy rodu *Salix*), jasene (hlavne *Fraxinus excelsior*), javory (*Acer pseudoplatanus*, *Acer platanoides*), čremcha (*Padus avium*). Stromoradia pozdĺž poľných ciest v nižších polohách tvoria agát biely (*Robinia pseudoaccacia*), orech kráľovský (*Juglans regia*), čerešňa vtáčia (*Prunus avium*), inde aj hrab obyčajný (*Carpinus betulus*), topoľ osikový (*Populus tremula*), vrba popolavá (*Salix cinerea*), dub cerový (*Quercus cerris*), lipa malolistá (*Tilia cordata*), javor horský (*Acer pseudoplatanus*), dub cerový (*Quercus cerris*), miestami sa vyskytuje aj brest horský (*Ulmus glabra*) a jaseň štíhly (*Fraxinus excelsior*).

V rámci krovinnej etáže sa často vyskytujú svíb krvavý (*Swida sanguinea*), hloh obyčajný (*Crataegus laevigata*), hloh jednosemenný (*Crataegus monogyna*), kalina obyčajná (*Viburnum opulus*), krušina jelšová (*Frangula alnus*), ruža šíповá (*Rosa canina*), slivka trnková (*Prunus spinosa*), baza čierna (*Sambucus nigra*), zemolez čierny (*Lonicera nigra*), čremcha strapovitá (*Padus racemosa*), bršlen európsky (*Euonymus europaeus*), vtáčí zob obyčajný (*Ligustrum vulgare*).

Trvalé trávne porasty predstavujú spoločenstvá stepného charakteru – lúky a pasienky. V riešenom území predstavujú dominantné využitie poľnohospodárskej pôdy a na celkovej výmere poľnohospodárskej pôdy majú trvalé trávne porasty podiel až 52,9 %. Vytvárajú rozsiahle plochy, členené nelesnou drevinovou vegetáciou a prerušované v západnej časti katastrálneho územia ornou pôdou a vo východnej časti prevažne lesnými porastmi. Nachádzajú sa najmä v ťažšie dostupných polohách a na svahoch, ktoré neboli vhodné ako polia. Nevypáсанé pasienky sú postihnuté sukcesiou a zarastajú krovinami. Zmena lúčnych biotopov sa prejavuje ochudobnením biodiverzity, hlavne o druhy viazané na pôvodné spoločenstvá. Trvalé trávne porasty majú výmeru 335,3 ha, t.j. 11,2 % z celkovej výmery katastrálneho územia.

Najnižšiu ekologickú hodnotu vykazujú agrocenózy na ornej pôde. Nachádzajú sa v najnižšie položenej časti katastrálneho územia, v úzkom pruhu na nive Hrona. Kolektivizáciou boli pôvodne menšie pásové políčka zlúčené do veľkoblokových celkov. Orná pôda má výmeru 257,9 ha, t.j. 8,7 % z celkovej výmery katastrálneho územia.

V minulosti bolo v území rozšírené ovocinárstvo, v súčasnosti na tieto tradície nadväzuje spoločnosť Amazonit, s.r.o. Ovocné sady sú na výmere 41,7 ha a vinice na výmere 57,4 ha. Nachádzajú sa severne od zastavaného územia obce.

Vegetácia v zastavanom území má kultúrny charakter, väčšinou ide o synantropnú vegetáciu. Tvorí ju predovšetkým vegetácia úžitkových záhrad a okrasných plôch pri rodinných domoch, na záhumienkoch. Záhrady majú celkovú výmeru 30,9 ha, t.j. 1 % z celkovej výmery katastrálneho územia. Drevinová vegetácia sa sporadicky nachádza v rozšíreniach ulíc a miestami pozdĺž potokov. Z hľadiska drevinovej skladby sa vyskytujú lipa, breza, menej vhodná je výsadba ihličnatých drevín – smrekov, jedlí, tují.

Tab.: Prehľad úhrnných hodnôt druhov pozemkov v m² (ÚHDP) za katastrálne územie Tekovská Breznica

Druh pozemku	výmera v m²
orná pôda	2579519
chmeľnice	0
vinice	57472
záhrady	308811
ovocné sady	41764
trvalé trávne porasty	3352719
lesné pozemky	22239330
vodné plochy	61615
zastavané plochy a nádvoría	828013
ostatné plochy	339647
spolu – k.ú.	29808890

Zdroj: GKÚ Bratislava www.katasterportal.sk

Krajinnoekologická charakteristika

V rámci krajinnoekologickej syntézy boli v riešenom území definované homogénne krajinnoekologické komplexy s ekvivalentnými vlastnosťami krajinných zložiek (reliéf, podklad, vegetácia). Pri vymedzení krajinnoekologických komplexov sme vychádzali z ich rámcovej definície v Atlase krajiny SR (2002). V rámci krajinnoekologickej syntézy boli vymedzené nasledujúce krajinnoekologické komplexy:

- Hornatinová krajina s prevahou listnatých lesov na kyslých horninách – komplex zaberá prevažnú väčšinu katastrálneho územia, jeho východnú časť. Ide o plochy súvislých a kompaktných lesných porastov listnatých drevín. Lesné porasty sú zväčša intenzívne využívané pre účely lesného hospodárstva. Komplex je bez osídlenia. Prvky zabezpečujúce ekologickú stabilitu územia sú tu zastúpené v dostatočnej miere.
- Nízke plošinné predhorie s prevahou listnatých lesov – komplex predstavuje južný výbežok katastrálneho územia - svahy Štiavnických vrchov s nižšou vertikálnou členitosťou. V komplexe prevládajú listnaté lesy. Prvky zabezpečujúce ekologickú stabilitu územia sú tu zastúpené v dostatočnej miere.
- Nízke plošinné predhorie s ornou pôdou a lúkami – komplex s menším územným rozsahom predstavuje prechodovú polohu medzi nivou Hrona a masívom Štiavnických vrchov. Je pokrytý prevažne lúčnymi porastmi, ktoré vznikli extenzívnym hospodárením.
- Riečna rovina s prevahou ornej pôdy – komplex v riešenom území tvorí úzky pás Hronskej nivy, pričom z komplexu je vyčlenené zastavané územie s príslušnými plochami pre jeho rozšírenie ako samostatný komplex. Územie je úplne odlesnené a

zastúpenie prvkov ekologickej stability územia je nedostatočné, naopak koncentrujú sa tu líniové technické stavby.

2.2 Väzby vyplývajúce z riešenia a zo záväzných častí územného plánu regiónu

V záväznej časti Územného plánu veľkého územného celku (ÚPN VÚC) Banskobystrický kraj v znení zmien a doplnkov 2004 (VZN BBSK č. 4/2004), zmien a doplnkov č. 1/2007 (VZN BBSK č. 6/2007), zmien a doplnkov 2009 (VZN BBSK č. 14/2010) a zmien a doplnkov 2014 (VZN BBSK č. 27/2014), sú určené niektoré všeobecné podmienky pre rozvoj miest a obcí, ako aj konkrétne požiadavky vzťahujúce sa na riešené územie, ktoré je potrebné rešpektovať:

V oblasti usporiadania územia, osídlenia a rozvoja sídelnej štruktúry

- 1.6 podporovať budovanie rozvojových osí v záujme tvorby vyváženej hierarchizovanej sídelnej štruktúry;
- 1.6.1 podporovať ako rozvojové osi prvého stupňa: nitriansko-pohronskú rozvojovú os: Trnava – Nitra – Žiar nad Hronom - Zvolen
- 1.7.1 podporovať vzťah urbánnych a rurálnych území v novom partnerstve založenom na integrácii funkčných vzťahov mesta a vidieka v znení prírodných a kultúrno-historických a urbanisticko-architektonických daností, pričom pri ich rozvoji zohľadniť koordinovaný proces prepojenia sektorových strategických a rozvojových dokumentov
- 1.7.2 zachovať pôvodný špecifický ráz vidieckeho priestoru, vychádzať z pôvodného charakteru zástavby a historicky utvorenej okolitej krajiny, zachovať historicky utváraný typ zástavby obcí a zohľadňovať národopisné špecifiká jednotlivých regiónov
- 1.7.3 pri rozvoji vidieckych oblastí zohľadňovať a rešpektovať ich ekonomické danosti, špecifické prírodné a krajinné prostredie a pri rozvoji jednotlivých činností dbať na zamedzenie, resp. obmedzenie možných negatívnych dôsledkov týchto činností na krajinné a životné prostredie vidieckeho priestoru.
- 1.7.4 vytvárať podmienky dobrej dostupnosti vidieckych priestorov k sídelným centráram podporou výstavby verejného dopravného a technického vybavenia obcí tak, aby vidiecke priestory vytvárali kultúrne a pracoviskovo rovnocenné prostredie s urbánnym prostredím a dosahovali skĺbenie tradičného vidieckeho prostredia s požiadavkami na moderný spôsob života

V oblasti hospodárstva

- 2.1 vytvárať územno-technické predpoklady pre rozvoj hospodárskych aktivít v území vrátane zariadení na nakladanie s odpadmi a považovať ich za prioritný podnet pre jeho komplexný rozvoj;
- 2.2.1 rešpektovať poľnohospodársky pôdny fond, podporovať jeho využívanie v celom jeho rozsahu a poľnohospodársku pôdu v kategóriách zodpovedajúcich pôdno-ekologickej rajonizácii a typologicko-produkčnej kategorizácii, v súlade s platnou legislatívou
- 2.2.4 rešpektovať lesné pozemky a ich ochranné pásmo ako limitujúci prvok pri územnom rozvoji krajiny,
- 2.2.7 vytvárať podmienky a podporovať opatrenia zamerané na elimináciu erózie poľnohospodárskych a lesných pôd
- 2.2.9 vytvárať podmienky a podporovať rozvoj priemyselných parkov, technologických parkov obchodných, skladovacích priestorov mimo poľnohospodárskych pôd chránených zákonom a na nepoľnohospodárskych pôdach (brownfields)
- 2.2.10 stabilizovať výmeru najkvalitnejších pôd a ich ochranu uskutočňovať ako ochranu hospodársko-sociálneho potenciálu štátu aj ako súčasť ochrany prírodného a životného prostredia
- 2.3.4 ťažbu nerastov realizovať pri zohľadnení zdôvodnených potrieb v takom rozsahu, takým spôsobom a na takých miestach, aby nedochádzalo k negatívnym vplyvom na životné prostredie, režim podzemných vôd a aby tým neboli ohrozené záujmy ochrany prírody (predmet ochrany v danom území)
- 2.4.3 revitalizovať územia existujúcich priemyselných areálov
- 2.4.4 vytvárať územno-technické podmienky pre rozvoj malého a stredného podnikania
- 2.4.5 podporovať rozvoj výroby a služieb založených na využití domácich zdrojov

V oblasti rozvoja rekreácie a turistiky

- 3.1 usmerňovať vytváranie funkčno-priestorového systému cestovného ruchu kraja v súlade s Regionalizáciou cestovného ruchu SR. Uplatňovať navrhnutú štruktúru druhov a foriem turizmu a jeho priestorových a funkčných jednotiek. Ako nový článok systému akceptovať turistické centrá, turistické aglomerácie a turistické parky
- 3.15 vytvárať územno-technické podmienky pre realizáciu cykloturistických trás regionálneho, nadregionálneho a celoštátneho významu, pri súčasnom rešpektovaní zákona o ochrane prírody a krajiny.

- 3.15 vytvárať územno-technické podmienky pre realizáciu cykloturistických trás regionálneho, nadregionálneho a celoštátneho významu, pri súčasnom rešpektovaní zákona o ochrane prírody a krajiny
- 3.18 podporovať rozvoj všetkých druhov turizmu v súlade s ochranou prírody a krajiny

V oblasti usporiadania územia z hľadiska ekologických aspektov, ochrany prírody a pôdneho fondu

- 4.1 Rešpektovať územné vymedzenie a podmienky ochrany a využívanie všetkých vyhlásených chránených území v kategóriách chránená krajinná oblasť, národný park, národná prírodná rezervácia, prírodná rezervácia, národná prírodná pamiatka, prírodná pamiatka, chránený areál, chránený krajinný prvok a ich ochranných pásiem, chránené vtáčie územie, územie európskeho významu, navrhované územia európskeho významu a národného významu, biotopy chránených rastlín a živočíchov
- 4.5 rešpektovať platné územné systémy ekologickej stability
- 4.6 rešpektovať pri umiestňovaní činností do územia, hodnotovo-významové vlastnosti krajiny integrujúce v sebe prírodné a kultúrne dedičstvo, nerastné bohatstvo, vrátane energetických surovín, zohľadňovať ich predpokladané vplyvy na životné prostredie, na charakteristický vzhľad krajiny a realizáciou vhodných opatrení dosiahnuť odstránenie, obmedzenie alebo zmiernenie prípadných negatívnych vplyvov, ako aj elimináciu nežiaducich zmien v charakteristickom vzhľade krajiny
- 4.7 uplatňovať pri hospodárskom využívaní území začlenených medzi prvky územného systému ekologickej stability podmienky ustanovené platnou legislatívou:
 - 4.7.1 zákonom o ochrane prírody a krajiny pre kategórie a stupne ochrany chránených území
 - 4.7.2 zákonom o lesoch
 - 4.7.3 zákonom o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy, pre poľnohospodárske ekosystémy v kategóriách podporujúcich a zabezpečujúcich ekologickú stabilitu územia (trvalé trávne porasty)
- 4.8 zosúlaďovať trasovanie dopravnej a technickej infraštruktúry s prvkami ekologickej siete tak, aby bola maximálne zabezpečená ich vodivosť a homogénnosť ich vhodným trasovaním, prípadne budovaním funkčných ekoduktov
- 4.9 eliminovať systémovými opatreniami stresové faktory pôsobiace na prvky územného systému ekologickej stability (znečisťovanie prostredia, eutrofizáciu, fragmentáciu krajiny, šírenie invázných druhov organizmov, bariérový efekt dopravných koridorov a priečných prekážok v tokoch...).

- 4.10 rešpektovať poľnohospodársku pôdu a lesné pozemky ako limitujúci faktor urbanistického rozvoja územia, osobitne chrániť poľnohospodársku pôdu s veľmi vysokým až stredne vysokým produkčným potenciálom, poľnohospodársku pôdu, na ktorej boli vybudované hydromelioračné zariadenia a osobitné opatrenia na zvýšenie jej produkčnej schopnosti (produkčné sady a vinice)
- 4.11 zabezpečovať nástrojmi územného plánovania ekologicky optimálne využívanie územia, rešpektovanie, prípadne obnovu funkčného územného systému ekologickej stability, biotickej integrity krajiny a biodiverzity na úrovni regionálnej a lokálnej
- 4.12 zabezpečovať zachovanie a ochranu všetkých typov mokradí, revitalizovať vodné toky a ich brehy vrátane brehových porastov a lemov, zvýšiť rôznorodosť príbrežnej zóny (napojenie odstavených ramien, zachovanie sprievodných brehových porastov) s cieľom obnoviť integritu a zabezpečiť priaznivé existenčné podmienky pre biotu vodných ekosystémov s prioritou udržania biodiverzity a vitality brehových porastov vodných tokov
- 4.14 Podporovať dobývanie nerastov len v území, na ktorom v súvislosti s dobývaním nedôjde k negatívnym sociálnym dopadom. V rámci využitia ložísk nerastov nepripustiť na území Banskobystrického kraja použitie technológie kyanidového lúhovania pri ich spracovaní, úprave a zušľachťovaní.
- 4.16 Riešiť ochranu nerastného bohatstva a jeho racionálne využívanie v súlade s princípmi trvalo udržateľného rozvoja a s organizáciou priestorového usporiadania a funkčného využívania územia a s požiadavkami na ochranu prírody a krajiny, zachovania terénneho reliéfu, kultúrneho dedičstva a súčasnej krajinnej štruktúry
- 4.17 Zabezpečovať trvalo ochranu krajiny v zmysle Európskeho dohovoru o krajine smerujúcu k zachovaniu a udržaniu významných alebo charakteristických črt krajiny vyplývajúcich z jej historického dedičstva a prírodného usporiadania alebo ľudskej aktivity

V oblasti usporiadania územia z hľadiska kultúrneho dedičstva

- 5.1 Rešpektovať pamiatkový fond a kultúrne dedičstvo, predovšetkým chrániť najcennejšie objekty a súbory objektov zaradené, alebo navrhované na zaradenie do kategórie pamiatkových rezervácií, pamiatkových zón a nehnuteľných národných kultúrnych pamiatok, vrátane ich vyhlásených ochranných pásiem, chrániť ich a využívať v súlade s ustanoveniami zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu.
- 5.4 Utvárať podmienky na ochranu pamiatkového fondu a spolupracovať s orgánmi štátnej správy na úseku ochrany pamiatkového fondu pri záchrane, obnove a využívaní pamiatkového fondu, pamiatkových území a ich ochranných pásiem v súlade s ustanoveniami zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 49/2002 Z.z.

o ochrane pamiatkového fondu. Obdobne vytvárať podmienky pre ochranu pamätihodností miest a obcí a spolupracovať s orgánmi samosprávy miest a obcí.

- 5.5 Zabezpečiť osobitnú pozornosť a zvýšenú ochranu evidovaným, známym a predpokladaným archeologickým náleziskám a lokalitám, v súlade s ustanoveniami zákona NR SR č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu.
- 5.11 Vytvárať podmienky pre ochranu a obnovu objektov pamiatkového fondu vo voľnej krajine (objektov hradov, kaštieľov a ich ruín) pri zachovaní ich pamiatkových hodnôt ako súhrnu významných historických, krajinných, spoločenských, urbanistických, architektonických, vedeckých, technických, výtvarných, alebo umelecko-remeselných hodnôt. Vytvárať podmienky pre obnovu pamätihodností miest a obcí vo voľnej krajine ako nenahraditeľných prvkov pre zachovanie charakteristického vzhľadu krajiny, jej kvality a historických panorám v krajine.
- 5.12 Rešpektovať typické formy a štruktúry osídlenia charakterizujúce jednotlivé špecifické regióny kraja vo vzťahu k staviteľstvu, ľudovému umeniu, typickým formám hospodárskych aktivít a väzbám s prírodným prostredím, so snahou o zachovanie charakteristických črt krajiny, v súlade s typológiou krajiny v jednotlivých regiónoch a s ustanoveniami Európskeho dohovoru o krajine.
- 5.13 Uplatňovať a rešpektovať typovú a funkčnú charakteristiku sídiel mestského, malomestského a rôznych foriem vidieckeho osídlenia vrátane typického rozptýleného osídlenia strednej a južnej časti územia kraja.
- 5.14 Rešpektovať pri rozvoji územia význam a hodnoty jeho kultúrno-historických daností v nadväznosti na všetky zámery v sociálno-ekonomickom rozvoji.

V oblasti rozvoja nadradenej dopravnej infraštruktúry

- 6.1.38 pri rekonštrukcii ciest II. a III. triedy rezervovať priestor pre realizáciu súbežných cyklistických trás
- 6.1.47 zabezpečiť pre cesty I., II. a III. triedy územnú rezervu pre ich výhľadové šírkové usporiadanie
- 6.9 v oblasti rozvoja infraštruktúry cyklistickej dopravy:
 - 6.9.1 podporovať rozvoj nemotorovej, predovšetkým cyklistickej dopravy
 - 6.9.4 podporovať využívanie pozemkov a lesných ciest vo vlastníctve štátu a samospráv na budovanie cyklistických ciest a cykloturistických trás

V oblasti rozvoja nadradenej technickej infraštruktúry

- 7.1.3 realizovať prepojenie Západoslovenskej vodárenskej sústavy so Stredoslovenskou vodárenskou sústavou cez oblastné a skupinové vodovody Gabčíkovo a Žiar nad Hronom – Žarnovica – Hronský Beňadik (zdroje Gabčíkovo a VN Turček)

- 7.1.6 rezervovať priestor na výhľadové vybudovanie skupinových kanalizačných systémov
- 7.1.12 v súlade s Plánmi manažmentu povodí zabezpečiť ochranu pred povodňami realizáciou preventívnych opatrení v povodiach, ktoré spomalia odtok vôd z povodia do vodných tokov a zvýšia retenčnú kapacitu územia, výstavbu retenčných nádrží a poldrov, ochranných hrádzí, protipovodňových línií a zariadení na prečerpávanie vnútorných vôd, úpravu vodných tokov a ich nevyhnutnú opravu a údržbu, obnovu inundačných území,
- 7.1.13 v zmysle platnej legislatívy zabezpečiť stanovenie rozsahu inundačných území tokov a pri ich využívaní rešpektovať ustanovenia platnej legislatívy o ochrane pred povodňami
- 7.2.7 rezervovať priestor na výhľadovú realizáciu dvojitého 110 kV vedenia v smere Rz ŽSR Kozárovce – Rz Žarnovica, s uvažovaným prepojením na navrhovanú rozvodňu a transformovňu v Novej Bani

V oblasti sociálnej infraštruktúry

- 8.3.1 rozširovať sieť a štruktúru zariadení sociálnej starostlivosti a sociálnych služieb podľa potrieb okresov paralelne s narastaním podielu občanov odkázaných na sociálnu pomoc a občanov v dôchodkovom veku, ako aj občanov so zdravotným postihnutím, najmä občanov s ťažkým zdravotným postihnutím

V oblasti ochrany a tvorby životného prostredia

- 9.3.2 ochranu vodárenských tokov a ich povodí podľa vyhlášky MP SR č. 211/2005 Z.z., ktorou sa ustanovuje zoznam vodohospodársky významných vodných tokov a vodárenských vodných tokov
- 9.9 Pri posudzovaní územnotechnických podmienok a projektovej príprave nových trás a zariadení dopravnej infraštruktúry zhodnotiť kvalitu územia a zabezpečiť jeho trvalú ochranu v ich okolí pred hlukom, infrazvukom a vibráciami v zmysle platnej legislatívy.
- 9.10 V rámci spracovania nižších stupňov územnoplánovacej dokumentácie (ÚPN O, ÚPN Z) v jednotlivých oblastiach, podľa účelu ich využitia, určiť stupeň radónového rizika
- 9.11 Pri spracovaní nižších stupňov územnoplánovacej dokumentácie rešpektovať ochranné pásma pohrebísk v súlade s platnou legislatívou

Verejnoprospešné stavby:

- 5.55 Tekovská Breznica náhradné zásobovanie vodou
- 8.4 rezervovanie priestoru pre výhľadovú realizáciu dvojitého 110 kV vedenia v smere Rz ŽSR Kozárovce – Rz Žarnovica, s prepojením na navrhovanú rozvodňu a transformovňu v Novej Bani

- 7.26. Tekovská Breznica profil na zachytávanie ropných havárií na Hrone, rkm 88,780

2.3 Širšie vzťahy a riešenie záujmového územia

Obec Tekovská Breznica patrí na základe územno-správneho členenia do okresu Žarnovica a Banskobystrického kraja. Okres Žarnovica má rozlohu 426 km² a 27 879 obyvateľov (SODB 2011). Podľa rozlohy je druhým najmenším a podľa počtu obyvateľov tretím najmenším okresom v kraji. Vznikol rozčlenením pôvodného „veľkého“ okresu Žiar nad Hronom po zmene územnosprávneho členenia v roku 1996.

V rámci okresu má obec marginálnu polohu, na jeho južnom okraji. Nie je súčasťou žiadneho ťažiskového priestoru osídlenia, nachádza sa však na významnej nitriansko-pohronskej sídelnej osi, ktorá je podľa ÚPN VÚC Banskobystrického kraja rozvojovou osou I. stupňa, a na multimodálnom dopravnom koridore (železnica, rýchlostná cesta), spájajúcom západné Slovensko, so stredným, južným a východným Slovenskom. Poloha na tejto osi znamená pre obec Tekovská Breznica značné rozvojové predpoklady do budúcnosti.

Obec Tekovská Breznica patrí medzi stredne veľké obce s počtom obyvateľov 1236 k 31. 12. 2016. V rámci okresu Žarnovica však patrí k najväčším obciam vidieckeho typu.

Obec je situovaná v blízkosti mesta Nová Baňa (7,5 km). Nová Baňa je najvýznamnejším spádovým mestom pre obyvateľov obce z hľadiska dochádzky za občianskou vybavenosťou a pracovnými príležitosťami. Od okresného mesta Žarnovica je obec vzdialená 16 km. Podľa ÚPN VÚC Banskobystrického kraja sú Žarnovica a Nová Baňa klasifikované ako centrá IV. skupiny. Žarnovica (6393 obyv.) však počtom obyvateľov naďalej zaostáva za Novou Baňou (7422 obyv.). Dôvodom pre lokalizáciu sídla okresu do Žarnovice zrejme bola jej výhodnejšia poloha v mieste pripojenia cesty II. triedy z Partizánskeho a centrálnejšia poloha v rámci obvodu. Najbližšími mestami s viac ako 10 tisíc obyvateľmi sú Žiar nad Hronom (40 km), Zlaté Moravce (21 km) a Levice (26 km). Vzdialenosť do krajského mesta Banská Bystrica (75 km) je väčšia než do Nítry (50 km).

Rozvíja sa aj spolupráca na mikroregionálnej úrovni, v rámci mikroregiónu Nová Baňa. Okrem Novej Bane a obce Tekovská Breznica sú členmi mikroregiónu obce Hronský Beňadik, Malá Lehota, Orovnica, Rudno nad Hronom, Brehy, Tekovské Nemce, Veľká Lehota, Voznica.

Významné sú väzby predovšetkým na obec Orovnica, ktorá bola v rokoch 1971 - 1992 administratívne pričlenená k obci Tekovská Breznica. Medzisídlné vzťahy s obcou Orovnica sú historicky podmienené, umožňuje ich aj vzájomná vzdialenosť asi 4 km a priame prepojenie cestou III. triedy s premostením rieky Hron. Z tohto dôvodu možno za záujmové územie obce Tekovská Breznica považovať obec Orovnica. V územnom pláne

obce Tekovská Breznica sú preto naznačené väzby na obec Orovnica, najmä z hľadiska dopravného a technického vybavenia. Pomerne významné sú väzby aj na obec Brehy.

2.4 Základné demografické, sociálne a ekonomické rozvojové predpoklady obce

Vývoj počtu obyvateľov, prirodzený a mechanický pohyb

Vývoj počtu obyvateľov odzrkadľuje socio-kultúrne, demografické a ekonomické procesy prebiehajúce na úrovni celej spoločnosti, čiastočne je aj odrazom významu obce v štruktúre osídlenia a lokálnych zmien.

Obec zaznamenala výraznejší rast miestnej populácie koncom 19. storočia, vystriedaný kratšími obdobiami stagnácie počas I. a II. svetovej vojny. Historicky najvyšší počet obyvateľov – 1463 mala obec v roku 1961. Od 60. do 90. rokov 20. storočia sa rast počtu obyvateľov zastavil na úrovni okolo 1450 obyvateľov. Od 90. rokov 20. storočia počet obyvateľov obce pozvoľna klesal. Pokles počtu obyvateľov spôsobilo aj osamostatnenie sa obce Orovnica, predtým miestnej časti obce Tekovská Breznica. K 31.12.2016 mala obec 1236 obyvateľov.

Tab.: Vývoj počtu obyvateľov v rokoch 1869 – 2011

Rok sčítania obyv.	Počet obyv.
1869	861
1880	855
1890	917
1900	1042
1910	1177
1921	1190
1930	1222
1940	1347
1948	1325
1961	1463
1970	1457
1980	1440
1991	1366
2001	1323
2011	1253

Zdroj: Vlastivedný slovník obcí na Slovensku, ŠÚSR

Prirodzený úbytok zatiaľ kompenzujú migračné prírastky obyvateľstva. Migračná bilancia obce v sledovanom 10-ročnom období (2006 – 2015) bola pozitívna: 202 prisťahovaných : 181 odsťahovaných. To svedčí o značnej atraktivite obce, aspoň v porovnaní s okolitými vidieckymi obcami. Hlavným faktorom atraktivity obce je vybudovaná občianska vybavenosť, výborná dopravná dostupnosť, blízkosť miest, relatívne kvalitné životné prostredie.

Prirodzený pohyb bol v sledovanom období rokov 2006 – 2015 charakteristický prirodzeným úbytkom. Počet zomrelých prevyšoval počet narodených v pomere 98 : 195. V tomto období bol prirodzený prírastok dosiahnutý len v roku 2008. Pokles miery natality je dôsledkom celkových spoločenských a sociálnych zmien v SR a v celom stredoeurópskom priestore.

Z hľadiska demografických prognóz má istú výpovednú hodnotu index vitality, definovaný ako podiel počtu obyvateľov v predproduktívnom veku k počtu obyvateľov v poproduktívnom veku, násobený číslom 100. Tento ukazovateľ v roku 2011 dosahoval už pomerne nepriaznivú hodnotu – 79,5. Podľa všeobecnej interpretácie však až hodnoty nad 100 zaručujú perspektívu rastu počtu obyvateľov prirodzenou menou. Ide teda regresívny typ populácie.

Najväčší nárast v období rokov 2001 – 2011 zaznamenal segment obyvateľstva v produktívnom veku. Znamená to, že humánny potenciál pre ekonomický rozvoj v súčasnosti dosahuje vrchol, čo sa prejavuje aj investíciami generácie v produktívnom veku do individuálnej bytovej výstavby.

Tab.: Skladba obyvateľov podľa vekových skupín

	2011
Počet trvalo bývajúcich obyvateľov	1253
z toho muži	591
z toho ženy	662
Počet obyvateľov v predproduktívnom veku (0-14)	163
Počet obyvateľov v produktívnom veku	885
Počet obyvateľov v poproduktívnom veku	205

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011

Tab.: Vývoj počtu obyvateľov, narodených, zomrelých, prihlásených a odhlásených

Rok	narodení	zomrelí	pristťahovaní	vystťahovaní	Počet obyvateľov k 31.12.
2006	8	23	14	21	1263
2007	6	13	7	23	1240
2008	14	13	11	31	1221
2009	7	15	16	12	1217
2010	9	18	34	11	1231
2011	5	20	31	14	1250
2012	10	22	20	23	1235
2013	11	22	25	13	1236
2014	17	25	26	7	1247
2015	11	24	18	26	1226
Spolu	98	195	202	181	

Zdroj: ŠÚSR

V budúcnosti predpokladáme pokračovanie trendu presunu časti obyvateľstva z miest do okolitých vidieckych obcí s výhodnou polohou a dobrou dostupnosťou. Tieto predpoklady obec Tekovská Breznica spĺňa. Preto do roku 2030 prognózujeme stabilizáciu počtu obyvateľov na úrovni okolo 1250 obyvateľov.

Skutočný potenciál obce získavať nových obyvateľov migráciou bude závisieť predovšetkým od globálnych vývojových tendencií a lokalizačných faktorov, investičnej aktivity súkromného sektora, ale tiež od samotnej obce, jej rozvojovej politiky, udržania a zlepšenia kvality života v obci, ponuky služieb v obci, odstránenia deficitov infraštruktúry.

Skladba obyvateľov podľa národnosti a vierovyznania

Obyvateľstvo je slovenskej národnosti. Slováci podľa údajov z roku 2011 tvoria 99,5% obyvateľov (bez zohľadnenia obyvateľov s nezistenou národnosťou).

Z hľadiska náboženského vyznania je štruktúra obyvateľstva tiež homogénna. Miera religiozity dosahuje nadpriemerné hodnoty. 93,4% všetkých obyvateľov sa hlási k rímskokatolíckej cirkvi (bez zohľadnenia obyvateľov s nezisteným vierovyznaním). Iné vierovyznania nie sú významnejšou mierou zastúpené.

Tab.: Národnostné zloženie obyvateľstva

Národnosť	slovenská	česká	iná	nezistená
	1164	2	4	83

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011

Tab.: Skladba obyvateľov podľa vierovyznania

Vierovyznanie	rímskoka- tolická cirkev	evanjelická cirkev a.v.	iné	bez vyznania	nezistené
	1068	13	13	49	110

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011

Navrhovaný rozvoj obce nebude mať vplyv na národnostné a náboženské zloženie obyvateľstva.

Ekonomická aktivita obyvateľov

Z vekovej skladby a údajov o počte ekonomicky aktívnych vyplýva, že obyvateľstvo má v súčasnosti podpriemerný potenciál ekonomickej produktivity. Miera ekonomickej aktivity obyvateľov predstavuje 45,4%.

Základom hospodárskej aktivity a zdrojom obživy tunajšieho obyvateľstva bolo od najstarších čias poľnohospodárstvo, neskôr priemysel. V dôsledku reštrukturalizácie hospodárstva v minulom desaťročí klesol počet pracovníkov v tomto odvetví. Súčasne došlo k zvýšeniu podielu zamestnaných v sekundárnom a terciárnom sektore. Podľa údajov z posledného sčítania z roku 2011 najviac obyvateľov pracovalo v terciárnom sektore (služby) – 290 obyvateľov a v sekundárnom sektore (priemysel) – 204 obyvateľov. Nízky je podiel zamestnancov primárneho sektora (poľnohospodárstvo, lesné hospodárstvo) – 38 obyvateľov.

Za prácou odchádzalo 429 obyvateľov, čo z počtu ekonomicky aktívneho obyvateľstva predstavovalo až 75,4%. Obyvatelia odchádzajú za zamestnaním najmä do Novej Bane, Žarnovice, v menšej miere aj do vzdialenejších miest – Žiaru nad Hronom, Levíc, Tlmáč, Bratislavy. Možnosť získania zamestnania je teda podmienená ochotou cestovať za prácou.

Tab.: Ekonomická aktivita obyvateľov

Počet ekonomicky aktívnych osôb	569
Podiel ekonomicky aktívnych na celku (%)	45,4
- pracujúci (okrem dôchodcov)	433
- pracujúci dôchodcovia	18
- osoby na materskej a rodičovskej dovolenke	28
- nezamestnaní	109
- študenti	74
- osoby v domácnosti	4
- dôchodcovia	345
- príjemcovia kapitál. príjmov	0
- iná a nezistená	70
- deti do 16 rokov	172

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011

Navrhované riešenie nepočíta s s rozvojom priemyselnej výroby. Predpokladá sa, že nové pracovné miesta budú vznikať hlavne v službách, v menšej miere aj oživením drobnej remeselnej výroby. Tieto aktivity navrhované riešenie umožňuje, no presný počet nových pracovných miest nie je možné vyčíslieť. Vzhľadom k dobrej dostupnosti miest sa predpokladá naďalej vysoký podiel odchádzajúcich za prácou.

2.5 Návrh urbanistickej koncepcie priestorového usporiadania

2.5.1 Koncepcia kompozičného formovania sídla

Obec má kompaktný pôdorys, so zreteľnou hlavnou kompozičnou osou, ktorú predstavuje dnešná cesta III. triedy. Táto kompozičná os sa stala základom zástavby hromadnej cestnej dediny. Pôdorys obce je pretiahnutý v smere tejto kompozičnej osi. Priečne (sekundárne) kompozičné osi predstavujú drobné vodné toky, pozdĺž ktorých sa tiež zoskupovala zástavba. Najvýraznejšia z priečných kompozičných osí vznikla medzi kostolom a obecným úradom, kde sa sformoval aj hlavný uzlový priestor obce. Neskoršou výstavbou sa zástavba doplnila o nové ulice, prebiehajúce rovnobežne s hlavnou kompozičnou osou alebo kolmo na ňu.

Návrh podporuje kompaktnosť pôdorysu zastavaného územia obce, pričom rešpektuje a rozvíja hlavné a sekundárne kompozičné osi. Najmä doplnením nových plôch na južnom okraji obce dôjde k skompaktneniu pôdorysu obce. Zástavba tu bude situovaná vo vyvýšenej polohe, čím vznikne nový prvok v siluete sídla.

Zachováваме taktiež existujúcu uličnú sieť, ktorú navrhujeme rozšíriť o menší počet nových ulíc, prirodzene napojených na existujúce ulice. Nové i existujúce ulice navrhujeme v čo najväčšej miere zokruhovať.

Zástavba v obci sa vyznačuje relatívne vyššou hustotou, s minimálnym počtom voľných prieluk. Zostávajúcich asi 5 voľných prieluk v uličnej fronte navrhujeme zastavať s cieľom vytvorenia kontinuálneho uličného priestoru.

Do dnešných dní sa kompaktno zachovala zástavba ľudových domov hromadnej cestnej dediny. Zástavbu tvoria ľudové domy s hospodárskymi budovami z 2. polovice 19. storočia a zo začiatku 20. storočia. Reprezentujú mimoriadne architektonické a urbanistické hodnoty, vzhľadom k skutočnosti, že nejde len o ojedinele sa vyskytujúce objekty, ale zástavba sa zachovala vcelku. Nevyhnutné je rešpektovať historickú urbanistickú štruktúru, hmotovú skladbu, jej výškovú hladinu a urbanistickú mierku jednotlivých objektov. Objekty z pôvodnej zástavby by sa mali obnoviť a zachovať ich v čo najautentickejšej podobe. Pri novej výstavbe vo vymedzených rozvojových plochách a pri reštrukturalizácii existujúcej zástavby je potrebné vychádzať z pôvodných zastavovacích štruktúr, ktoré sú v súlade s vidieckym charakterom zástavby. V historickej zástavbe je

potrebné striktné dodržiavať regionálne znaky architektúry, uvedené v kapitole 2.5.3. V ostatných častiach obce sa na prekrytie domov odporúčajú sedlové strechy, rovnobežné s dlhšou stranou stavby, so sklonom od 35° do 50°, pričom použité by mali byť tradičné materiály striech. Taktiež by sa v obytnej zástavbe malo vylúčiť budovanie súvislých nepriehľadných oplotení vyšších ako 1,5 m a vyššie konštrukcie budovať len priehľadné z dreva, z kovových prvkov alebo zo zelene. V prípade rodinných domov by súvislá zastavaná plocha jedného objektu nemala prekročiť 200 m². Samostatne stojace rodinné domy by sa mali budovať na pozemkoch s minimálnou veľkosťou 600 m². Skupinové formy zástavby, ako napr. radovú zástavbu, dvojdomy nie je v obci vhodné realizovať. Za účelom dosiahnutia jednotnej koncepcie riešenia je potrebné pred povolením výstavby v rozvojových plochách č. 3 a 4 vypracovať urbanistické štúdie.

Od polovice 20. storočia sa začali do sídelnej štruktúry obce začleňovať domy na štvorcovom pôdoryse s rôznymi typmi striech (sedlovými, stanovými i plochými strechami). V tomto období boli vybudované aj viacpodlažné bytové domy s dominantným priestorovým pôsobením. Ďalší bytový dom bol vybudovaný len nedávno.

V urbanistickej štruktúre obce je možno ako ťažiskový priestor definovať centrálnu zónu obce. Presne je vymedzená v grafickej časti. Rozkladá sa po oboch stranách hlavnej ulice (hlavnej kompozičnej osi), pričom asi v strede, na križovaní priečnej osi sa rozširuje do strán. Centrálnu zónu obce ďalej rozčleňujeme na dve časti – historické centrum a nové centrum. Historické centrum tvorí zväčša historická zástavba ľudových domov, len ojedinele narušená intrúziou stavieb z neskorších období. Do centrálnej zóny obce bol zaradený aj novší komplex občianskej vybavenosti celoobecného významu – areál vzdelávacích zariadení a športového areálu. Spolu s okolitou novšou zástavbou rodinných domov a bytových domov tvorí nové centrum. V návrhu odporúčame komplexnú revitalizáciu a dobudovanie centrálnej časti obce, vrátane úpravy a dotvorenia verejných priestranstiev. Verejné priestranstvá s potenciálom dotvorenia parkovou úpravou alebo urbanistickým mobiliárom sú hlavne pri potoku a v najširšej časti hlavnej ulice.

Pre udržanie vidieckeho charakteru zástavby a jej konzistentnosti je regulovaná výšková hladina zástavby. Regulácia sa vzťahuje na existujúcu i navrhovanú zástavbu, maximálna výšková hladina je stanovená špecificky pre každú funkčnú územnú zónu. V obytnom území sa uvažuje s maximálne dvomi nadzemnými podlažiami, s výnimkou centrálnej zóny - historického centra, kde je povolené len jedno nadzemné podlažie, s možnosťou podkrovia. V centrálnej zóne – novom centre sú naopak povolené až štyri nadzemné podlažia. Vo výrobnom území V1 sú prípustné maximálne dve nadzemné podlažia, vo výrobnom území V2 len jedno nadzemné podlažie, rovnako ako v rekreačnom území.

2.5.2 Koncepcia kompozičného formovania krajinného prostredia

Za najvýznamnejšie faktory, ktoré podmieňujú estetický ráz kultúrnej krajiny, sa považuje druh a hustota osídlenia, spôsob poľnohospodárskeho či lesohospodárskeho využitia, trasovanie nadradenej cestnej siete, nadzemných energetických vedení a hlavne priemysel a ťažba surovín. Ide o antropomorfné zásahy a štruktúry, ktoré so zvyšujúcou sa intenzitou ich výskytu v krajine znižujú estetické pôsobenie krajiny na človeka. Takéto antropomorfné štruktúry sú v riešenom území zastúpené len v malej miere.

Z hľadiska stupňa antropickej premeny prvkov využitia zeme v sledovanom území prevládajú prírode blízke prvky nad prvkami umelými. Priestorové usporiadanie prvkov, a tým aj štruktúra krajiny, je pestrá, formácie prvkov sa striedajú alebo prelínajú.

Reliéf sa uplatňuje ako výrazný prvok podporujúci priestorové pôsobenie urbanistickej štruktúry a jej jednotlivých prvkov. Poloha obce v údolí umožňuje atraktívne pohľady na obec a okolitú krajinu z okolitých vrchov od Novej Bane (z Havranej skaly), ako aj z vyvýšených častí zastavaného územia.

Silne zvlnený reliéf je rozčlenený hlbokými dolinami vodných tokov, pozdĺž ktorých sa na dolnom toku sformovala charakteristická potočná radová zástavba. Je pôsobivo zakomponovaná do krajiny – vklínená do úzkych dolín. Lesná krajina, v ktorej sa strieda les s menšími plochami lúk a pasienkov vytvára malebné scenérie. V riešenom území a jeho blízkosti sa nachádza viacero lokalít atraktívnych z krajinárskeho hľadiska.

Územie má pomerne vysokú lesnatosť. Z hľadiska estetiky krajiny sú menej atraktívne lesné monokultúry. Atraktívnejšie sú lesy s rôznorodou drevinovou skladbou, ktoré sa zachovali v menej dostupných polohách a na strmších svahoch.

Zastúpenie rušivo pôsobiacich prvkov nie je zanedbateľné. Vplyvy rýchlostnej cesty sa týkajú nielen environmentálnych aspektov, ale aj estetických vnemov. Súčasťou multimodálneho dopravného koridoru, vedeného údolím Hrona, sú aj železnica a cesty I. a III. triedy, ktoré nemajú natoľko rušivý vplyv ako rýchlostná cesta. Okrem dopravných líniových stavieb majú charakter rušivých prvkov aj nadzemné elektrické vedenia VN, telekomunikačný vysielač. Najvýraznejšou dominantou tejto časti doliny Hrona je komín priemyselného závodu Knauf Insulation, ktorý je viditeľný až z obce Tekovská Breznica. Do istej miery možno za rušivé prvky vo vzťahu k pôvodnej urbanistickej štruktúre obce považovať hospodárske a výrobné areály na okrajoch obce. Najmä ide o schátraný areál bývalej veľkovýkrmne, ktorý navrhujeme na asanáciu a rekultiváciu.

V odlesnenej časti katastrálneho územia je potrebné posilniť existujúcu líniovú zeleň. Líniovú zeleň v návrhu využívame nielen na zabezpečenie pôdoochranných a hygienických funkcií (ochrana pred negatívnymi vplyvmi dopravy a výroby), ale aj ako kompozičný prvok, na ohraničenie pôdnych celkov a ich rozdelenie do menších plôch, lepšie vystihujúcich pôvodné krajinné štruktúry. Navrhujú sa aj nové pásy líniovej zelene a stromoradií.

V navrhovanom riešení sa pozornosť venuje aj sídelnej zeleni. V navrhovaných obytných uliciach vyššieho významu sa požaduje výsadba líniovej zelene. Odporúčame tiež uskutočniť revitalizáciu verejnej zelene predovšetkým v centrálnej zóne obce - na rozšírení hlavnej ulice a vodného toku. V rámci revitalizácie je potrebné dosadiť vhodné dreviny a výrazne nerozširovať podiel spevnených plôch.

2.5.3 Ochrana pamiatkového fondu

Kultúrno-historické hodnoty sú odrazom historického vývoja obce. Obec sa spomína v roku 1276. Patrila opátstvu v Hronskom Beňadiku, v 16. stor. ostrihomskému arcibiskupstvu, 1776 banskobystrickému biskupstvu. Hrad Tekovská Breznica je doložený z roku 1311, keď tunajší kastelán bol servientom ostrihomského arcibiskupa. V roku 1312 ho dobyl Matúš Čák, 1475 sa spomína iba pevnôstka. V roku 1534 mala obec 14 port, 1601 školu a 67 domov, 1720 44 daňovníkov a mlyn, 1828 136 domov a 788 obyvateľov. Zaoberali sa poľnohospodárstvom, povozníctvom, hrnčiarstvom, výrobou dreveného riadu a pracovali v lesoch. V roku 1956 vzniklo menšinové, 1959 celoobecné JRD.

Východná časť k.ú. Tekovská Breznica sa nachádza v ochrannom pásme lokality svetového kultúrneho dedičstva UNESCO „Banská Štiavnica a technické pamiatky v jej okolí“, ktorá bola do Zoznamu svetového dedičstva zapísaná na základe rozhodnutia Výboru svetového dedičstva č. 618rev prijatého v dňoch 6-11. 12. 1993 v Cartagene. Ochranné pásmo je v riešenom území totožné s hranicou CHKO Štiavnické vrchy.

Na území obce Tekovská Breznica sa nachádza nehnuteľná národná kultúrna pamiatka evidovaná v Ústrednom zozname pamiatkového fondu (ÚZPF), ktorú je potrebné zachovať a chrániť: Hrad Breznica - ruína, z 13. storočia (č. ÚZPF 1273)

V bezprostrednom okolí nehnuteľnej kultúrnej pamiatky podľa § 27 ods. 2 zákona č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov (ďalej len pamiatkový zákon) nemožno vykonávať stavebnú činnosť ani inú činnosť, ktorá by mohla ohroziť pamiatkové hodnoty kultúrnej pamiatky. Bezprostredné okolie nehnuteľnej kultúrnej pamiatky je priestor v okruhu desiatich metrov od nehnuteľnej kultúrnej pamiatky; desať metrov sa počíta od obvodového plášťa stavby, ak nehnuteľnou kultúrnou pamiatkou je stavba, alebo od hranice pozemku, ak je nehnuteľnou kultúrnou pamiatkou aj pozemok.

Z pôvodnej zástavby obce sa z 2. polovice 19. storočia zachovali kamenné trojpriestorové domy s hospodárskymi staviskami (maštal', šopa), radenými za obytnou časťou vo dvore. Sedlové strechy s podlomenicou a doskovými štítlami boli pod slamou. Vchod do pitvora bol zvýraznený žudrom. Otvorené ohnisko v pitvore bolo vyvedené do murovaného komína. Dvor bol uzavretý nízkou doskovou bránou a brámkou s drevenými stĺpmi a oblúkovým

nadpražím. Takýto dvojsový prízemný obdĺžnikový dom v pôvodnej podobe sa do dnešných dní nezachoval, stál na dnešnom pozemku Jozefa Krištofa. Z tohto typu vychádzajú aj domy z konca 19. a začiatku 20. storočia, niektoré vznikli prestavbou starších objektov. Sú to v podstate podobné domy ako predchádzajúce, ale s väčšími oknami a do dvora sú obrátené podstením č. 362, 406-407 (na doskovom štíte je vyrezaný symbol kríža a dva okrúhle svetlíky), 414 (na doskovom štíte je vyrezaný symbol kríža a siluety domov), 416 (na doskovom štíte sú vyrezané symboly kríža a hviezd), 427-428 (na doskovom štíte sú vyrezané symboly kríža a hviezd a siluety domov), 516, 526 (na doskovom štíte sú vyrezané symboly kríža a hviezd a siluety domov), 539-540 (na doskovom štíte je vyrezaný symbol kríža), 606 (na doskovom štíte je vyrezaný symbol kríža) a 610 (z r. 1927 s tromi obytnými miestnosťami, pôvodný starší dom mal pred prestavbou dve miestnosti). Priečelie je členené oknami v ušnicových šambránach a bosovanými lizénami (na doskovom štíte je vyrezaný symbol kríža).

Niektoré domy toho istého typu nemajú strechu priečelia zakončenú štítom č. 330 (priečelie je členené oknami v ušnicových šambránach s klenákom, lizénami zdobenými geometrickými obrazcami a korunnou rímsou na spôsob zuborezu), 364, 365, 417, 418, 511 (priečelie je členené oknami v šambránach s podokennou rímsou a čabrakou), 553, 578 (priečelie je členené oknami v šambránach s podokennou rímsou, lizénami a korunnou rímsou na spôsob oblúčkového vlysu), 591 (priečelie členené oknami v ušnicových šambránach s klenákom a bosovanými lizénami), 597, 604 (starý dom z 19. storočia) a 613.

Zaujímavý je dom č. 513, ktorý je do dvora obrátený podstením a pred vstupom do pivora má drevenú verandu. Je postavený na svahu a preto vchod do pivnice je priamo z ulice. Priečelia niektorých domov sú rozšírené o murovaný vstup na podstenie č. 390, 392 (na doskovom štíte je vyrezaný symbol kríža) a 588 (na drevenom štíte je vyrezaný symbol kríža a dvoch srdc). Podstenie podobného domu č. 405 je podopierané drevenými trámami. Zaujímavý dom č. 524 má dnes zamurovaný vstup na podstenie podopierané železnými trámami a drevenú verandu pred vstupom do pivora. Je to typ dlhého domu s viacerými obytnými jednotkami. Objekty so vstupom na otvorenú pilierovú chodbu sú novšie domy, alebo staršie objekty s novou úpravou z 20. – 40. rokov 20. storočia - č. 324 (priečelie členené oknami v pásových šambránach a pásovými lizénami, plechová tabuľa je od Hasičskej vzájomnej poisťovne), 325, 333 (chodba je zasklená, priečelie je členené lizénovým rámom), 357 (chodba je zasklená), 359, 360 (chodba je zasklená, priečelie je členené lizénovým rámom), 385, 388, 399, 400, 404, 411, 435 (vstup upravený na okno, priečelia členia okná v šambránach), 531, 532, 544, 545, 546, 594, 599, 607 (zasklená pilierová chodba) a 814.

V domoch boli zvyčajne tri obytné miestnosti (predná - čistá izba, pivor - kuchyňa a zadná izba) kryté trámovými stropmi. Aj k novším domom sa primkávajú hospodárske staviská. Z dvora na povalu zvyčajne kedysi viedol drevený rebrík. Vo dvoroch domov sa dodnes zachovali samostatné stavby letných kuchýň, komôr, pivníc a kolesové studne, ktoré nahradili staršie vahadlové studne. V nike priečelia domu č. 254 a 255 je umiestnená soška Máriinho Nepoškrveného srdca, patrónky objektu.

Nachádzajú sa tu aj ďalšie architektonické pamiatky a solitéry s historickými a kultúrnymi hodnotami, ktoré je potrebné zachovať, prípadne obnoviť:

- kostol Narodenia Panny Márie, rímskokatolícky, zo 14. storočia, barokovo prestavaný, vrátane kríža pri kostole a kamennej pokladničky v kostole, hlavného a bočných oltárov
- skulpturálna architektúra – božie muky „Piety“, prícestný stĺp sv. Jána Nepomuckého a Anjel strážca s dieťaťom
- miesta po zaniknutých objektoch – bývalá fara bývalá škola, bývalý mlyn, bývalé zemianske kúrie, miesto brodu breznickej kompy
- pamätník padlým v I. a II. svetovej vojne
- strážna veža - ruina hranolovej strážnej veže, strážny a signalizačný objekt zo sústavy budovanej od r. 1564 na ochranu stredoslovenských banských miest pred tureckým nebezpečenstvom
- domy so zachovanými tvaroslovnými prvkami ľudovej architektúry (p. text vyššie)
- urbárska vinohradnícka pivnica, vytesaná do pieskovcového vrchu pravdepodobne na prelome 18. a 19. stor.
- kolesové studne

Pri obnove, dostavbe a novej výstavbe je potrebné zachovať a rešpektovať nasledovné hodnoty a regionálne znaky:

- dominantu obce – barokový rímskokatolícky kostol Narodenia Panny Márie – zachovať uličný priehľad na kostol
- uličnú urbanistickú štruktúru historickej zástavby tvorenú radovou zástavbou ľudových domov – okolo kostola, pozdĺž hlavnej (stredovej) ulice, pozdĺž potoka a pozdĺž príjazdovej komunikácie od juhozápadu
- architektonické prvky zástavby domov, t.j. tektoniku fasád, veľkosť otvorov, šikmé tvary striech, pôvodné materiály: prízemná hmota objektu, jednotraktový pôdorys (2-3 miestnosti za sebou), postavený kolmo na hlavnú ulicu, tvar strechy – sedlový, sklon 40-45°, s podlomenicou do ulice, strešné štíty – plné drevené doskové (so zvislo kladených dosiek), s vyrezávaným motívom (krížom alebo hviezdou) alebo murované štíty, sústava vikierov – tzv. „hospodárske“, so sedlovou alebo pultovou strieškou, komíny ukončené typickou hlavicou, krytina – stará „eternit“ - azbestocementová, keramická krytina dvojdrážková, malorozmerová (16 ks/m²), farebnosť biela, tehlovo červená, výrazne červená), fasáda – otvory 2 okenné otvory a dverný vstup, za ním niektoré domy – gánok, fasády – hladké, omietané, natierané vápenným náterom, s hladkými štukovými šambránami okolo okien, farebnosť fasád – pastelové farby, vstupné drevené dvere, so vstupom do dvora, na gánok, okná – drevené, dnu a von otváracie štvorcové alebo obdĺžnikové, 4-tabuľkové alebo 6-tabuľkové, oplotenie – prevažne drevené, nízke latkové ploty (zvislo ukladané

latky), doskové ploty aj torzo brán, novšie kované, terén prirodzene svahovitý, bez výrazných zásahov do terénu, nízke oporné múry z lomového kameňa

- architektonické prvky zástavby – verejné kolesové studne, pomocné stavby a hospodárske stavby
- vodný prvok – potok s kamennými schodiskovými vstupmi
- zeleň s charakteristickými predzáhradkami a ovocnými stromami, nevhodné sú ihličnaté dreviny

Z hľadiska novej výstavby je potrebné uplatňovať nasledovné požiadavky:

- v novej výstavbe uplatňovať charakteristické regionálne architektonické prvky
- novostavby navrhovať len v takom rozsahu, aby sa zachovala historická urbanistická štruktúra, hmotová skladba a charakteristické výškové zónovanie, vytvárajúce kolorit obce
- novú výstavbu situovať primárne mimo historickej zástavby
- v historickej zástavbe povoliť maximálnu výšku zástavby jedno podlažie s možnosťou podkrovia (t.j. v centrálnej zóne obce - historickom centre)

V riešenom území sú evidované archeologické náleziská: r.k. kostol Narodenia Panny Márie a mimo obce v polohách Hrádok (areál a okolie NKP), Sokolia skala (zaniknutá pevnosťka), Pustý hrad (ruina veže – Vartovka). V jednotlivých etapách realizácie a uplatňovania územného plánu obce v praxi musí byť splnená nasledovná podmienka v zmysle zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov a zákona č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov:

- stavebník ku každému zámeru stavebnej činnosti, ako aj k rekonštrukcii historických objektov, ktorá predpokladá zemné práce na predmetnom území, si od príslušného krajského pamiatkového úradu vyžiada vyjadrenie z hľadiska nevyhnutnosti vykonať archeologický výskum
- podľa § 36, ods. 2 zákona č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov pred začatím stavebnej činnosti alebo inej hospodárskej činnosti na evidovanom archeologickom nálezisku podľa § 41, ods. 1 je vlastník, správca alebo stavebník povinný podať žiadosť o vyjadrenie k zámeru na krajský pamiatkový úrad.
- podľa § 36 ods. 3 zákona č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov krajský pamiatkový úrad môže rozhodnúť o povinnosti vykonať archeologický výskum aj na mieste stavby alebo inej hospodárskej činnosti, ktoré nie je archeologickým náleziskom podľa § 41, ods. 1, ak na tomto mieste dôvodne predpokladá výskyt archeologických nálezov

2.5.4 Regulatívy priestorového usporiadania

Územný plán stanovuje súbor záväzných regulatívov priestorového usporiadania. Regulatívy sa vzťahujú na územie s predpokladom lokalizácie zástavby (nové rozvojové plochy) a plochy existujúcej zástavby, na základe priradenia k funkčnej územnej zóne. Pre usmernenie priestorového usporiadania zástavby sú definované nasledujúce regulatívy:

- Maximálna výška zástavby
- Maximálna intenzita využitia
- Odstupové vzdialenosti medzi objektmi

Regulatív určuje maximálny počet nadzemných podlaží. Maximálnu výšku zástavby je prípustné prekročiť o 1 ustúpené podlažie, o výšku šikmej strechy s max. 1 využiteľným podkrovným podlažím. Regulatív sa nevzťahuje na technické vybavenie (stožiare vysieláčov a pod.) umiestňované mimo zastavaného územia.

Intenzita využitia je určená maximálnym percentom zastavanosti (pomer zastavanej plochy k ploche pozemku alebo k skupine pozemkov x 100). Do zastavaných plôch sa nezapočítavajú spevnené manipulačné a dopravné plochy. Záväzný regulatív maximálneho percenta zastavanosti je stanovený pre zastavané územie obce a jeho navrhované rozšírenie. Regulatív minimálnej intenzity využitia plôch nie je stanovený.

Pri umiestňovaní stavieb je potrebné riadiť sa vyhláškou č. 532/2002 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o všeobecných technických požiadavkách na výstavbu a o všeobecných technických požiadavkách na stavby užívané osobami s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie. Minimálne odstupové vzdialenosti medzi objektmi sú stanovené v § 6 tejto vyhlášky.

Tab.: Prehľad regulatívov priestorového usporiadania

Označenie funkčnej územnej zóny	Maximálna výška zástavby	Maximálna intenzita využitia plôch
Obytné územie B1	1 NP - len v centrálnej zóne obce, v časti historické centrum 2 NP - mimo centrálnej zóny obce 4 NP - len v centrálnej zóne obce, v časti nové centrum	30 %
Rekreačné územie R1	1 NP	15 %
Výrobné územie V1	2 NP	30 %
Výrobné územie V2	1 NP	30 %
Zeleň v sídle Z1	-	-
Voľná krajina K1	-	-
Voľná krajina K2	-	-

2.6 Návrh funkčného využitia územia obce

Základné rozvrhnutie funkcií, prevádzkových a komunikačných väzieb v riešenom území

Koncepciu rozvoja obce spolu s kompozičnými aspektmi výrazne determinovali limity prírodného charakteru a antropogénneho charakteru. Západným smerom výstavbu nie je možné ďalej rozvíjať, lebo už časť existujúcej zástavby sa nachádza v inundačnom území Hrona, navyše je tu najkvalitnejšia poľnohospodárska pôda a územie značne zasahuje hluk z neďalekej rýchlostnej cesty. Z východnej strany sa ako limity priestorového rozvoja obce uplatňujú zvltný terén, chránené lúčne biotopy, ako aj plánovaný koridor elektrického vedenia VVN. Urbanistická koncepcia rozvoja obce sa preto musela obmedziť na malý počet nových rozvojových plôch a hľadať priestorové rezervy aj v zastavanom území, ktoré sú však tiež značne obmedzené. Návrhom nových rozvojových plôch nedochádza k výraznejším zmenám súčasného priestorového usporiadania a funkčného využívania.

Obec Tekovská Breznica plní primárne obytnú funkciu a obytné územie má dominantný podiel na celkovej výmere zastavaného územia obce. Súčasnú funkčnú zónovú štruktúru obce v plnej miere rešpektujeme. Navrhované riešenie uvažuje predovšetkým s rozvojom obytnej funkcie. Vymedzením nových rozvojových plôch pre obytnú výstavbu vytvárame podmienky pre naplnenie rozvojového potenciálu obce. Na bývanie sa navrhujú plochy v priamej nadväznosti na existujúce zastavané územie obce.

V rámci zastavaného územia je prípustná intenzifikácia využitia v rámci vymedzených častí záhrad rodinných domov, dostavbami a nadstavbami existujúcich objektov. Predpokladá sa tiež obohatenie spektra občianskej vybavenosti (predovšetkým komerčných prevádzok obchodu a služieb), a to najmä v centrálnej zóne obce.

Výrobné územie reprezentuje hospodársky dvor RD na severnom okraji obce, s príslušnou plochou pre rozšírenie výrobného územia. Druhý areál bývalej veľkovýkrmne sa navrhuje na úplnú asanáciu a rekultiváciu. Výrobné územie sa navrhuje rozšíriť o prevádzkový areál ovocného sadu.

Do rekreačného územia zaraďujeme menšiu chatovú resp. záhradkársku osadu na začiatku Priesilskej doliny. Ostatné rekreačné aktivity sa budú realizovať v okolitom krajinnom prostredí (cykloturistika, pešia turistika).

Nová výstavba je podmienená prestavbou a rozšírením miestnych komunikácií. Nové rozvojové plochy priamo nadväzujú na existujúce zastavané územie a komunikačný

system. Navrhovaná uličná sieť bude tvoriť ucelené okruhy a prepojí sa s existujúcou uličnou sieťou.

Určenie funkčných územných zón

Územný plán stanovuje súbor regulatívov funkčného využívania územia. V rámci definovaného prípustného funkčného využívania je určené prevládajúce funkčné využívanie, ktoré je rozhodujúce pre zaradenie územia do nasledujúcich funkčných územných zón:

- obytné územie
- zmiešané územie
- výrobné územie
- rekreačné územie

Tab.: Prehľad navrhovaných rozvojových plôch a ich funkčné využitie

číselné označenie rozvoj. plochy	výmera v ha	funkčná územná zóna
1	0,7753	obytné územie
2	1,0270	obytné územie
3	3,2750	obytné územie
4	0,5426	obytné územie
5	0,2325	cintorín
6	1,0270	výrobné územie

Prevažná časť zastavaného územia, ako aj väčšina rozvojových plôch pre jeho rozšírenie, sa zaraďuje do obytného územia. Ide o plochy, ktoré sú určené pre obytné stavby a k nim prislúchajúce nevyhnutné vybavenie (zväčša ide o základnú občiansku vybavenosť, verejné dopravné a technické vybavenie vrátane parkovísk a garáží, zeleň a detské ihriská). Nové plochy sú navrhované aj pre rozšírenie výrobného územia a cintorína.

Regulatívy funkčného využitia územia

Územný plán obce v zmysle vyhlášky č. 55/2001 Z.z. o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii (§ 12, ods. 4, písm. n) stanovuje nasledovný súbor regulatívov funkčného využívania územia:

- priradenie k funkčnej územnej zóne (obytné / zmiešané / výrobné / rekreačné územie).
- prípustné funkčné využívanie – vymedzenie prevládajúceho funkčného využívania
- obmedzujúce funkčné využívanie – je prípustné len za stanovených podmienok, resp. obmedzení

- zakazujúce funkčné využívanie – pomenúva neprípustné funkcie s predpokladom nevhodného pôsobenia na okolité prostredie

Regulatívy sa vzťahujú na priestorové celky, ktoré sú v komplexnom výkrese vymedzené grafickou značkou príslušného plošného javu alebo javov.

Regulácia funkčného využitia pre obytné územie (B1)

V obytnom území B1 sa predpokladá zachovanie existujúcej zástavby prevažne rodinných domov, ako aj rekonštrukcia rodinných domov (vrátane rozširovania, nadstavieb). Sú tu prípustné prevádzky základnej občianskej vybavenosti a drobné remeselné prevádzky v rodinných domoch, prípadne aj v samostatných objektoch pri dodržaní limitu pre zastavanú plochu. Okrem vymedzených nových rozvojových plôch je výstavba nových objektov možná ako náhrada existujúcich objektov a na vyznačených voľných prielukách.

Vymedzenie územia: existujúca zástavba obytných budov a občianskej vybavenosti v zastavanom území obce, navrhované rozvojové plochy č. 1, 2, 3, 4.

Tab.: Regulácia funkčného využitia pre obytné územie

Označ.	Prípustné funkčné využívanie	Obmedzujúce funkčné využívanie (prípustné s obmedzením)	Zakazujúce funkčné využívanie (neprípustné)
B1	bývanie v rodinných domoch	príslušné verejné dopravné a technické vybavenie nevyhnutné pre obsluhu územia základná občianska vybavenosť - miestneho významu (služby komerčné a sociálne, maloobchod, verejné stravovanie, prechodné ubytovanie, administratíva, školstvo, zdravotníctvo, kultúra, cirkev) do 200 m ² zastavanej plochy (neplatí pre existujúce prevádzky, ktoré túto výmeru presahujú) výroba bez negatívnych a rušivých vplyvov – remeselné prevádzky do 200 m ² zastavanej plochy ihriská a oddychové plochy – pre rezidentov (vrátane miestneho športového areálu) bývanie v bytových domoch – len v centrálnej zóne, časti nové centrum	živočíšna výroba (okrem drobného do 0,5 veľkej dobytčej jednotky v centrálnej zóne obce a do 1 veľkej dobytčej jednotky mimo centrálnej zóny obce) priemyselná výroba a sklady s vysokými nárokmi na dopravnú obsluhu občianska vybavenosť nadmiestneho významu s vysokými nárokmi na dopravnú obsluhu všetky ostatné druhy využívania, ktoré by svojimi negatívnymi vplyvmi (napr. zápachom, hlukom) priamo alebo nepriamo obmedzili využitie susedných pozemkov

Regulácia funkčného využitia pre rekreačné územie (R1)

Záhradkárka a chatová osada sa zachová bez predpokladu ďalšieho územného rozširovania. Vzhľadom na polohu v zastavanom území obce sa predpokladá jej čiastočná intenzifikácia, pri zastúpení bývania do 40% zastavaných plôch v rámci regulačného celku. Vymedzenie územia: rekreačná záhradkárka a chatová osada v Priesilskej doline.

Tab.: Regulácia funkčného využitia pre rekreačné územie

Označ.	Prípustné funkčné využívanie	Obmedzujúce funkčné využívanie (prípustné s obmedzením)	Zakazujúce funkčné využívanie (nepripustné)
R1	záhradky s hospodárskymi a rekreačnými stavbami so zastavanou plochou do 50 m ²	príslušné verejné dopravné a technické vybavenie nevyhnutné pre obsluhu územia bývanie v rodinných domoch – do 40% zastavaných plôch v rámci regulačného celku ihriská – s výmerou do 300 m ²	bývanie v bytových domoch výroba, sklady občianska vybavenosť ubytovacie zariadenia

Regulácia funkčného využitia pre výrobné územie (V1, V2)

Výrobné územie V1 existujúcej farmy RD severne od obce sa zachováva s možnosťou intenzifikácie a čiastočnej alebo úplnej konverzie aj pre podnikateľské aktivity výrobného charakteru (nepoľnohospodársku výrobu a sklady). Pre účely poľnohospodárskej výroby (sadu) sa navrhuje jeho rozšírenie o vymedzenú rozvojovú plochu. Vymedzenie územia: hospodársky dvor RD so živočíšnou výrobou, navrhovaná rozvojová plocha č. 6.

Výrobné územie V2 je určené pre výrobné služby a technické vybavenie (čistiareň odpadových vôd), s vylúčením živočíšnej výroby. Vymedzenie územia: areál stavebnín na západnom okraji obce, proti futbalovému ihrisku, existujúca čistiareň odpadových vôd.

Tab.: Regulácia funkčného využitia pre výrobné územie

Označ.	Prípustné funkčné využívanie	Obmedzujúce funkčné využívanie (prípustné s obmedzením)	Zakazujúce funkčné využívanie (nepripustné)
V1	poľnohospodárska výroba, vrátane živočíšnej výroby remeselno-výrobné prevádzky, výrobné služby (napr. stavebníctvo) sklady a logistické zariadenia miestneho významu agroturistika s prechodným ubytovaním návštevníkov do 10 lôžok administratívne budovy využívané výrobnými podnikmi a inými podnikateľskými subjektmi	príslušné verejné dopravné a technické vybavenie nevyhnutné pre obsluhu územia zariadenia zberu druhotných surovín bez negatívnych vplyvov na životné prostredie (kompostovisko, zberný dvor)	bývanie šport a rekreácia priemyselná výroba s negatívnymi vplyvmi na životné prostredie
V2	remeselno-výrobné prevádzky, výrobné služby (napr. stavebníctvo) sklady a logistické zariadenia miestneho významu	príslušné verejné dopravné a technické vybavenie nevyhnutné pre obsluhu územia zariadenia zberu druhotných surovín bez negatívnych vplyvov	živočíšna výroba bývanie šport a rekreácia

Označ.	Prípustné funkčné využívanie	Obmedzujúce funkčné využívanie (prípustné s obmedzením)	Zakazujúce funkčné využívanie (nepripustné)
		na životné prostredie (kompostovisko, zberný dvor)	

Regulácia funkčného využitia pre zeleň v sídle (Z1)

Zeleň v sídle nadväzuje na obytné územie. Tvorí ju verejná zeleň a vyhradená zeleň (vrátane cintorína), ako aj súkromná zeleň záhrad. Je nevyhnutná pre zabezpečenie kvality životného prostredia, ako aj ekologickej stability územia. Vymedzenie územia: existujúci cintorín, navrhovaná rozvojová plocha č. 5 (pre rozšírenie cintorína).

Tab.: Regulácia funkčného využitia pre zeleň v sídle

Označ.	Prípustné funkčné využívanie	Obmedzujúce funkčné využívanie (prípustné s obmedzením)	Zakazujúce funkčné využívanie (nepripustné)
Z1	záhrady, vrátane hospodárskych objektov verejná zeleň	ihriská a oddychové plochy – pre rezidentov, v rámci plôch verejnej zelene cintorín, vrátane objektov pohrebných a súvisiacich služieb – len na vymedzených plochách príslušné verejné dopravné vybavenie nevyhnutné pre obsluhu územia	všetky ostatné druhy využívania

Regulácia funkčného využitia pre voľnú krajinu (K1, K2)

Územie voľnej krajiny K1 je zalesnené a využívané pre účely lesného hospodárstva. Plní dôležité funkcie v rámci územného systému ekologickej stability. Socioekonomické aktivity sú prípustné len v minimálnom rozsahu. Vymedzenie územia: ide o lesnú vrchovinovú a hornatinovú krajinu - plochy lesných porastov, ktoré sa nachádzajú vo vyššie položenej východnej a južnej časti katastrálneho územia.

Územie voľnej krajiny K2 je poľnohospodársky využívané ako orná pôda (na nive Hrona) alebo ako trvalé trávne porasty (na nízkom plošinnom predhorí Štiavnických vrchov). Je vhodné na poľnohospodárske využitie, bez lokalizácie novej zástavby a technických diel. Vymedzenie územia: ide o oráčinovú rovinnú krajinu v západnej časti katastrálneho územia a lúčnu krajinu nízkeho plošinného predhoria.

Tab.: Regulácia funkčného využitia pre voľnú krajinu

Označ.	Prípustné funkčné využívanie	Obmedzujúce funkčné využívanie (prípustné s obmedzením)	Zakazujúce funkčné využívanie (nepripustné)
K1	lesné porasty	lesné cesty – pre lesohospodárske činnosti menšie hospodárske objekty pre účely lesného hospodárstva – senníky, horáreň, posedy a pod.	výstavba akýchkoľvek iných trvalých stavieb ťažba nerastných surovín

Označ.	Prípustné funkčné využívanie	Obmedzujúce funkčné využívanie (prípustné s obmedzením)	Zakazujúce funkčné využívanie (neprípustné)
		doplňkové vybavenie cyklistických trás a peších turistických trás – prístrešky, odpočívadlá, rozhľadne atď.	
K2	trvalé trávne porasty nelesná drevinová vegetácia vodné plochy	orná pôda – len malobloková príslušné verejné dopravné a technické vybavenie v nevyhnutnom rozsahu (napr. poľné cesty, poľné hnojiská, kompostovisko atď.) doplňkové vybavenie cyklistických trás a peších turistických trás – prístrešky, odpočívadlá, rozhľadne atď. objekty pre pastevný chov hospodárskych zvierat - so zastavanou plochou do 200 m ² ťažba nerastných surovín – len v rámci určených dobývacích priestorov a na základe platných povolení lesné porasty	výstavba akýchkoľvek iných trvalých stavieb

2.7 Podrobný opis návrhu funkčného využitia územia podľa funkčných území

2.7.1 Bývanie

Bývanie je hlavnou funkciou v riešenom území. Bytový fond tvorí z väčšej časti tradičná zástavba rodinných domov, zväčša jednopodlažných. Menšia časť bytového fondu (8,1%) je vo viacerých bytových domoch.

Priemerná obložnosť bytu (počet obyvateľov na 1 byt) dosahuje hodnotu 3,07 a korešponduje s priemerom SR a priemerom za okres Žarnovica (3,1). Plošný štandard bytového fondu dosahuje priemerné hodnoty v rámci okresu.

Podiel neobývaných bytov predstavuje 24% z celkového počtu bytov a výraznejšie sa neodchyľuje od okresného priemeru (22,4%). Hlavnou príčinou neobývanosti je horší stavebnotechnický stav bytového fondu v starších objektoch, ktoré nie sú prispôbené súčasným štandardom bývania. Tento bytový fond je vhodné rekonštruovať a znovu využiť pre obytné funkcie, prípadne pre rekreačné účely.

Tab.: Počet domov a bytov

domy spolu	509
trvale obývané domy	380
z toho rodinné domy	369
z toho bytové domy	3
z toho iné	3
neobývané domy	129
byty spolu	537
trvale obývané byty spolu	408
z toho v rodinných domoch	351
z toho v bytových domoch	33
z toho iné	17
neobývané byty spolu	129

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011

Tab.: Domy podľa obdobia výstavby

do roku 1945	1946 – 1990	1991 – 2000	2001 - 2011
51	290	11	2

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011

Predovšetkým vzhľadom k vynikajúcej dopravnej dostupnosti obce a vybudovanej technickej a sociálnej infraštruktúre možno očakávať zvyšovanie záujmu o novú výstavbu v obci zo strany individuálnych stavebníkov. Tieto skutočnosti kladú nároky na riešenie obytnej funkcie. Nevyhnutné bolo navrhnuť nové rozvojové plochy pre bývanie s dostatočnou kapacitou.

Najväčšie plochy pre výstavbu sa navrhujú na južnom okraji obce, kde rozvoj neobmedzuje prírodné a socioekonomické limity (s výnimkou lúčnych biotopov). Ide o rozvojové plochy č. 3, 4. Rozvojové plochy sú situované vo vyvýšenej polohe nad nivou Hrona a nad dolinou toku Breznica.

V zastavanom území obce, v rámci záhrad rodinných domov navrhujeme pokračovať s výstavbou ulice v rozvojovej ploche č. 2. Výstavba ulice rodinných domov tu bola začatá ešte v 80. rokoch 20. storočia a bola uvažovaná aj v doterajšej ÚPD. Pokračovanie výstavby je však podmienené záujmom vlastníkov záhrad o ich stavebné využitie.

Menšiu rozvojovú plochu navrhujeme na severnom okraji obce. Má v podstate charakter prieluky medzi existujúcou zástavbou a nedávno postaveným rodinným domom. Okrem toho bolo v zástavbe obce identifikovaných 5 voľných prieluk, vhodných na zástavbu. Každá je určená na výstavbu 1 rodinného domu.

Nové rozvojové plochy sú určené pre výstavbu rodinných domov. Regulačné podmienky však pripúšťajú aj výstavbu bytových domov, avšak len v centrálnej zóne obce, časti nové

centrum. S výstavbou bytového domu je možné uvažovať napríklad na voľnej prieluke v novom centre (v blízkosti rozvojovej plochy č. 2), prípadne v rámci školského areálu.

Ďalej odporúčame rekonštrukciu existujúceho bytového fondu, ktorý je v nevyhovujúcom stavebnotechnickom stave, resp. jeho náhradu novou výstavbou, pokiaľ tým nedôjde k zásahom do pamiatkovo hodnotných objektov.

Rozvojové plochy určené pre rozšírenie obytného územia boli indikatívne rozdelené do dvoch etáp výstavby, na základe predpokladu rôznej náročnosti investičnej prípravy. V I. etape (do r. 2027) sa predpokladá výstavba na prielukách v uličnej zástavbe a v rozvojových plochách č. 1, 2, 3. Rozvojová plocha č. 4 je určená pre II. etapu výstavby (2027 – 2030).

Rozvojové plochy vymedzené v územnoplánovacej dokumentácii majú celkovú kapacitu 65 bytových jednotiek. V prípade väčších pozemkov alebo nižšieho záujmu o využitie zadných častí záhrad však bude reálny prírastok bytového fondu nižší. Predpokladá sa tiež, že dôjde k znižovaniu obložnosti bytového fondu, ktorá je v obci nadpriemerná. Do roku 2030 je reálne uvažovať so znížením obložnosti až na 2,7. Návrhový počet obyvateľov je vypočítaný ako súčet súčasného počtu trvale obývaných bytov a navrhovaného počtu bytov násobený predpokladanou obložnosťou: $(408 + 65) \times 2,7 = 1277$.

Prírastok bytového fondu na základe rozvojových zámerov a predpokladanej intenzifikácie zástavby v rámci zastavaného územia obce je sumarizovaný v nasledujúcej tabuľke:

Tab.: Rekapitulácia prírastku bytového fondu podľa rozvojových plôch

Číslo rozvojovej plochy	Kapacita – počet bytových jednotiek	Etapa
1	6	I.
2	10	I.
3	18	I.
4	26	II.
prieluky	5	I.
Spolu	65	

2.7.2 Občianske vybavenie a sociálna infraštruktúra

Občianska vybavenosť je vybudovaná na úrovni základnej vybavenosti. Väčšina zariadení občianskej vybavenosti sa sústreďuje v dvoch uzloch – v centrálnej časti obce (medzi obecným úradom a kostolom) a na juhozápadnom okraji obce (tvorí ho školský areál, športový areál).

Základná škola s materskou školou tvorí jeden právny subjekt. Základná škola je plnotriedna (pre 1-9. ročník). V budove základnej školy sa nachádza aj jedáleň a školská družina. Materská škola je dvojtriedna a je umiestnená v areáli základnej školy.

Zdravotnícke služby sú v obci poskytované v zdravotnom stredisku, kde je tiež lekáreň. Sociálne služby reprezentuje Domov sociálnych služieb a domov dôchodcov Oáza s ubytovacou kapacitou 70 miest. Zariadenie má 15 opatrovateliek a 2 zdravotné sestry.

Kapacity vzdelávacích zariadení i zariadení zdravotnej a sociálnej vybavenosti postačujú súčasným potrebám i návrhovému počtu obyvateľov. Odporúčame postupne realizovať rekonštrukciu a modernizáciu všetkých verejných budov.

Z nekomerčnej vybavenosti je v obci ďalej obecný úrad, pošta, cintorín s domom smútku, kostol a fara. Kultúrny dom v obci chýba. Pre výstavbu kultúrneho domu navrhujeme vhodnú plochu v centrálnej zóne obce, na pozemku vo vlastníctve obce. Zriadenie kultúrneho domu je tu možné riešiť adaptáciou a rozšírením existujúceho objektu. Plocha cintorína sa podľa potreby rozširuje smerom do svahu. Navrhujeme ďalej pokračovať v rozširovaní cintorína v rozsahu vymedzenej rozvojovej plochy č. 5.

Z komerčnej vybavenosti sa v obci nachádzajú 3 obchody s potravinami a rozličným tovarom a 2 pohostinstvá. V obci nie sú poskytované služby verejného stravovania, poisťovacie ani bankové služby. Predpokladáme, že pokračujúci rast počtu obyvateľov obce bude generovať dopyt po službách a zariadeniach maloobchodu. Nové zariadenia občianskej vybavenosti celoobecného významu je vhodné lokalizovať predovšetkým do centrálnej zóny obce. Toto územie má najväčší potenciál transformácie na polyfunkčné územie a súčasne je dobre dostupné pre väčšinu obyvateľov obce. Centrálnu zónu obce vymedzujeme v rozsahu vymedzenom v grafickej časti. Vhodné je podporiť vznik drobných prevádzok obchodu a služieb aj v novej zástavbe. Presnú polohu prípadných nových zariadení občianskeho vybavenia nie je účelné záväzne stanoviť. Relatívne flexibilné regulačné podmienky, stanovené v záväznej časti, umožnia výstavbu istých druhov zariadení občianskeho vybavenia pri rešpektovaní stanoveného limitu zastavanej plochy v obytnom území, vrátane jeho navrhovaného rozšírenia.

2.7.3 Výroba

Výrobné funkcie nie sú výraznejšou mierou zastúpené. Dominantnou výrobnou aktivitou je poľnohospodárska výroba na poľnohospodárskej pôde, t.j. primárny sektor. Pôdu obhospodaruje Roľnícke družstvo Tekovské Nemce so sídlom v Hronskom Beňadiku. V riešenom území má jeden hospodársky dvor s chovom cca 100 ks hovädzieho dobytká na výkrm.

Ďalší hospodársky dvor bývalej veľkovýkrmne ošípaných je dlhší čas bez využitia, objekty boli asanované alebo sú schátrané. Rekonštrukcia hospodárskeho dvora už za týchto okolností nie je reálna, navrhujeme preto kompletnú asanáciu stavieb i areálu, vrátane prípadných environmentálnych záťaží.

Na ovocinársku tradíciu nadväzuje spoločnosť Amazonit, s.r.o., ktorá sa zaoberá pestovaním jabloní a jahôd. Pre potreby spoločnosti navrhujeme pri sadoch vytvoriť prevádzkový areál. Je vyčlenený ako navrhovaná rozvojová plocha č. 6, oproti družstevnému areálu. Rozvojová plocha sa nachádza na mieste dvoch senníkov a bývalých hospodárskych objektov - v podstate teda ide o revitalizáciu pôvodne výrobného územia.

Sekundárny sektor reprezentujú len prevádzky drobných výrobných služieb. Z nich najvýznamnejšia je Elektro Boroš Stavebniny, ktorá má prevádzku na okraji obce, pri športovom areáli. Ďalej sú to murárske a kamenárske práce, píla, cukrárenská výrobná, pekáreň, výroba autofólií, stolárska dielňa, autoservis. Rozšírenie výrobného územia o nové plochy priemyselnej výroby či logistiky nenavrhujeme.

V rámci výrobného územia odporúčame podľa potreby umiestniť technický dvor pre komunálne služby obce a zberný dvor.

Regulačné podmienky, ktoré územný plán obce stanovuje pre navrhované rozvojové plochy a existujúcu zástavbu, umožňujú lokalizáciu drobných remeselno-výrobných prevádzok bez rušivých vplyvov aj v rámci obytného územia, avšak mimo vymedzenej centrálnej zóny obce.

Vo vidieckych obciach má tradične veľký význam drobných hospodárskych zvierat v pridomových hospodárstvach. Regulačné podmienky pripúšťajú drobných do 1 VDJ (veľkej dobytčej jednotky) v obytnom území mimo centrálnej zóny obce. V centrálnej zóne obce, kde sa koncentrujú zariadenia občianskej vybavenosti, je pre drobných stanovený limit 0,5 VDJ. Veľká dobytčia jednotka (500 kg živej hmotnosti) je spoločný menovateľ, na ktorý sa prepočítavajú rôzne druhy a kategórie hospodárskych zvierat pomocou prepočítavacích koeficientov.

2.7.4 Rekreačia

Materiálno-technická základňa cestovného ruchu nie je vybudovaná. Nie sú tu žiadne rekreačné zariadenia. Menšia chatová, resp. záhradkárska osada je na začiatku Priesilskej doliny, vklinená do existujúceho obytného územia. Vzhľadom na prebiehajúcu výstavbu niekoľkých obytných objektov je potrebné uvažovať s jej čiastočnou transformáciou na plochy rekreácie s komplementom bývania. Obytná funkcia však nemôže prevážiť nad pôvodnou rekreačnou funkciou, ako je bližšie stanovené v regulačných podmienkach.

Ďalšou podmienkou sú investície do dopravného vybavenia – potrebná je komplexná rekonštrukcia miestnej prístupovej komunikácie.

Pešia turistická trasa je vyznačené od železničnej stanice na vrch Priesil, kde sa napája na ďalšiu značkovanosú trasu, vyznačenú prevažne po hrebeni Štiavnických vrchov. Hrad je z obce sprístupnený náučným chodníkom.

Pre športové aktivity obyvateľov obce i kultúrno-spoločenské akcie sa využíva športový areál s futbalovým ihriskom a multifunkčným ihriskom. Detské ihrisko je v centre obce. Miestny kynologický klub má v obci zriadené cvičisko psov (pri regulačnej stanici plynu). Pre športový rybolov sa využíva jazero pri Hrone.

Cestovný ruch v obci navrhujeme rozvíjať vo väzbe na prírodné atrakcie, ako aj vo väzbe na historické pamiatky, v podobe progresívneho poznávacieho cestovného ruchu. Nepredpokladáme však budovanie nových rekreačných zariadení, chatových osád, športových areálov. Vhodné je podporovať vznik menších ubytovacích kapacít v obci typu rodinných penziónov alebo ubytovania na súkromí, v rámci zastavaného územia obce, prípadne plôch vymedzených primárne pre obytnú funkciu. V rámci mikroregiónu by bolo na podporu cestovného ruchu vhodné zriadiť informačné centrum (v Hronskom Beňadiku, prípadne aj v Tekovskej Breznici).

Rozvíjať je žiaduce aj dosiaľ nevyužitý potenciál cykloturistiky. Navrhujeme vyznačiť cyklistickú trasu do obce Brehy a tiež opačným smerom po úpätí Štiavnických vrchov až do k.ú. Hronský Beňadik a k.ú. Rybník. Okrem toho navrhujeme aj cyklistickú trasu do obce Orovnica. Táto cyklotrasa bude slúžiť aj pre dochádzku za občianskou vybavenosťou z obce Orovnica do Tekovskej Breznice.

Ďalšiu potenciálne perspektívnu oblasť vidieckej turistiky predstavuje agroturistika, viazaná na chov hospodárskych zvierat. Predpoklady pre túto aktivitu sú v družstevnom hospodárskom dvore. Z hľadiska záväznej regulácie je tu agroturistika zaradená medzi prípustné funkčné využívanie (s obmedzením).

2.8 Vymedzenie zastavaného územia obce

V súvislosti s návrhom rozvojových plôch vymedzuje Územný plán obce Tekovská Breznica zastavané územie obce tak, že bude zahŕňať:

- existujúce zastavané územie vymedzené hranicou zastavaného územia obce k 1.1.1990
- nové rozvojové plochy č. 1, 3, 4 (zasahujúce mimo zastavaného územia obce k 1.1.1990)

2.9 Vymedzenie ochranných pásiem a chránených území

Z hľadiska ochrany trás nadradených systémov dopravného vybavenia územia je potrebné v riešenom území rešpektovať:

- cestné ochranné pásma mimo sídelného útvaru obce ohraničeného dopravnou značkou označujúcou začiatok a koniec obce (v zmysle zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách v znení neskorších predpisov a jeho vykonávacej vyhlášky č. 35/1984 Zb.):
- ochranné pásmo rýchlostnej cesty - v šírke 100 m (od osi vozovky prilahlého jazdného pásu diaľnice a cesty budovanej ako rýchlostná komunikácia)
- ochranné pásmo cesty III. triedy - v šírke 20 m (od osi vozovky)
- ochranné pásmo železnice (dráhy) definované v šírke 60 m od osi krajnej koľaje, najmenej však 30 m od vonkajšej hranice obvodu dráhy (v zmysle zákona č. 513/2009 Z. z. o dráhach a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov)

Z hľadiska ochrany trás (nadradeného) technického vybavenia územia je v zmysle príslušných právnych predpisov potrebné v riešenom území rešpektovať požiadavky na ochranné a bezpečnostné pásma existujúceho aj navrhovaného technického vybavenia:

- ochranné pásma vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia (v zmysle § 43 zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov), vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na vedenie od krajného vodiča pri napätí:
 - 110 kV – 15 m
 - 22 kV – 10 m (pre vodiče bez izolácie)
- ochranné pásmo vonkajšieho podzemného elektrického vedenia (v zmysle § 43 zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov) vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách krajných káblov vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na toto vedenie od krajného kábla – 1 m pri napätí do 110 kV vrátane vedenia riadiacej regulačnej a zabezpečovacej techniky
- ochranné pásmo elektrickej stanice (v zmysle § 43 zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov):
 - vonkajšieho vyhotovenia s napätím do 110 kV je vymedzené zvislými rovinami, ktoré sú vedené vo vodorovnej vzdialenosti 10 m kolmo na oplotenie alebo na hranicu objektu elektrickej stanice

- s vnútorným vyhotovením je vymedzené oplotením alebo obostavanou hranicou objektu elektrickej stanice, pričom musí byť zabezpečený prístup do elektrickej stanice na výmenu technologických zariadení
- ochranné pásmo plynovodu (v zmysle § 79 zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov) vymedzené vodorovnou vzdialenosťou od osi priameho plynovodu alebo od pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia merané kolmo na os plynovodu alebo na hranu pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia:
 - 8 m pre plynovod s menovitou svetlosťou od 201 mm do 500 mm
 - 4 m pre plynovod s menovitou svetlosťou do 200 mm
 - 1 m pre plynovod, ktorým sa rozvádza plyn na zastavanom území mesta s prevádzkovaným tlakom nižším ako 0,4 MPa
 - 8 m pre technologické objekty (regulačné stanice, filtračné stanice, armatúrne uzly)
- bezpečnostné pásmo plynovodu (v zmysle § 80 zákona zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov) vymedzené vodorovnou vzdialenosťou od osi priameho plynovodu alebo od pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia merané kolmo na os plynovodu alebo na hranu pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia:
 - 20 m pri plynovodoch prevádzkovaných s tlakom od 0,4 MPa do 4 MPa a s menovitou svetlosťou do 350 mm
 - 10 m pri plynovodoch s tlakom nižším ako 0,4 MPa prevádzkovaných na voľnom priestranstve a na nezastavanom území
 - 50 m pri regulačných staniciach, filtračných staniciach, armatúrnych uzloch
- ochranné pásma telekomunikačných vedení, zariadení a objektov verejnej telekomunikačnej siete (v zmysle zákona č. 351/2011 Z. z. o elektronických komunikáciách v znení neskorších predpisov)
- ochranné pásmo vodovodu a kanalizácie (v zmysle zákona č. 442/2002 Z. z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách v znení neskorších predpisov):
 - 1,5 m od vonkajšieho okraja potrubia horizontálne na obe strany (priemer potrubia do 500 mm vrátane)

V riešenom území je ďalej potrebné rešpektovať ochranné pásma:

- ochranné pásmo cintorína – 50 m (v zmysle zákona č. 131/2010 Z. z. o pohrebníctve)
- ochranné pásmo lesa – 50 m od hranice lesného pozemku (v zmysle zákona č. 326/2005 Z. z. o lesoch v znení neskorších predpisov)

- pásma hygienickej ochrany I. a II. stupňa vodného zdroja (vrty HŠ-13 a HŠ-15 a prameň Studnička) – v zmysle rozhodnutia Obvodného úradu životného prostredia v Žiari nad Hronom č. ŽP-618/1994-5 zo dňa 17.11.1995
- ochranné pásmo čistiarne odpadových vôd (podľa STN 756401, STN 756402) – 100 m od stredu čistiarne odpadových vôd po okraj súvislej bytovej výstavby
- ochranné pásmo tokov v zmysle STN 75 2102, ktoré dosahuje pri šírke toku medzi brehovými čiarami do 10 m šírku 4 m od brehovej čiary; v tomto ochrannom pásme, ktoré je potrebné ponechať bez trvalého oplotenia, nie je prípustná orba, stavanie objektov, zmena reliéfu ťažbou, navážkami, manipulácia s látkami škodiacimi vodám, výstavba súbežných inžinierskych sietí. Rešpektovať ustanovenia § 49 ods. 2 zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách v znení neskorších predpisov, umožňujúcom správcovi vodných tokov a vodných stavieb pri výkone ich správy užívať pobrežné pozemky, ktorými sú vodohospodársky významnom toku (Hron) pozemky do 10 m od brehovej čiary a pri drobných vodných tokoch pozemky do 5 m od brehovej čiary, pri ochrannej hrádzi vodného toku do 10 m od vzdušnej a návodnej päty hrádze. Zachovať prístup mechanizácie správcu vodného toku k pobrežným pozemkom z hľadiska realizácie opráv, údržby a povodňovej aktivity.
- ochranné pásmo hospodárskeho dvora so živočíšnou výrobou – 80 m od hranice areálu

2.10 Návrh riešenia záujmov obrany štátu, požiarnej ochrany, ochrany pred povodňami

Návrh riešenia záujmov obrany štátu

Vojenské objekty a podzemné inžinierske siete vojenskej správy nie sú v záujmovom priestore evidované a vojenská správa tu nemá žiadne územné požiadavky.

Požiarna ochrana

V prípade požiaru slúži profesionálna zásahová jednotka v Novej Bani. Ulice v zastavanom území obce sú pokryté verejným vodovodom. Ako náhradný zdroj požiarnej vody je možné čerpanie vody z rieky Hron.

Nové odberné miesta na vodovodnej sieti sa navrhujú zriadiť aj v navrhovaných rozvojových plochách, v zmysle požiadaviek vyhlášky č. 699/2004 Z. z. o zabezpečení stavieb vodou na hasenie požiarov a STN 92 0400 Požiarne bezpečnosť stavieb. Zásobovanie vodou na hasenie požiarov.

Pre zabezpečenie požadovanej dostupnosti z hľadiska výkonu požiarnych zásahov sú navrhované komunikácie v nových rozvojových plochách riešené zväčša ako priebežné.

Riešenie záujmov požiarnej ochrany musí byť v súlade so zákonom č. 314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarmi v znení neskorších predpisov a s vyhláškou č. 94/2004 Z. z., ktorou sa ustanovujú technické požiadavky na protipožiarnu bezpečnosť pri výstavbe a pri užívaní stavieb.

Ochrana pred povodňami

Riešeným územím preteká rieka Hron. Napriek značnej vzdialenosti zastavaného územia od toku, boli v minulosti pri vysokých vodných stavoch ohrozené najnižšie položené časti zástavby. Na toku Hron sú podľa máp povodňového ohrozenia stanovené záplavové čiary. Z tohto dôvodu vylučujeme rozširovanie zástavby obce západným smerom, do inundačného územia Hrona. Súčasne v zmysle Plánu manažmentu povodňového rizika navrhujeme protipovodňové opatrenia na toku Hron v rkm 88,60 – 91,00.

Zastavaným územím ďalej preteká Chválenský potok a ďalšie drobné vodné toky, prameniace v Štiavnických vrchoch. V rámci protipovodňových opatrení na ochranu zastavaného územia obce je potrebné realizovať hlavne opatrenia na Chválenskom potoku, poprípade i Breznici – úpravy koryta, rozšírenie koryta v zúžených miestach a pod.

Nad zastavaným územím obce sa na tokoch Breznica a Chválenský potok i v povodí týchto tokov odporúča realizovať opatrenia na zvýšenie retenčnej schopnosti krajiny (podrobnejšie v kapitolách 2.13 Koncepcia starostlivosti o životné prostredie a 2.12.2 Vodné hospodárstvo – odvádzanie dažďových vôd).

Všetky križovania inžinierskych sietí s vodnými tokmi musia byť technicky riešené v zmysle s STN 73 6822 „Križovanie a súbehy vedení a komunikácií s vodnými tokmi“. Revitalizácia, úpravy vodných tokov musia byť v súlade s STN 75 2102 „Úpravy riek a potokov“. V záujme zabezpečenia ochrany územia pred povodňami je potrebné dodržiavať zákon č. 7/2010 Z.z. o ochrane pred povodňami.

V zmysle ÚPN VÚC Banskobystrický kraj v znení zmien a doplnkov sa na toku Hron v rkm 88,780 navrhuje profil na zachytávanie ropných havárií.

2.11 Návrh ochrany prírody a tvorby krajiny, prvkov územného systému ekologickej stability a ekostabilizačných opatrení

Chránené územia

V riešenom území je potrebné rešpektovať chránené územia:

- Chránená krajinná oblasť (CHKO) Štiavnické vrchy - na území CHKO platí 2. stupeň územnej ochrany prírody v zmysle zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov. CHKO má rozlohu 77 630 ha a v podstate kopíruje orografický celok Štiavnické vrchy.
- Prírodná pamiatka (PP) Putikov vršok – vyhlásená v roku 1997 na výmere 210 600 m² na ochranu najmladšej lokality vulkanickej činnosti na Slovensku s relatívne malou deštrukciou sopečnej štruktúry. Platí tu 5. stupeň územnej ochrany prírody v zmysle zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov.
- Územie európskeho významu SKUEV0263 Hodrušská hornatina – s výmerou 10267,74 ha

Katastrálne územie Tekovská Breznica bezprostredne hraničí s ďalšími územiami európskeho významu:

- Územie európskeho významu SKUEV0262 Čajkovské bralce – s výmerou 1620,992 ha
- Územie európskeho významu SKUEV0947 Stredný tok Hrona

Nenachádzajú sa tu žiadne chránené stromy ani významné mokrade alebo mokrade zaradené do zoznamu podľa Ramsarského dohovoru.

V rôznom stupni územného rozptýlenia je tu (mimo územia európskeho významu) evidovaný výskyt biotopov európskeho aj národného významu. Z lúčnych biotopov je to biotop európskeho významu Lk1 Nížinné a podhorské kosné lúky (NATURA 2000: 6510) a Lk3 Mezofilné pasienky a spásané lúky a na lesných pozemkoch biotopy Ls5.1 Bukové a jedľovo-bukové kvetnaté lesy (NATURA 2000: 9130), Ls5.2 Kyslomilné bukové lesy (NATURA 2000: 9110), Ls4.0 Lipovo-javorové sutinové lesy (NATURA 2000: 9180* prioritný biotop), Ls2.1 Dubovo-hrabové lesy karpatské – biotop národného významu a Ls2.2 Dubovo-hrabové lesy panónske (NATURA 2000: 91G0* prioritný biotop).

Predmetom ochrany v SKUEV0263 Hodrušská hornatina sú nasledovné biotopy a druhy živočíchov a rastlín:

- 91E0* Lužné vrbovo-topoľové a jelšové lesy, 6210 Suchomilné travinnobylinné a krovinové porasty na vápnom podloží (dôležité stanovištia *Orchideaceae*), 6240* Subpanónske travinnobylinné porasty, 6510 Nížinné a podhorské kosné lúky, 8150 Nespevnené silikátové skalné sutiny kotlínneho stupňa, 8220 Silikátové skalné steny a svahy so štrbinovou vegetáciou, 8230 Pionierske spoločenstvá plytkých silikátových pôd, 8310 Nesprístupnené jaskynné útvary, 9110 Kyslomilné bukové lesy, 9130 Bukové a jedľové kvetnaté lesy, 9180* Lipovo-javorové sutinové lesy, 91G0* Karpatské a panónske dubovo-hrabové lesy, 91H0* Teplomilné panónske dubové lesy, 9110* Eurosibírske dubové lesy na spraši a piesku

- plocháč červený (*Cucujus cinnaberinus*), kunka žltobruchá (*Bombina variegata*), vydra riečna (*Lutra lutra*), fúzač alpský (*Rosalia alpina*), rys ostrovid (*Lynx lynx*), bystruška potočná (*Carabus variolosus*), priadkovec trnkový (*Eriogaster catax*), roháč obyčajný (*Lucanus cervus*), ohniváčik veľký (*Lycaena dispar*), spriadač kostihojový (*Callimorpha quadripunctaria*), podkovár malý (*Rhinolophus hipposideros*), netopier obyčajný (*Myotis myotis*), Rhysodes sulcatus, pižmovec hnedý (*Osmoderma eremita*), netopier brvitý (*Myotis emarginatus*), podkovár veľký (*Rhinolophus ferrumequinum*), poniklec veľkokvetý (*Pulsatilla grandis*), fuzáč veľký (*Cerambyx cerdo*), kováčik fialový (*Limoniscus violaceus*), lopatka dúhová (*Rhodeus sericeus amarus*).

Na území európskeho významu SKUEV0263 Hodrušská hornatina sa za účelom zabezpečenia ochrany navrhujú nasledovné manažmentové opatrenia:

- Zvyšovanie rubnej doby
- Predlžovanie obnovnej doby
- Šetrné spôsoby sústreďovania drevnej hmoty (kone, lanovky, ...)
- Ponechávanie stromov a drevnej hmoty v porastoch (ojedinele stojacich stromov, skupiny stromov a ležaniny)
- Zvyšovanie podielu prirodzenej obnovy
- Eliminovať zastúpenie nepôvodných druhov drevín tak aby sa zabránilo ich šíreniu na ďalšie lokality
- Stráženie (napríklad. hniezd dravcov)
- Kosenie a následné odstránenie biomasy 1 x ročne
- Zabezpečenie vhodných pobytových podmienok bioty

Ochrana, údržba a úprava priaznivého stavu súčasných a budovanie nových liahnísk pre obojživelníky

Pre zabezpečenie ochrany biotopov sú presne definované činnosti, ktoré môžu mať negatívny vplyv na ciele ochrany v SKUEV0263 Hodrušská hornatina:

- Výkon poľovného práva - lov zveri
- Organizovanie spoločných poľovačiek
- Zriadiť poľovnícke zariadenie - posed, soľník, krmelec, senník
- Výkon rybárskeho práva - lov rýb
- Oplotenie pozemku za hranicami zastavaného územia obce okrem oplotenia lesnej škôlky, ovocného sadu a vinice
- vymedzenie lokalít a stálych trás skalolezectvo
- Pohyb mimo vyznačených chodníkov v lesnom vegetačnom stupni (okrem vlastníka)

- Vypaľovanie stariny
- Farmy v ktorých sa chová viac ako 20 jedincov zvierat na komerčné účely (s výnimkou hospodárskych zvierat)
- Účelové komunikácie
- Diaľkové telekomunikačné siete a vedenia
- Miestne telekomunikačné siete a vedenia (okrem domových prípojok)
- Telekomunikačné stožiare a transformačné stanice
- Úpravy tokov, priehrad, rybníkov a ochranných hrádzí
- Budovanie a vyznačenie turistických chodníkov, náučných chodníkov, bežeckých trás, lyžiarskych trás alebo cyklotrás
- Použitie zariadení spôsobujúcich svetelné a hlukové efekty, najmä ohňostroj, laserové zariadenie, reprodukováaná hudba mimo uzavretých stavieb
- Umiestnenie krátkodobého prenosného zariadenia, ako je prenosný stánok, prístrešok, konštrukcia alebo zariadenie na slávnostnú výzdobu a osvetlenie budov, scénickej stavby pre film alebo televíziu
- Rodinné domy
- Všetky penzióny a chaty
- Všetky poľnohospodárske budovy a sklady, stajne a maštale
- Kríže
- Terénne úpravy, ktorými sa podstatne mení vzhľad prostredia alebo odtokové pomery
- Oplocovanie pozemkov okrem oplotenia lesnej škôlky, ovocného sadu a vinice
- Zmeny poľnohospodárskych objektov na rekreačné (napr. senníky na chaty a pod.)
- Zriadiť poľovnícke zariadenie - zvernica
- Výrub stromov, nad 80 stromov
- Výrub krov, nad 500 m²
- Výrub drevín brehových porastov (žiadateľ nie je správcou vodného toku), nad 50 m dĺžky
- Údržba brehových porastov (oprávnenie správcu toku), nad 1000 m dĺžky

Ďalej sú definované činnosti, ktoré môžu mať negatívny vplyv na ciele ochrany mimo SKUEV0263 Hodrušská hornatina:

- Zriadiť poľovnícke zariadenie - zvernica
- Vypaľovanie stariny
- Úpravy tokov, priehrad, rybníkov a ochranných hrádzí

- Skládky odpadu
- Použitie zariadení spôsobujúcich svetelné a hlukové efekty, najmä ohňostroj, laserové zariadenie, reprodukovaná hudba mimo uzavretých objektov

Návrh prvkov územného systému ekologickej stability (ÚSES)

V rámci krajinnoeekologického plánu obce bol spracovaný návrh prvkov územného systému ekologickej stability a ekostabilizačných opatrení, z ktorého boli prevzaté nižšie uvedené údaje a návrhy.

Katastrálne územie obce Tekovská Breznica sa vyznačuje pomerne vysokou ekologickou stabilitou, s prevahou plôch ekologicky stabilných. V k.ú. Tekovská Breznica patrí do priestoru ekologicky stabilného 78,6% územia, zvyšok patrí do priestoru ekologicky stredne stabilného (www.beiss.sk).

Štrukturálnymi prvkami ÚSES sú biocentrá, biokoridory a interakčné prvky. V riešenom území je cieľom návrhu prvkov ÚSES miestneho významu posilniť pôsobenie regionálnych biocentier a biokoridorov na okolitú krajinu. Prvky nadregionálneho ÚSES boli charakterizované v Genereli nadregionálneho ÚSES SR. V nadväznosti na tento dokument boli vypracované Regionálne územné systémy ekologickej stability (RÚSES) pre všetky okresy Slovenska, vrátane RÚSES okresu Žiar nad Hronom (1994). Podľa tohto dokumentu do riešeného územia zasahuje len biokoridor nadregionálneho významu. Návrh týchto prvkov bol premietnutý do ÚPN VÚC Banskobystrický kraj v znení zmien a doplnkov.

Základným prvkom ÚSES je biocentrum. Ide o kompaktné a ekologicky súvislé územie, ktoré je hostiteľom prirodzených alebo prírode blízkych spoločenstiev voľne žijúcich druhov rastlín a divožijúcich druhov živočíchov. Podmienkou je, aby dané územie poskytovalo trvalé podmienky pre výživu, úkryt a rozmnožovanie živých organizmov a udržiavanie primeraného genetického zdravia svojich populácií.

Podľa ÚPN VÚC Banskobystrický kraj a RÚSES okresu Žiar nad Hronom sa v riešenom území nenachádza žiadne biocentrum nadregionálneho ani regionálneho významu.

Pri návrhu biocentier miestneho významu sa prihliada na minimálnu plochu biocentra, nevyhnutnú pre plnenie všetkých funkcií. Pre biocentrum lesného typu je minimálna plocha 3 ha a v prípade biocentra stepného alebo mokraďového charakteru nemá plocha klesnúť pod 0,5 ha. Pre vytvorenie funkčnej kostry územného systému ekologickej stability sa navrhujú nasledovné potenciálne biocentrá miestneho významu:

- **MBc1 Putikov vrch** – biocentrum miestneho významu tvorí plocha prírodnej pamiatky a lesný porast na severnom svahu až po MBk Liešňanský potok
- **MBc2 Jazierko** – vodná plocha s príslušnými lúčnymi porastmi a drevinovou vegetáciou, južne od obce v lokalite Jahodné. Potrebné je obmedziť rekreačné využívanie a najmä vylúčiť prípadnú novú zástavbu

- **MBc3 Pod Hrádkom** – lúky nad obcou s rozptýlenou drevinovou vegetáciou, medzi biokoridormi reprezentovanými Chválenským potokom a tokom Breznica. Lúky tvoria biotopy európskeho a národného významu a potrebné je ich zachovanie bez stavebných zásahov.

Biokoridor predstavuje ekologicky hodnotný krajinný segment, ktorý na rozdiel od biocentra nemusí mať kompaktný tvar. Základnou funkciou biokoridoru je umožňovať migráciu živých organizmov medzi biocentrami, resp. ich šírenie z biocentier s ich nadpočetným výskytom do iných biocentier, kde je ich prítomnosť žiaduca.

Z ÚPN VÚC Banskobystrický kraj a RÚSES okresu Žiar nad Hronom bol prevzatý návrh biokoridoru nadregionálneho významu:

- **NBk 12/12 Vodný tok Hron** – hydrický biokoridor tvorí vodný tok Hrona a jeho niva s trvalými trávnyimi porastami a brehovou vegetáciou. Trasa biokoridoru meandruje medzi brehovými porastmi, ktoré sú reliktnými antropickou činnosťou narušených porastov prioritného biotopu európskeho významu Ls1.3 Jaseňovo-jelšové podhorské lužné lesy (NATURA 2000: 91E0*). Biotop je úzko existenčne naviazaný na údolné nivy vodných tokov a ovplyvňovaný povrchovými záplavami alebo podmáčaním prúdiacou podzemnou vodou. Medzi Žarnovicou a Novou Baňou z dôvodu výstavby rýchlostnej cesty R1 došlo k prehradeniu pôvodného koryta Hrona na nové, čo spôsobilo zánik pôvodných biotopov rastlinstva a živočíšstva. Jednotlivé druhy sa presunuli na nové miesta a na novovzniknutých biotopoch sa usídlili nové druhy.

Biokoridor miestneho významu musí mať šírku najmenej 15 m a dĺžku najviac 2000 m, pričom po uvedenom úseku musí byť biokoridor prerušený biocentrom najmenej miestneho významu, inak nemôže plniť funkciu biokoridoru.

Pre vytvorenie funkčnej kostry územného systému ekologickej stability sa navrhujú nasledujúce biokoridory miestneho významu:

- **MBk1 Liešňanský potok** – biokoridor miestneho významu sa navrhuje od prameňa potoka a ďalej v smere potoka až po jeho ústie do Hrona (biokoridoru nadregionálneho významu).
- **MBk2 Chválenský potok** – terestricko-hydrický biokoridor vodného toku s brehovou vegetáciou vedie Chválenskou dolinou. Stresovým faktorom je prechod zastavaným územím obce a križovanie rýchlostnej cesty. Brehové porasty a sprievodnú vegetáciu navrhujeme v niektorých úsekoch zastavaného územia doplniť a posilniť.
- **MBk3 Breznica (Priesilská dolina)** – terestricko-hydrický biokoridor vodného toku Breznica s brehovou vegetáciou vedie Priesilskou dolinou. Stresovým faktorom je prechod zastavaným územím obce a križovanie rýchlostnej cesty. Brehové porasty a sprievodnú vegetáciu navrhujeme v niektorých úsekoch zastavaného územia doplniť a posilniť.

- **MBk4 Rakytiská dolina** – terestricko-hydrický biokoridor vedie Rakytiskou dolinou

Interakčný prvok má nižšiu ekologickú hodnotu ako biocentrum alebo biokoridor. Jeho účelom v kultúrnej krajine je tmiť negatívne pôsobenie devastačných činiteľov na ekologicky hodnotnejšie krajinné segmenty a na druhej strane prenášať ekologickú kvalitu z biocentier do okolitej krajiny s nižšou ekologickou stabilitou, resp. narušenej antropogénnou činnosťou. Pre plnenie uvedených funkcií sú navrhované interakčné prvky plošného a líniového charakteru:

- remízky a zeleň na stržiach a v erózných ryhách
- líniová zeleň na poľnohospodárskej pôde
- lesné porasty v kontakte s potenciálnymi biocentrami (okrem plôch biocentier)
- trvalé trávne porasty s biotopmi európskeho a národného významu
- drobné vodné toky s brehovou vegetáciou, ktoré nie sú zaradené medzi biokoridory miestneho významu

Všetky prvky územného systému ekologickej stability sú vymedzené zakreslením vo „výkrese ochrany prírody a tvorby krajiny, vrátane prvkov ÚSES“.

Opatrenia na zabezpečenie ekologickej stability a biodiverzity

Ekologickú stabilitu v krajine možno podporiť predovšetkým systémom ekostabilizačných opatrení. Ak by neboli implementované, môže dôjsť k ohrozeniu prírodných zdrojov a následne až k situácii, že navrhované prvky kostry ÚSES (biocentrá, biokoridory, interakčné prvky) nebudú v dostatočnej miere plniť im prisudzované ekologické funkcie.

Opatrenia s daným účelom sú uvedené v návrhu jednotlivých prvkov MÚSES. Na zabezpečenie biodiverzity ekosystémov je potrebné:

- zvýšiť druhovú diverzitu lesných porastov a nelesnej drevinovej vegetácie a zabrániť jej ďalšej monokulturalizácii
- optimalizovať drevinovú skladbu a preferovať pôvodné dreviny – v súlade s potenciálnou prirodzenou vegetáciou v danom území
- zabrániť šíreniu a zabezpečiť odstraňovanie nepôvodných a invázných druhov rastlín ohrozujúcich biologickú diverzitu v súlade s §7b zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov a s vyhláškou č. 24/2003 Z.z.
- pred výstavbou v rozvojových plochách č. 3, 4 preveriť výskyt chránených biotopov
- obmedziť holorubný spôsob ťažby v biokoridoroch, biocentrách a plochách interakčných prvkov
- zachovať a vytvoriť nárazníkové pásy brehových porastov pozdĺž vodných tokov (mimo zastavaného územia obce), za účelom retencie vody a živín, eliminácie znečisťovania vody

- starostlivosť o biotopy európskeho významu a biotopy národného významu
- obnoviť extenzívne využívanie zarastajúcich lúk a pasienkov s ich kosením a vypásaním až po ich okraj
- zachovať biodiverzitu lúčnych ekosystémov a obmedziť sukcesný proces (zarastanie náletovými drevinami)

Na zabezpečenie ekologickej stability je potrebné:

- dobudovať prvky územného systému ekologickej stability (biokoridory, biocentrá)
- funkčnosť prvkov ÚSES zabezpečiť rešpektovaním ich ochrany pred zástavbou – nezasahovať do ich plochy bariérovými prvkami, oploteniami, stavbami
- dodržať minimálnu šírku regionálneho biokoridoru 40 m a minimálnu šírku miestneho biokoridoru 20 m
- vysadiť nové lesné plochy, resp. plochy nelesnej drevinovej vegetácie v súlade s návrhmi MÚSES
- doplnenie stromovej a krovinovej vegetácie, prípadne trvalých trávnych porastov v trase navrhovaných biokoridorov
- obmedziť socioekonomické činnosti v lokalitách tvoriacich prvky ÚSES
- obmedziť používanie chemických prostriedkov používaných v rastlinnej výrobe v blízkosti obydľí i prvkov ÚSES
- existujúce hospodárske lesy v navrhovaných prvkoch ÚSES (biocentrách, biokoridoroch, interakčných prvkoch) preklasifikovať na ochranné lesy

2.12 Návrh verejného dopravného a technického vybavenia

2.12.1 Doprava

Širšie dopravné vzťahy a nadradená dopravná infraštruktúra

Z hľadiska dopravnej dostupnosti má obec Tekovská Breznica veľmi výhodnú polohu. Leží pri hlavných dopravných ťahoch, ktoré vytvárajú multimodálny dopravný koridor cestnej i železničnej dopravy. V bezprostrednej blízkosti obce je vedená rýchlostná cesta R1 Trnava – Zvolen (kategória R 22,5/100), ktorá je súčasťou medzinárodného cestného koridoru E571 a E58, štátna cesta I. triedy č. I/65 Nitra – Zvolen a železničná trať nadregionálneho významu č. 150 (Šurany) – Nové Zámky – Zvolen.

Rýchlostná cesta R1 je v danom úseku vedená po pravom brehu Hrona a v dotyku so zastavaným územím obce Tekovská Breznica, v jeho južnej časti. Najbližšie napojenie na rýchlostnú cestu R1 je pri Novej Bani a Hronskom Beňadiku.

Riešeným územím prechádza cesta III. triedy č. III/2511 Orovnica - Tekovská Breznica – Brehy. Okrem spojenia s uvedenými obcami zabezpečuje napojenie na komunikácie vyššej hierarchie – cestu I. triedy I/65 Nitra – Zvolen a prostredníctvom nej aj na rýchlostnú cestu R1. Cesta III/2511 je vedená stredom zastavaného územia obce Tekovská Breznica.

Cesta III. triedy je v riešenom území upravená v kategórii C 6,5/60. Podľa sčítania dopravy z r. 2015 bolo jej dopravné zaťaženie 1347 voz./24 hod. Z tohto objemu predstavuje nákladná doprava len 18,4%. Ide teda o dopravu, ktorá má cieľové miesto v obci Tekovská Breznica.

Tab.: Priemerné denné intenzity dopravy (sk.voz./24 h)

Cesta: úsek	T= nákladné automobily a prívesy	O= osobné a dodávkové automobily	M= motocykle	S = spolu
R1: 95720 Hronský Beňadik – Nová Baňa				
r. 2010	3237	10922	28	14187
r. 2015	2565	20520	78	23163
III/2511: 93460 Orovnica - Tekovská Breznica – Brehy				
r. 2010	126	786	12	924
r. 2015	248	1075	24	1347

Zdroj: Sčítanie dopravy, SSC 2010, 2015

Na základe TP07/2013 pre prognózovanie výhľadových intenzít na cestnej sieti do roku 2040 sa v Banskobystrickom kraji predpokladá do konca návrhového obdobia územného plánu obce Tekovská Breznica (t.j. do roku 2030) zvýšenie intenzít dopravy oproti roku 2010 podľa nasledovných koeficientov:

- na rýchlostnej ceste R1 pre ľahké vozidlá: koeficient 1,66
- na rýchlostnej ceste R1 pre ťažké vozidlá: koeficient 1,55
- na cestách III. triedy pre ľahké vozidlá: koeficient 1,27
- na cestách III. triedy pre ťažké vozidlá: koeficient 1,25

Potrebné je rešpektovať výhľadové šírkové usporiadanie cesty III. triedy v zastavanom území v kategórii MZ 8,5(8,0)/50 a vo funkčnej triede B3 a v kategórii C 7,5/70 mimo zastavaného územia.

Zariadenia a líniové stavby iných druhov dopravy sa v území nenachádzajú. Po ľavom brehu Hrona je vedená železničná trať č. 121 Palárikovo – Hronská Dúbrava (s pokračovaním do Lučenca a Košíc) je dvojkoľajová, elektrifikovaná. Samotným riešeným územím neprechádza. Najbližšia železničná stanica je v Novej Bani (7,5 km). Výhľadovo sa uvažuje výstavbou vysokorýchlostnej trate Bratislava – Zvolen – Lučenec – Košice. Najbližšie letisko, zaradené do kategórie medzinárodných letísk, je na Sliacoch.

Miestne komunikácie

Kostru dopravnej siete obce Tekovská Breznica tvorí cesta III. triedy. Predstavuje os zastavaného územia obce, na ktorú sa z oboch strán napájajú viaceré miestne komunikácie. Cesta III. triedy v zastavanom území mení smerové vedenie v pravouhlej zákrute. Miestne komunikácie tvoria zokruhovanú sieť, len niektoré majú charakter slepých komunikácií bez otočísk. V rovinnej časti zastavaného územia majú komunikácie priamy priebeh, vo vyššie položených častiach zastavaného územia sa ich priebeh prispôbuje reliéfu.

Miestne komunikácie je možné zaradiť do najnižších funkčných tried C2, C3, D1. Ich stav je prevažne nevyhovujúci. Niektoré miestne komunikácie majú nedostatočné šírkové parametre.

Existujúce miestne komunikácie funkčnej triedy C3 sa navrhujú dobudovať, resp. rekonštruovať v kategóriách MO(K) 7/30, MO(K) 6/30. Osobitne je potrebná rekonštrukcia a rozšírenie miestnej komunikácie pozdĺž toku Breznica. Miestne komunikácie funkčnej triedy C2 treba upraviť v kategórii MO 7,5/40. Upokojené komunikácie funkčnej triedy D1 predstavujú len kratšie úseky, ktoré budú prebudované a rozšírené tak, ako to umožňujú priestorové pomery. Súčasne je potrebné odstrániť líniové, prípadne bodové dopravné závady. Za najzávažnejšiu bodovú dopravnú závalu je možné považovať nevyhovujúce vyústenie priečnej komunikácie D1 na prieťah cesty III. triedy, ktoré je potrebné prebudovať.

Pre dopravnú obsluhu navrhovaných rozvojových plôch je potrebné vybudovať nové miestne komunikácie. Miestna komunikácia funkčnej triedy C3, kategórie MO 7/30 sa vybuduje pre dopravnú obsluhu rozvojovej plochy č. 1. Ostatné rozvojové plochy č. 2, 3, 4 budú obsluhované navrhovanými upokojenými komunikáciami funkčnej triedy D1.

Okrem toho navrhujeme vzájomné zokruhovanie dvoch existujúcich miestnych komunikácií funkčnej triedy C3, ktoré sú v súčasnosti slepo ukončené. Navrhované miestne komunikácie sú riešené ako dopravné okruhy, s vylúčením slepých komunikácií. Do ich úplného dobudovania a zokruhovania je však potrebné aplikovať dočasné riešenie v podobe obrátisk. Miestne komunikácie a ich napojenia budú riešené v zmysle STN 73 6110 a STN 73 6102.

Celková dĺžka navrhovaných komunikácií je 1660 m. Ich zoznam je v nasledujúcej tabuľke.

Tab.: Celkový prehľad navrhovaných komunikácií

Rozvojová plocha č.	Funkčná trieda - kategória	Dĺžka komunikácie v m
1	C3 – MO 7/30	281
2	D1 – MOU	173
3	D1 – MOU	283
	D1 – MOU	98
4	D1 – MOU	718
zokruhovanie	C3 – MO 7/30	107

Prevažne nespevnenými komunikáciami – poľnými a lesnými cestami sú dopravné obsluhované lesy a pasienky v rámci katastrálneho územia. Hlavné komunikácie navrhujeme rekonštruovať v parametroch P4,5/30 (podľa ON 736118) s výhybňami, ostatné v parametroch P3,5/30, resp. P3,0/30.

Statická doprava

Verejné plochy statickej dopravy sa nachádzajú v centrálnej časti obce (pri obecnom úrade) a pri zariadeniach občianskej vybavenosti (pri základnej škole, zariadení sociálnych služieb), ako aj pri cintoríne a bytových domoch. Parkoviská kapacitne postačujú súčasným potrebám. Pre odstavovanie motorových vozidiel sa ďalej využívajú pridružené priestory komunikácií – rozšírenia asfaltovej plochy vozovky, prípadne zatrávnené krajnice. Odstavné plochy pre rodinné domy sú zabezpečované na pozemkoch rodinných domov – v garážach alebo na spevnených plochách. S týmto riešením sa počíta aj v navrhovanej obytnej zástavbe. Na pozemku každého rodinného domu musí byť zabezpečená možnosť odstavenia minimálne dvoch osobných vozidiel v zmysle ustanovení STN 73 6110/Z2.

Nové verejné parkoviská nenavrhujeme. Parkoviská je však potrebné budovať pre potreby prípadných nových zariadení občianskej vybavenosti a bytových domov. Takto vzniknuté nároky na statickú dopravu je potrebné riešiť v zmysle požiadaviek STN 73 6110/Z2 pre výhľadový stupeň automobilizácie 1:2,5.

Nemotorová doprava

Chodníky sú vybudované na prieľahu cesty III. triedy centrálnou časťou zastavaného územia obce. Ich stav a šírkové parametre vyhovujú. Inde chodníky chýbajú, najmä z dôvodu stiesnených priestorových pomerov. Vzhľadom k nízkej intenzite dopravy na týchto cestách absencia chodníkov nepredstavuje bezprostredné riziko kolízií automobilovej dopravy a pešieho pohybu. Chodníky však navrhujeme dobudovať na celom prieľahu zastavaným územím obce (miestami bude pre stiesnené priestorové podmienky nevyhnutné prekrytie otvorených dažďových rigolov). Výhľadovo sa odporúča chodník predĺžiť až do obce Orovnica, resp. vybudovať združený cyklistický a peší chodník v úseku Tekovská Breznica – Orovnica.

V nových rozvojových plochách – obytných uliciach sa vybudujú aspoň jednostranné chodníky so šírkou min. 1,5 m pozdĺž navrhovanej komunikácie funkčnej triedy C3. Chodníky sa vybudujú v súlade s STN 73 6110.

Cyklistické trasy v riešenom území nie sú vybudované ani vyznačené. Navrhujeme vyznačiť cyklistickú trasu po ceste III. triedy č. III/2511, ktorá bude prepájať Tekovskú Breznicu so susediacimi obcami Orovnica a Brehy. Pokračovanie tejto cyklistickej trasy ďalej navrhujeme po úpätí Štiavnických vrchov, kde je možné na jednom úseku využiť účelovú asfaltovú cestu k bývalej veľkovýkrmi. Ďalej by cyklotrasa pokračovala do k.ú. Hronský Beňadik a k.ú. Rybník.

Cyklistické trasy budú navrhnuté v zmysle STN 73 6110.

Osobná hromadná doprava

Verejná hromadná doprava je realizovaná autobusovou aj vlakovou dopravou. Autobusovú dopravu zabezpečuje SAD Zvolen, a.s. na linkách Žarnovica – Hodruša-Hámre – Nová Baňa – Tekovská Breznica a Žiar nad Hronom – Žarnovica – Nová Baňa – Tekovská Breznica – Zlaté Moravce. Osobné vlaky Železničnej spoločnosti Slovensko, a.s. premávajú na trati Zvolen - Levice.

Celkovo možno spojenie verejnou dopravou hodnotiť ako vyhovujúce. V pracovných dňoch spojenie do Novej Bane zabezpečuje 11 párov autobusových spojov a 7 vlakových spojov. V obci sú spolu 4 autobusové zastávky (závoz, OcÚ, križovatka, škola), ďalšia je pri železničnej stanici v k.ú. Orovnica. Zastávkové pruhy nie sú vybudované. Vzhľadom na rozsah zastavaného územia a jeho navrhovaného rozšírenia je požiadavka dostupnosti zastávok do vzdialenosti 500 m splnená. Nové zastávky preto nenavrhujeme.

Dopady dopravy a ich eliminácia

Interakcia dopravy so zastavaným územím sa hodnotí kritériami kvality vzájomných ovplyvňovaní, ktoré predstavujú najmä hygienické dopady (hluk, imisie, odpady), bezpečnosť verejného dopravného priestoru a jeho estetický obraz.

Prípustné hodnoty určujúcich veličín hluku určuje vyhláška č. 549/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí v znení neskorších predpisov.

Hlavný líniovým zdrojom hluku je rýchlostná cesta R1. Protihluková stena chráni pred nadmerným hlukom len južnú časť zastavaného územia obce. Navrhujeme predĺženie protihlukovej steny v smere na Novú Baňu tak, aby sa bola zabezpečená ochrana celého zastavaného územia obce Tekovská Breznica.

Zastavaným územím obce Tekovská Breznica prechádza cesta III. triedy. Zákon č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon) v znení neskorších predpisov definuje ochranné pásmo cesty v šírke 20 m od osi vozovky mimo sídelného útvaru obce

ohraničeného dopravnou značkou označujúcou začiatok a koniec obce. V cestnom ochrannom pásme platia zákazy alebo obmedzenia činnosti; výnimky môže povoliť príslušný cestný správny orgán.

Pre elimináciu negatívnych dopadov dopravy na existujúcu zástavbu sa odporúča posilnenie izolačnej zelene pozdĺž cesty III. triedy. Architektonickú dispozíciu interiérov rodinných domov umiestnených pozdĺž cesty III. triedy odporúčame orientovať na odvrátenú stranu od zdroja hluku a vytvárať predzáhradky so vzrastlou zeleňou. Uvedené platí pre existujúcu zástavbu v prípade prestavieb a náhradnej výstavby po asanovaných objektoch. Nové rozvojové plochy pre bývanie a občiansku vybavenosť sa mimo zastavaného územia obce nenavrhuje pri ceste III. triedy ani v blízkosti rýchlostnej cesty, nepriaznivé vplyvy z dopravy sa tu preto nepredpokladajú.

2.12.2 Vodné hospodárstvo

Stav zásobovania pitnou vodou

V obci Tekovská Breznica je vybudovaný verejný vodovod pre zásobovanie obyvateľov obce pitnou vodou. Z verejného vodovodu je zásobovaná väčšina domácností. Akumulácia pitnej vody je vo vodojeme s objemom 150 m³. Zdrojom vody pre verejný vodovod je prameň Studnička (Q = 0,5 – 1,5 l/s), vrt HŠ 13 (Q = 2,0 l/s), vrt HŠ 15 (Q = 0,5 l/s). Vodné zdroje majú určené pásma hygienickej ochrany I. a II. stupňa.

Prívodná a rozvodná sieť je vybudovaná z potrubia z liatinového potrubia DN125. Potrubia sú vedené zväčša v krajniciach a zelených pásoch.

Pri poklese výdatnosti vodných zdrojov (hlavne v letnom období) dochádza k poklesom prevádzkových tlakov pod hranicu 0,15 MPa a k prerušeniu plynulosti dodávky vody v najvyšších miestach spotrebiska. Plynulosť v dodávke vody ovplyvňujú aj poruchy na vodovodných prípojkách vybudovaných z oceľového materiálu.

Výpočet potreby vody

Vo výpočte potreby vody sa uvažuje s potrebou vody pre bytový fond a občiansku vybavenosť. Výpočet je prevedený v zmysle vyhlášky č. 684/2006 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o technických požiadavkách na návrh, projektovú dokumentáciu a výstavbu verejných vodovodov a kanalizácií.

Súčasný počet obyvateľov: 1236

Výpočet priemernej dennej potreby vody Q_p

- Bývanie: $1236 \times 135 \text{ l/osoba/deň} = 166\,860 \text{ l/deň} = 1,931 \text{ l/s}$

- Základná občianska vybavenosť: $1236 \times 25 \text{ l/osoba/deň} = 30\,900 \text{ l/deň} = 0,358 \text{ l/s}$
- Výroba: $10 \times (5+25+120) \text{ l/zam./deň} = 1500 \text{ l/deň} = 0,017 \text{ l/s}$
- Priemerná potreba vody spolu: $199\,260 \text{ l/deň} = 2,306 \text{ l/s}$

Výpočet maximálnej dennej potreby vody Q_m

- $Q_m = Q_p \times k_d$ ($k_d = 1,6$ - súčiniteľ dennej nerovnomernosti)
- $Q_m = 199\,260 \times 1,6 = 318\,816 \text{ l/deň} = 3,690 \text{ l/s}$

Výpočet maximálnej hodinovej potreby vody Q_h

- $Q_h = Q_m \times k_d$ ($k_d = 1,8$ - súčiniteľ hodinovej nerovnomernosti)
- $Q_h = 318\,816 \times 1,8 = 573\,869 \text{ l/deň} = 6,642 \text{ l/s}$

Výpočet ročnej potreby vody Q_r

- $Q_r = Q_p \times 365$
- $Q_r = 199\,260 \times 365 = 72\,729\,900 \text{ l} = 72\,730 \text{ m}^3$

Predpokladaný počet obyvateľov na konci návrhového obdobia: 1277

Výpočet priemernej návrhovej dennej potreby vody Q_{pn}

- Bývanie: $1277 \times 135 \text{ l/osoba/deň} = 172\,395 \text{ l/deň} = 1,995 \text{ l/s}$
- Základná občianska vybavenosť: $1277 \times 25 \text{ l/osoba/deň} = 31\,925 \text{ l/deň} = 0,2370 \text{ l/s}$
- Výroba: $12 \times (5+25+120) \text{ l/zam./deň} = 1\,800 \text{ l/deň} = 0,021 \text{ l/s}$
- Priemerná potreba vody spolu: $206\,120 \text{ l/deň} = 2,386 \text{ l/s}$

Výpočet maximálnej návrhovej dennej potreby vody Q_{mn}

- $Q_{mn} = Q_{pn} \times k_d$ ($k_d = 1,6$ - súčiniteľ dennej nerovnomernosti)
- $Q_{mn} = 206\,120 \times 1,6 = 329\,792 \text{ l/deň} = 3,817 \text{ l/s}$

Výpočet maximálnej návrhovej hodinovej potreby vody Q_{hn}

- $Q_{hn} = Q_m \times k_d$ ($k_d = 1,8$ - súčiniteľ hodinovej nerovnomernosti)
- $Q_{hn} = 329\,792 \times 1,8 = 593\,626 \text{ l/deň} = 6,871 \text{ l/s}$

Výpočet ročnej návrhovej potreby vody Q_{rn}

- $Q_{rn} = Q_{pn} \times 365$
- $Q_{rn} = 206\,120 \times 365 = 75\,233\,800 \text{ l} = 75\,234 \text{ m}^3$

Tab.: Rekapitulácia potreby vody

	Súčasná potreba vody	Návrh. potreba vody
Ročná potreba vody (m ³ /r)	72 730	75 234
Priemerná potreba vody Q _p (l/s)	2,306	2,386
Max. denná potreba vody Q _m (l/s)	3,690	3,817
Max. hodinová potreba vody Q _h (l/s)	6,642	6,871

Návrh zásobovania pitnou vodou

Pre zabezpečenie bezpečného zásobovania obce pitnou vodou navrhujeme vybudovať prepojenie Západoslovenskej vodárenskej sústavy so Stredoslovenskou vodárenskou sústavou cez oblastné a skupinové vodovody Gabčíkovo a Žiar nad Hronom – Žarnovica – Hronský Beňadik. V zmysle ÚPN VÚC Banskobystrického kraja, v znení zmien a doplnkov sa prepojovacie potrubie vodárenských sústav navrhuje pozdĺž cesty III. triedy Tekovská Breznica – Rudno nad Hronom (DN 400).

Ďalším opatrením pre elimináciu problémov so zásobovaním pitnou vodou a pre pokrytie nárastu nárokov na zásobovanie sa navrhuje rozšírenie akumuláčnej kapacity (vodojemu). Pri existujúcom vodojeme sa navrhuje vybudovanie nového vodojemu s objemom 150 m³.

Zásobovanie nových obytných ulíc pitnou vodou sa rieši napojením na existujúce rozvody pitnej vody v obci, predĺžením existujúcej rozvodnej siete. Vodovodná sieť je navrhnutá tak, že je v maximálnej miere zokruhovaná.

Potrubie sa navrhuje z polyetylénových rúr DN 100 mm. Uloží sa v nespevnených zelených plochách pozdĺž komunikácie alebo v krajnici komunikácie. Približné trasovanie rozvodov vody je znázornené v grafickej časti, vo „výkrese riešenia verejného technického vybavenia“.

Na rozvodnom potrubí budú osadené armatúrne šachty pre uzatváracie a rozdeľovacie armatúry. Jednotlivé stavby budú na rozvodnú sieť pripojené vodovodnými prípojkami z polyetylénových rúr DN 80 mm – DN 25 mm. Meranie spotreby vody bude vo vodomeroch osadených na verejne prístupnom priestranstve. Podrobné riešenie zásobovania pitnou vodou bude predmetom projektovej dokumentácie. Vodovod sa navrhne v zmysle platných noriem STN.

Vodovodné potrubie bude okrem zabezpečovania potreby pitnej a úžitkovej vody pre obyvateľstvo slúžiť aj pre požiarne potreby. Na vetvách budú osadené požiarne hydranty v zmysle požiadaviek vyhlášky č. 699/2004 Z. z. o zabezpečení stavieb vodou na hasenie požiarov a príslušnej STN.

Stav odvádzania a likvidácie splaškových odpadových vôd

V obci Tekovská Breznica je vybudovaná splašková kanalizácia, ktorá pokrýva väčšinu ulíc v zastavanom území obce. Potrubie je z rúr DN300, z materiálu PVC korugovaného.

Čistiareň odpadových vôd pre 1500 E.O. je situovaná pri športovom areáli. Recipientom vyčistených vôd je rieka Hron.

Výpočet množstva splaškových odpadových vôd

Množstvo splaškových odpadových vôd je odvodené z výpočtu potreby pitnej vody a je rekapitulované v nasledujúcej tabuľke.

Tab.: Rekapitulácia odtokového množstva splaškových odpadových vôd

Návrh. množstvo splaškových vôd	
Ročné množstvo splaškových vôd Q_r (m^3/r)	75 234
Priemerné denné množstvo splašk. vôd Q_p (l/s)	2,386
Max. hodinové množstvo splaškových vôd $Q_{h\ max}$ (l/s)	3,817
Min. hodinové množstvo splaškových vôd $Q_{h\ min}$ (l/s)	6,871

Návrh odvádzania splaškových vôd

Systém existujúcej kanalizácie obce sa zachováva. Navrhuje sa odkanalizovanie všetkých nových rozvojových plôch. V navrhovaných koridoroch miestnych komunikácií bude kanalizačné potrubie umiestnené pod vozovkou.

Všetky navrhované rozvojové plochy budú odkanalizované gravitačne. Rozšírená stoková sieť bude z potrubí PVC DN 300 mm. Kanalizačné prípojky budú z PVC, jednoduché (DN 150) alebo združené (DN 200), realizované pripojením cez odbočku 300/150(200). Pripojenie nehnuteľností bude cez revíziu šachtu umiestnenú na verejnom priestranstve. Gravitačná kanalizácia bude navrhnutá na minimálne a maximálne prietoky splaškových odpadových vôd z pripojených nehnuteľností.

Technické riešenie odkanalizovania bude predmetom podrobnej projektovej dokumentácie. Približné trasovanie jednotlivých stôk je znázornené v grafickej časti, vo „výkrese riešenia verejného technického vybavenia“.

Riešenie odvádzania a čistenia odpadových vôd z rozvojových plôch musí zohľadňovať požiadavky na čistenie vôd v zmysle § 36 ods. 3 zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách v znení neskorších predpisov a Nariadenia vlády SR č. 269/2010 Z.z., ktorým sa ustanovujú požiadavky na dosiahnutie dobrého stavu vôd.

Ochranné pásmo kanalizácie je podľa zákona č. 442/2002 Z. z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách 1,5 m od vonkajšieho okraja potrubia horizontálne na obe strany. V ochrannom pásme je možná stavebná činnosť len so súhlasom prevádzkovateľa kanalizácie.

Odvádzanie dažďových vôd

Dažďové vody sú odvádzané povrchovo, prirodzeným vsakom cez priepustné vrstvy, rigolmi a priekopami.

Väčšina dažďových vôd by sa mala zachytávať na súkromných pozemkoch akumuláciou do zberných nádrží a následne využívať na závlahu pozemkov, resp. kontrolovane vypúšťať do recipientu. Voda zadržaná v území prispeje k zachovaniu retenčnej schopnosti územia a tým aj k potrebnej vlhkosti, nevyhnutnej pre rast sídelnej vegetácie.

V rozvojových plochách v rámci odvádzania dažďových vôd a vôd z povrchového odtoku je potrebné realizovať opatrenia na zadržanie pridaného odtoku v území tak, aby odtok z daného územia nebol zvýšený voči stavu pred realizáciou stavebných zámerov (retencia dažďovej vody a jej využitie, retenčné nádrže, infiltrácia dažďových vôd a pod.).

Odvod dažďovej vody z komunikácií sa navrhuje riešiť vybudovaním sústavy otvorených, prípadne uzavretých rigolov na odvod dažďovej vody, s riešením vsakovania do podlažia prostredníctvom vsakovacích jám. V prípade potreby zriaďovania väčších spevnených plôch (napr. odstavných a manipulačných plôch) by sa mali preferovať priepustné povrchy vytvorené zo zatrávňovacích tvárnic alebo zámkovej dlažby. Pri odvádzaní vôd z povrchového odtoku zo zastavaného územia obce a z pozemných komunikácií pre motorové vozidlá, vrátane parkovísk a odstavných plôch, budú tieto vody prečistené zachytením plávajúcich látok, resp. osadením lapačov na zachytávanie ropných látok. Technické riešenie dažďových rigolov, ako aj výpočet dimenzie a množstva dažďových vôd, bude predmetom riešenia v podrobnejšej dokumentácii.

Hydromeliorácie

Závlahy v riešenom území nie sú vybudované. V správe Hydromeliorácie, š.p. sú dva odvodňovacie kanály (kanál vybudovaný v roku 1964 v dĺžke 1,457 km – e.č. 5312 046 001 a kanál vybudovaný v roku 1983 v dĺžke 0,487 km – e.č. 5312 127 001). Okrem toho je vybudované detailné odvodnenie poľnohospodárskych pozemkov drenážnym systémom iného vlastníka.

2.12.3 Energetika

Zásobovanie elektrickou energiou

Nadradené elektroenergetické sústavy a rozvody VN

Obec Tekovská Breznica je zásobovaná elektrickou energiou odbočkami zo vzdušných vedení VN 22 kV z elektrizačnej siete SSE – Distribúcia, a. s. Kmeňové vonkajšie vedenie VN 22 kV vychádza z transformovne 110/22 kV v Žarnovici a vedie dolinou Hrona. V riešenom území vedie po severozápadnom okraji zastavaného územia obce.

Z vonkajších elektrických vedení VN 22 kV odbočujú vonkajšie prípojky k transformačným staniciam. Prípojky sú jednostranné, bez ďalšieho zokruhovania v sieti

VN. V obci je 9 transformačných staníc, z toho 3 slúžia pre výrobné areály. Transformačné stanice sú stožiarové. Celkový výkon a priestorové rozmiestnenie transformačných staníc postačuje súčasným potrebám.

V zmysle ÚPN VÚC Banskobystrického kraja, v znení zmien a doplnkov sa navrhuje vedenie VVN 2x110 kV Kozárovce – Žarnovica (- Horná Ždaňa), z dôvodu zabezpečenia dvojcestného zásobovania hlinikárne v Žiari nad Hronom. Elektrické vedenie VVN bude trasované nad obcou, po juhovýchodnom okraji zastavaného územia.

Výpočet spotreby elektrickej energie

Pri výpočte energetickej bilancie sa uvažovalo s požadovaným výkonom 10,5 kW na 1 bytovú jednotku v rodinných domoch, pri koeficiente súčasnosti β 0,28-0,38. Pre výrobné územie je spotreba elektrickej energie určená na základe odhadu. Pri maximálnom využití kapacít navrhovaných rozvojových plôch bude celkový maximálny prírastok spotreby elektrickej energie 211 kW.

Tab.: Energetická bilancia navrhovaných rozvojových plôch

Číslo rozvojovej plochy	Kapacita	Požadovaný výkon Pp (kW)
1	6 b.j.	19
2	10 b.j.	32
3	18 b.j.	57
4	26 b.j.	82
6	–	5
prieluky	5 b.j.	16
Spolu		211

Z hľadiska plánovaného rozvoja a z neho vyplývajúceho predpokladu nárastu spotreby elektrickej energie, nebudú existujúce trafostanice pri ich súčasnom výkone postačovať. Vďaka vhodnej polohe existujúcich transformačných staníc vo vzťahu k navrhovaným rozvojovým plochám nie je potrebné budovanie nových. Navrhované riešenie počíta so zvyšovaním inštalovaného výkonu jednej existujúcej transformačnej stanice na 630 kVA, ktorá bude pokrývať energetické nároky rozvojových plôch č. 3 a 4. Ostatné rozvojové plochy budú zásobované z kapacitných rezerv existujúcich transformačných staníc.

Existujúce koridory elektrických vedení VN 22 kV nekolidujú s navrhovanou zástavbou. Je potrebné ich rešpektovať, vrátane ich ochranných pásiem v zmysle zákona o energetike č. 251/2012 Z. z. a príslušné normy STN.

Rozvody NN

Navrhované rozvody NN budú vedené v zemných káblových ryhách káblami typu AYKY. Pri križovaní podzemného vedenia s komunikáciami alebo inými inžinierskymi sieťami sa káble uložia do chráničiek. Káble budú dimenzované s ohľadom na maximálne prúdové

zaťažovanie a dovolený úbytok napätia. V jednotlivých rozvojových plochách budú vedenia NN vyvedené v prípojkových istiacich a rozpojovacích skriniach, ktoré budú v pilierovom vyhotovení a budú z nich vedené jednotlivé prípojky NN pre navrhovanú zástavbu.

Verejné osvetlenie

Všetky ulice sú pokryté rozvodmi verejného osvetlenia s osvetľovacími telesami. Pre osvetlenie ulíc v navrhovaných rozvojových plochách sa počíta s vybudovaním verejného osvetlenia. Káblový rozvod medzi svietidlami bude uložený v zemi vo výkope, súbežne s vedeniami NN. Pri križovaní vedenia s komunikáciami alebo inými podzemnými inžinierskymi sieťami sa káble uložia do chráničiek. Na vonkajších rozvodoch budú umiestnené kuželové stožiare verejného osvetlenia, s použitím moderných energeticky úsporných zdrojov svetla. Osvetlenie sa bude ovládať automaticky pomocou fotobunky alebo istiacimi hodinami.

Zásobovanie plynom

Stav zásobovania plynom

V katastrálnom území obce sa v súčasnosti nachádza plynovodná distribučná sieť vo vlastníctve resp. v prevádzke SPP – distribúcia, a.s. Obec je plne plynofikovaná od roku 1996. Primárnym zdrojom zemného plynu je regulačná stanica RS 1200, ktorá sa nachádza na západnom okraji obce. K regulačnej stanici je privedená VTL prípojka DN 100 PN 2,5 MPa, vysadená z vysokotlakového plynovodu DN 150 PN 2,5 MPa. Ďalšia VTL prípojka DN 100 PN 2,5 MPa je pre býv. farmu Mäsoprodukt, kde je tiež regulačná stanica.

Distribučná sieť v obci je strednotlaková z materiálu PE s maximálnym prevádzkovým tlakom do 100 kPa. Potrubia sú vedené po okrajoch miestnych komunikácií a v zelených pásoch.

Výpočet spotreby plynu

Spotreba plynu je pre rozvojové plochy s obytnou funkciou (kategória domácnosť) vypočítaná nasledovne:

- hodinová spotreba zemného plynu $Q_H = (N_{IBV} \times HQ_{IBV})$
- ročná spotreba zemného plynu $Q_R = (N_{IBV} \times RQ_{IBV})$

(N_{IBV} = počet odberateľov v kategórii domácnosť – IBV, HQ_{IBV} = max. hodinový odber pre IBV, RQ_{IBV} = max. ročný odber pre IBV).

Spotreba zemného plynu bola vypočítaná podľa Technických podmienok prevádzkovateľa distribučnej siete. Pre odberateľa v kategórii domácnosť (IBV) sa uvažuje s využitím zemného plynu na varenie, vykurovanie a na prípravu teplej úžitkovej vody (TÚV).

Územie podľa STN 73 0540-3 patrí do teplotnej oblasti 2. $HQ_{IBV} = 1,4 \text{ m}^3/\text{hod}$, $RQ_{IBV} = 2425 \text{ m}^3/\text{rok}$.

Spotreba plynu bola vypočítaná pre navrhované rozvojové plochy s obytnou funkciou. Takto vypočítaný prírastok ročnej spotreby zemného plynu je $157\,625 \text{ m}^3/\text{rok}$.

Uskutočnenie investičných opatrení na zníženie energetickej spotreby pri výrobe tepla a zvyšujúci sa podiel alternatívnych palív zníži prírastok spotreby zemného plynu oproti výpočtu na základe kapacít rozvojových plôch. Predpokladaný prírastok spotreby zemného plynu preto bude predstavovať len 60 – 80% z vypočítaného maximálnemu prírastku.

Tab.: Rekapitulácia prírastku spotreby zemného plynu

Číslo rozvoj. plochy	Kapacita (počet b.j.)	Max. hodinový odber zemného plynu Q_H (m^3/hod)	Ročná spotreba zemného plynu Q_R (m^3/rok)
1	6	8,4	14550
2	10	14	24250
3	18	25,2	43650
4	26	36,4	63050
prieluky	5	7	12125
Spolu		91	157625

Návrh riešenia zásobovania plynom

S využívaním plynu pre vykurovanie, prípravu TÚV a varenie sa uvažuje v nových rozvojových plochách s obytnou funkciou. Potrubia navrhovaného plynovodu budú vedené v zelených plochách pri komunikáciách, prípadne pod komunikáciami, v súbehu s ostatnými inžinierskymi sieťami. Približné trasovanie navrhovaných STL plynovodov je znázornené v grafickej časti, vo „výkrese riešenia verejného technického vybavenia“.

Jednotlivé stavby sa pripoja na verejný plynovod samostatnými prípojkami, ktorých dimenzie sa navrhnu v podrobnejšej projektovej dokumentácii, v súlade s platnými normami STN. Skrinky s meračmi spotreby plynu budú osadené v oplotení každého odberateľa.

Vzhľadom na rozsah rozvojových zámerov sa nepredpokladá, že nárast odberu plynu vyvolaný vznikom nových odberateľov v nových rozvojových plochách si vyžiada následné investície do existujúcich plynovodov alebo regulačnej stanice.

Pri realizácii výstavby sa vyžaduje dodržiavanie ochranných a bezpečnostných pásiem plynárenských zariadení, v zmysle zákona č. 251/2012 Z. z. Ochranné pásmo plynovodu je vymedzené vodorovnou vzdialenosťou od osi priameho plynovodu alebo od pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia merané kolmo na os plynovodu alebo na hranu pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia.

Zásobovanie teplom

Väčšina domácností, objekty podnikateľských aktivít a občianskej vybavenosti budú ako zdroj tepla potrebného pre účely kúrenia, varenia a prípravu TÚV aj naďalej využívať zemný plyn. Tento predpoklad vychádza zo skutočnosti, že zemný plyn má vysoké úžitkové vlastnosti a poskytuje spotrebiteľovi vysoký stupeň komfortu (doprava primárneho zdroja energie až k spotrebiču potrubím, nevyžaduje sa manipulácia a uskladnenie tuhej zložky vyhoreného paliva) porovnateľného s elektrickou energiou. Tiež možno predpokladať, že cena plynu a elektrickej energie prepočítaná na energetický ekvivalent bude aj v budúcnosti priaznivejšia pre plyn. Elektrická energia bude využívaná len ako doplnkový zdroj tepla pri varení, prípadne pre prípravu TÚV.

Výhľadovo je žiaduce, aby sa na celkovej výrobe tepla výraznejšou mierou podieľali alternatívne zdroje (aspoň podielom 20%). V súlade s princípmi udržateľného rozvoja je pasívne i aktívne využitie slnečnej energie kolektormi na budovách a energetické zhodnotenie obnoviteľných zdrojov energie, napr. drevo, slama, biomasa. Uplatnením týchto zdrojov energie by došlo k adekvátnemu zníženiu spotrebovaného plynu v obci. Ich implementáciu môže urýchliť rast cien zemného plynu a zavedenie opatrení na podporu obnoviteľných zdrojov zo strany štátu.

2.12.4 Telekomunikačné a informačné siete

Miestna telekomunikačná sieť obce je zabezpečená prevažne vzdušným vedením. Riešeným územím prechádza aj diaľkový telekomunikačný kábel. Existujúce vzdušné vedenia by sa mali nahradiť zemnými káblovými vedeniami.

Miestna telekomunikačná sieť bude rozšírená na základe návrhu rozšírenia zastavaného územia o nové rozvojové plochy. Uvažuje sa so 100 % telefonizáciou obytného územia, t.j. s 1 telefónnou stanicou (TS) na 1 bytovú jednotku.

Potreba TS bola na základe uvažovaného nárastu počtu obyvateľov a nebytových prevádzok určená nasledovne (stav + návrh):

- trvale obývané byty: 408+65 TS
- občianska vybavenosť: 15+5 TS
- výroba: 5+1 TS
- celková návrhová potreba TS: 499 TS

Telekomunikačné káble budú uložené pozdĺž cestných komunikácií, spolu s ďalšími inžinierskymi sieťami. Napájací bod pre nové telefónne stanice bude určený pri začatí územného konania pre výstavbu danej rozvojovej plochy. Káblové rozvody sa zrealizujú podľa aktuálnych zámerov jednotlivých poskytovateľov telekomunikačných služieb. Vzhľadom k rýchlemu technologickému pokroku v tejto oblasti, najmä bezdrôtovej

technológie, nie je účelné technické riešenie podrobne špecifikovať. Výhodné je komplexné riešenie, v rámci ktorého sa pre každý dom zabezpečí telefónna linka, fax, káblová televízia, rýchly internet, prípadne aj bezpečnostné služby, kamerové systémy a ďalšie inteligentné systémy.

Územie je pokryté signálom všetkých mobilných operátorov. Pokrytie internetom je zabezpečované prostredníctvom telekomunikačných operátorov.

V celej obci sú vybudované vedenia miestneho rozhlasu. Vysielačnica ústredňa obecného rozhlasu je v budove obecného úradu. Rozvody miestneho rozhlasu sa vybudujú aj v navrhovaných rozvojových plochách.

Pri výstavbe je nutné zohľadniť a rešpektovať existujúce telekomunikačné vedenia, zariadenia a objekty verejnej telekomunikačnej siete s ohľadom na ich ochranné pásma v zmysle zákona č. 351/2011 Z. z. o elektronických komunikáciách v znení neskorších predpisov.

2.12.5 Zariadenia civilnej ochrany

V obci v súčasnosti nie sú vybudované žiadne významnejšie zariadenia civilnej ochrany. Ukrytie obyvateľov je riešené formou jednoduchých úkrytov budovaných svojpomocne. Časť objektov v obci je podpivničená, pivničné priestory môžu slúžiť pre ukrytie obyvateľstva.

V zmysle § 4 vyhlášky č. 532/2006 Z.z. v znení neskorších predpisov nie je v územnoplánovacej dokumentácii potrebné navrhovať žiadne ochranné stavby. V existujúcej zástavbe, ako aj v nových rozvojových plochách, sa predpokladá výstavba jednoduchých úkrytov budovaných svojpomocne v pivničných priestoroch rodinných domov. Ukrytie obyvateľov sa bude zabezpečovať podľa plánu ukrytia obce na základe osobného a vecného plnenia podľa určovacieho listu počas vyhlásenej mimoriadnej situácie alebo v čase vojny a vojnového stavu.

Riešenie záujmov civilnej ochrany musí byť v súlade s ďalšími vyhláškami, vyplývajúcimi zo zákona č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov:

- Vyhláška č. 532/2006 Z. z. o podrobnostiach na zabezpečenie stavebnotechnických požiadaviek a technických podmienok zariadení civilnej ochrany v znení neskorších predpisov
- Vyhláška č. 533/2006 Z.z. o podrobnostiach o ochrane obyvateľstva pred účinkami nebezpečných látok v znení neskorších predpisov

- Vyhláška č. 388/2006 Z. z. o podrobnostiach na zabezpečovanie technických a prevádzkových podmienok informačného systému civilnej ochrany v znení neskorších predpisov
- Vyhláška č. 314/1998 Z.z. o podrobnostiach na zabezpečovanie hospodárenia s materiálom civilnej ochrany v znení neskorších predpisov

2.13 Koncepcia starostlivosti o životné prostredie

Stav životného prostredia a environmentálne problémy

Znečistenie ovzdušia

Stav ovzdušia v obci je ovplyvnený existujúcimi strednými a veľkými zdrojmi znečistenia, ktoré sa nachádzajú v meste Nová Baňa, ako aj intenzívnou automobilovou dopravou na rýchlostnej ceste R1 (líniový zdroj znečistenia). V Novej Bani je prevádzkovaných niekoľko veľkých a stredných zdrojov znečistenia ovzdušia, najmä v súvislosti s výrobou minerálnych vlákien (Knauf Insulation a.s., Cortizo Slovakia, a.s.). Dochádza aj k diaľkovému prenosu emisií z výroby hliníka v Žiari nad Hronom, ktorý je od riešeného územia vzdialený 35 km.

Vo väčšine ukazovateľov produkcie znečisťujúcich látok došlo v posledných dvoch dekádach k poklesu. Dôvodom tohto vývoja bol útlm priemyslu a plynofikácia energetických stacionárnych zdrojov v obci a okolitých sídlach. V posledných rokoch oživením priemyselnej výroby dochádza k opätovnému prudkému rastu emisií. V obci bol evidovaný stredný zdroj znečisťovania ovzdušia – kotolňa farmy (veľkovýkrme), ktorá však už bola zrušená. V okrese Žarnovica je evidovaných 6 veľkých zdrojov znečisťovania ovzdušia a 54 stredných zdrojov znečisťovania ovzdušia.

Tab.: Množstvo vyprodukovaných emisií v okrese Žarnovica podľa znečisťujúcich látok v t/rok

Rok	TZL	SO ₂	NO _x	CO	TOC
2011	72,597	269,041	92,152	94,928	10,444
2012	52,181	304,256	79,673	53,859	12,413
2013	52,857	288,970	83,983	57,894	11,621
2014	74,387	287,392	178,178	162,084	18,117
2015	77,514	334,090	196,216	174,104	22,042

Zdroj: NEIS

Znečistenie povrchových a podzemných vôd

Kvalita povrchových vôd sa sleduje na rieke Hron. Monitoring SHMÚ sa pravidelne vykonáva na profiloch Žiar nad Hronom, Žarnovica a Kalná nad Hronom. V profile Žarnovica je kvalita vody ovplyvňovaná odpadovými vodami z banskej, hutnej, drevo- a kovospracujúcich prevádzok. V Novej Bani pritekajú odpadové vody s obsahom minerálnych vlákien pri výrobe izolačných materiálov a odpadové vody zo závodu Cortizo Slovakia. Zdrojom znečistenia sú aj komunálne odpadové vody miest a obcí.

Znečistenie drobných vodných tokov v území nebolo zisťované. Nad zastavaným územím obce sa predpokladá len minimálna miera znečistenia. Analýzy kvality povrchových vôd sa vykonávajú iba na veľkých vodných tokoch a vodných nádržiach s objemom nad 1 mil. m³.

Znečistenie podzemných vôd sa v území nepredpokladá. Kvalita vody vo vodnom zdroji, z ktorého je obec zásobovaná pitnou vodou, spĺňa hygienické limity.

V zmysle Nariadenia vlády SR č. 617/2004 Z.z. boli poľnohospodársky využívané pozemky v riešenom území ustanovené zraniteľnou oblasťou podľa §34 Zákona č. 364/2004 Z.z. (vodný zákon) v znení neskorších predpisov.

Tab.: Kvalita povrchových vôd na Hrone na vybraných profiloch

Profil / ukazov. podľa STN 75 7221	A	B	C	D	E	F
Žarnovica	III	I	III	III	V	II
Kalná n./ Hronom	II	II	III	III	IV	IV

Zaťaženie prostredia hlukom

Hluk z dopravy na rýchlostnej ceste R1 (v menšej miere aj zo železnice) zasahuje obytné územie obce Tekovská Breznica, napriek tomu, že na časti úseku rýchlostnej cesty je vybudovaná protihluková stena. Najbližšia vzdialenosť rýchlostnej cesty od obytných objektov je len 60 m. Hodnoty hluku sú nad povolenými limitmi podľa vyhlášky č. 549/2007 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí v znení neskorších predpisov.

Vodná a veterná erózia

Vodná erózia lokálne postihuje strmšie svahy so sklonom nad 15°, ktoré sú nedostatočne chránené vegetáciou. Vodnej erózii napomáha pôdny kryt kambizemí, ktoré sú málo odolné voči eróznej degradácii. Vodná erózia sa v riešenom území prejavuje prevažne výmoľovou eróziou a hĺbkovou korytovou eróziou vodných tokov.

K veternej erózii pôd dochádza len výnimočne na ornej pôde. Keďže v území prevládajú stredne ťažké a ťažké pôdy, je vo všeobecnosti pôsobenie veternej erózie minimálne.

Radiačné zaťaženie a seizmicita

Miera prirodzenej rádioaktivity nie je nadmerná – väčšina riešeného územia má nízke radónové riziko, len na nive Hrona, vrátane zastavaného územia obce je stredné radónové riziko.

Podľa prílohy A.2 STN 73 0036 Seizmické zaťaženia stavebných konštrukcií je riešené územie zaradené do 6-7° MSK-64.

Svahové pohyby – zosuvy

Južne od obce na svahoch Hrádku a v doline Hrona je evidovaný 1 stabilizovaný zosuv a 1 potenciálny zosuv.

Riešenie odpadového hospodárstva

Obec má vypracovaný program odpadového hospodárstva a schválené VZN o nakladaní s komunálnymi odpadmi a drobnými stavebnými odpadmi v obci. Netriedený komunálny odpad sa v obci pravidelne zbiera a odváža na regionálnu skládku odpadu. Obec má zavedený triedený zber odpadu pre väčšinu komodít. Drobný stavebný odpad sa zabezpečuje zberom do veľkých kontajnerov. ŠGÚ DŠ eviduje v riešenom území 1 uzatvorenú a rekultivovanú skládku, ktorá sa nachádza pri ceste III. triedy do obce Brehy.

Zberný dvor sa navrhuje umiestniť v hospodárskom dvore družstva. Jeho súčasťou bude aj priestor pre umiestnenie zeleného odpadu, biologicky rozložiteľného odpadu, drobného stavebného odpadu, prípadne aj kompostovisko. V navrhovaných uliciach je potrebné rozmiestniť zberné nádoby na zber triedeného odpadu. Nakladanie s odpadmi na území obce musí byť v súlade s § 81 zákona č. 79/2015 Z.z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Ďalej v oblasti odpadového hospodárstva odporúčame:

- rozširovať triedený zber odpadu a odpad v maximálnej miere recyklovať
- zvyšovať podiel zhodnocovaného odpadu a sortiment komodít v zmysle cieľov programov odpadového hospodárstva obce a kraja
- uskutočňovať stály monitoring stavu životného prostredia a odstraňovanie prípadných nelegálnych skládok a smetísk

Navrhované opatrenia starostlivosti o životné prostredie

V oblasti starostlivosti o životné prostredie sa navrhujú špecifické opatrenia, rozdelené do viacerých kategórií. Spolu s navrhovanými opatreniami na zabezpečenie ekologickej stability a biodiverzity viaceré z nich vychádzajú z odporúčaných opatrení Stratégie adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy.

Opatrenia na ochranu prírodných zdrojov

- udržiavať existujúcu a založiť novú líniovú zeleň s funkciou retencie vody v krajine v podobe vsakovacích vegetačných pásov, umiestnených po vrstevniciach
- optimalizácia agrotechnických postupov pri obrábaní ornej pôdy, napr. zvýšiť podiel bezorbového obrábania pôdy, upraviť spôsob členenia pôdy na pôdne celky
- realizovať vodozádržné úpravy na drobných vodných tokoch
- realizovať hydrotechnické opatrenia na horných úsekoch tokov na zachytávanie a retenciu prívalových vôd, napr. poldre, hrádzky
- rešpektovať ochranné pásma vodárenských zdrojov a podmienky ich ochrany
- eliminácia nepriaznivých účinkov kontaktu vodných tokov s poľnohospodárskou pôdou a zastavaným územím obce založením nárazníkových pásov s funkčnými brehovými porastmi, trvalými trávnyimi porastmi a sprievodnou drevinovou vegetáciou
- výsadba protieróznej a pôdoochrannej drevinovej vegetácie na strmších svahoch
- stabilizácia (potenciálnych) svahových pohybov úpravou vodného režimu a výsadbou vegetácie
- dodržiavať ochranné pásmo lesa – 50 m od hranice lesného pozemku (v zmysle zákona č. 326/2005 Z. z. o lesoch v znení neskorších predpisov)

Opatrenia na zlepšenie kvality životného prostredia, ochranu zdravia obyvateľstva

- výsadba pásu alebo línie izolačnej zelene okolo, resp. v rámci výrobných areálov a hospodárskych dvorov
- výsadba pásu alebo línie izolačnej zelene na rozhraní zastavaného územia a poľnohospodárskej pôdy
- revitalizácia a výsadba línii zelene (stromoradiá a alejí) a vegetačných pásov pozdĺž účelových komunikácií, poľných ciest, na medziach
- revitalizovať a dosadiť líniovú zeleň pozdĺž cesty III. triedy

- netolerovať v území zaburinené plochy, ani v lokalitách vzdialenejších od zastavaného územia; ladom ležiace plochy alebo niekoľkokrát ročne a včas skosiť, alebo zalesniť drevinovou a krovinnou vegetáciou a ponechať sukcesii
- posilnenie ekologickej osvety medzi obyvateľmi a najmä deťmi, s aktívnym zapojením obyvateľov na ochrane a zveľaďovaní životného prostredia – napr. organizovanie brigád a akcií skrášľovania obce
- dobudovať systém dažďových rigolov vo väzbe na zastavané územie obce
- predĺžiť protihlukovú stenu pri rýchlostnej ceste R1 pre zabezpečenie protihlukovej ochrany zastavaného územia obce Tekovská Breznica
- v obytnom území nepovoľovať prevádzky, ktoré sú zdrojom hluku, vibrácií, prašnosti a znečistenia ovzdušia
- pred výstavbou obytných budov v území so stredným radónovým rizikom zabezpečiť meranie objemovej aktivity radónu v pôdnom vzduchu podľa zákona č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov a vyhlášky č. 528/2007 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o požiadavkách na obmedzenie ožiarenia z prírodného žiarenia – a na základe výsledkov merania realizovať stavebné opatrenia proti prenikaniu radónu z geologického podlažia

Opatrenia na zachovanie a udržiavanie sídelnej vegetácie

- výsadba zelene z miestne pôvodných druhov drevín a zvyšovanie podielu prvkov zelene a prírodných prvkov v zastavanom území obce
- úprava zelených pásov a predzáhradiek pozdĺž komunikácií v zastavanom území obce
- výsadba líniovej zelene na okrajoch existujúceho zastavaného územia, resp. jeho navrhovaného rozšírenia
- výsadba aspoň jednostrannej líniovej zelene na hlavných obslužných komunikáciách v navrhovaných obytných uliciach
- postupné nahradenie alergénnych drevín vhodnejšími druhmi v zastavanom území obce
- postupné nahradenie kompozične a krajinársky nevhodných drevín v zastavanom území obce (najmä ihličnatých drevín) okrasnými listnatými drevinami

2.14 Vymedzenie a vyznačenie prieskumných území, chránených ložiskových území a dobývacích priestorov

V katastrálnom území obce Tekovská Breznica sú evidované výhradné ložisko a prieskumné územia, ktoré je potrebné rešpektovať:

- výhradné ložisko 302 – Tekovská Breznica – Brehy – čadič tavný – s určeným dobývacím priestorom pre SKALEX NB, s.r.o., Banská Bystrica
- určené prieskumné územie P22/15 – Nová Baňa (nerasty, z ktorých možno priemyselne vyrábať kovy Au-Ag, Cu-Pb-Zn rudy)
- určené prieskumné územie P6/17 - Rudno (nerasty, z ktorých možno priemyselne vyrábať kovy Au-Ag, Cu-Pb-Zn rudy)

2.15 Vymedzenie plôch vyžadujúcich zvýšenú ochranu

V riešenom území si zvýšenú ochranu vyžadujú tieto plochy:

- územia zosuvov
- záplavové územie, vymedzené záplavovými čiarami
- územia ochrany prírody a krajiny – CHKO Štiavnické vrchy, PP Putikov vršok, SKUEV0263 Hodrušská hornatina, SKUEV0947 Stredný tok Hrona
- plochy navrhované na biocentrá a biokoridory
- výhradné ložisko 302 – Tekovská Breznica – Brehy

2.16 Vyhodnotenie dôsledkov stavebných zámerov a iných návrhov na poľnohospodárskej pôde a lesných pozemkoch

Navrhujú sa len zábery poľnohospodárskej pôdy. Zábery lesných pozemkov sa nepredpokladajú.

Poľnohospodárska pôda má na celkovej výmere katastrálneho územia minoritný podiel 21,3%. Z hľadiska pôdnych typov je riešené územie značne diferencované. Na zaplavovanej nive Hrona sa vyvinuli fluvizeme, v hornatej časti na vulkanických zvetralinách vznikli kambizeme a hnedé lesné pôdy.

Komplexnú informáciu o pôdnych typoch, pôdnych druhoch, pôdotvornom substráte a sklonitosti reliéfu na poľnohospodárskej pôde poskytujú bonitované pôdnoekologické

jednotky (BPEJ). V riešenom území sa podľa hlavných pôdných jednotiek vyskytujú (s uvedením kódu hlavnej pôdnej jednotky v rámci BPEJ):

- 05 – fluvizeme typické, ľahké v celom profile, vysychavé
- 06 – fluvizeme typické, stredne ťažké
- 08 – fluvizeme glejové, stredne ťažké, (povrchovo oglejené)
- 61 – kambizeme typické, kambizeme typické kyslé, kambizeme luvizemné na minerálne bohatých zvetralinách vulkanitov, stredne ťažké (lokálne kambizeme andozemné)
- 65 – kambizeme typické a kambizeme luvizemné na svahových hlinách, stredne ťažké až ťažké
- 77 – kambizeme (typ) plytké na vulkanických horninách, stredne ťažké
- 81 – kambizeme (typ) na vulkanických horninách, na výrazných svahoch: 12-25o, stredne ťažké až ťažké
- 83 – kambizeme (typ) na ostatných substrátoch, na výrazných svahoch: 12-25o, stredne ťažké až ťažké

Najkvalitnejšie pôdy v katastrálnom území Tekovská Breznica sú zaradené podľa BPEJ do 5. a 6. skupiny kvality z celkovo 9 skupín kvality podľa zákona č. 220/2004 Z.z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy v znení neskorších predpisov. Nachádzajú sa prevažne na nive Hrona.

Na poľnohospodárskej pôde sú vybudované odvodňovacie kanály, ako aj detailné odvodnenie poľnohospodárskych pozemkov drenážnym systémom.

Zhodnotenie a zdôvodnenie stavebných a iných zámerov na poľnohospodárskej pôde

Možnosti intenzifikácie existujúcej zástavby sú minimálne, bolo preto nevyhnutné vyčleniť nové plochy pre výstavbu na poľnohospodárskej pôde.

V snahe chrániť pôdne celky pred nadmerným rozdrobením boli uprednostnené kompaktné plochy, priamo nadväzujúce na zastavané územie obce a zvyškové plochy v zastavanom území obce. V zastavanom území obce sú lokalizované rozvojové plochy č. 2, 5 a sčasti aj rozvojová plocha č. 1. V prípade rozvojových plôch č. 2 a 6 ide podľa druhu pozemkov KN o zastavané plochy, nedôjde tu preto k záberom poľnohospodárskej pôdy. Pre účely verejnoprospešnej stavby (rozšírenie cintorína) je rezervovaná rozvojová plocha č. 5.

Podľa druhu pozemku ide pri navrhovaných záberoch zväčša o trvalé trávne porasty. Zábery najkvalitnejšej pôdy v danom katastrálnom území podľa Nariadenia vlády SR č. 58/2013 Z.z. sa nenavrhujú.

Skutočný záber poľnohospodárskej pôdy v navrhovaných rozvojových plochách pre bývanie bude oproti uvádzaným bilanciam nižší, a to asi o 50%. Predpokladá sa, že zábery

poľnohospodárskej pôdy budú len na zastavané plochy objektov a pozemky pod komunikáciami. Na zastavanú plochu 1 rodinného domu bude pripadať max. 200 m².

Rozvojové plochy sú rozdelené do dvoch návrhových etáp výstavby podľa predpokladanej postupnosti výstavby. Do I. etapy sú zaradené najaktuálnejšie rozvojové priority. Ďalšie rozvojové plochy sú zaradené do II. etapy.

Vyhodnotenie záberov poľnohospodárskej pôdy je spracované v zmysle zákona č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy v znení neskorších predpisov a v zmysle jeho vykonávacej vyhlášky č. 508/2004 Z. z. Tabuľka je spracovaná v súlade so vzorom tabuľky v prílohe č. 4 uvedenej vyhlášky.

Tab.: Prehľad o štruktúre poľnohospodárskej pôdy v lokalitách s uvažovaným použitím poľnohospodárskej pôdy pre nepoľnohospodárske účely

Číslo Lok.	Katastr. územie	Funkčné využitie	Výmera lokality v ha	Predpokladaná výmera PP			Uživ. PP	Vybud. hydrom zariad.	Čas. etapa realiz.	Iná inform.	
				v ha	Skupina BPEJ	výmera ha					z toho v ZÚO
1	Tekovská Breznica	bývanie	0,7753	0,7753	0265415 /6.	0,7753	0,3020	FO	–	I.	časť v ZÚO
3	Tekovská Breznica	bývanie	3,2750	3,2750	0281682 /9. 0261412 /7.	0,8109	0	FO	–	II.	
4	Tekovská Breznica	bývanie	0,5426	4,3790	0281682 /9. 0261412 /7.	0,5426	0	FO	–	II.	
5	Tekovská Breznica	cintorín	0,2325	0,2325	0261412 /7.	0,2325	0,2325	FO	–	I.	v ZÚO, VPS
prie-luky	Tekovská Breznica	bývanie	0,2105	0,2105	0281682 /9. 0265415 /6.	0,1655 0,0450	0,1655 0,0450	FO	–	I.	
Spo-lu				8,8723							

Vysvetlivky:

VPS – verejnoprospešná stavba

ZÚO – zastavané územie obce

2.17 Hodnotenie navrhovaného riešenia z hľadiska environmentálnych, ekonomických, sociálnych a územno-technických dôsledkov

Environmentálne dôsledky navrhovaného riešenia

Navrhované riešenie nepredpokladá žiadne negatívne environmentálne dôsledky. Pre zlepšenie kvality životného prostredia, ako aj elimináciu a prevenciu environmentálnych

problémov, definujeme v záväznej časti tejto územnoplánovacej dokumentácie súbor opatrení, ktoré vytvoria predpoklady pre udržateľný rozvoj územia.

V oblasti investícií do technickej infraštruktúry prispeje k udržaniu kvality vôd a ovzdušia návrh napojenia nových rozvojových plôch na verejný vodovod, splaškovú kanalizáciu, plynovod.

Regulácia funkčného využitia územia presne stanovuje prípustné a neprípustné využitie plôch s cieľom zabezpečiť kvalitu životného prostredia a eliminovať nežiadúce vzájomné ovplyvňovanie rôznych urbanistických funkcií. Pozitívne dôsledky navrhovaného riešenia možno vidieť v stanovení presných regulatívov pre výrobné aktivity, vrátane drobného obchodu. Ich úlohou je prevencia potenciálnych negatívnych vplyvov na obytné územie.

Z hľadiska vplyvov na krajinu je v navrhovanom riešení posilnené zastúpenie harmonicky pôsobiacich krajinných prvkov. Líniová zeleň sa využíva na zabezpečenie pôdoochranných a hygienických funkcií (ochrana pred negatívnymi vplyvmi dopravy a výroby) a ako kompozičný prvok. Pre zachovanie zelene v rámci zastavaného územia sa formou záväzného regulatívu určuje maximálna intenzita zástavby. Ďalšie pozitívne environmentálne dôsledky navrhovaného riešenia vyplývajú z priemetu konkrétnych ekostabilizačných opatrení a návrhu prvkov ÚSES.

Pozitívny vplyv na vodné pomery budú mať navrhované vodozádržné opatrenia, ako aj špecifické opatrenia na zvýšenie retenčnej schopnosti krajiny. Viaceré z navrhovaných adaptačných opatrení prispievajú k naplneniu cieľov Stratégie adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy. Ide hlavne o opatrenia ako zvyšovanie podielu vegetácie v sídle (vrátane líniovej zelene), ochrana funkčných brehových porastov tokov, opatrenia na zvýšenie retenčnej a inundačnej schopnosti krajiny, budovanie zelenej infraštruktúry (biokoridorov), agrotechnické opatrenia, návrh výsadby líniovej zelene pozdĺž ciest.

Vplyvy na jednotlivé zložky životného prostredia sú podrobne opísané v správe o hodnotení strategického dokumentu.

Ekonomické a sociálne dôsledky navrhovaného riešenia

V prípade naplnenia predpokladov mierneho prírastku obyvateľov obce dôjde k postupnému zlepšeniu sociálnej a demografickej štruktúry obyvateľstva – zvýšeniu podielu obyvateľov vekovej skupiny do 40 rokov. Zvýšenie počtu obyvateľov tiež rozšíri trhový potenciál pre etablovanie nových prevádzok služieb a obchodu. Tieto zmeny budú mať výrazne pozitívny dopad na celkovú vitalitu obce. Nárast miestnej populácie však bude mierny a postupný a neohrozí tradičnú vidiecku komunitu.

Významný pozitívny vplyv na obyvateľstvo bude mať návrh revitalizácie verejných priestranstiev. Vznikne atraktívne prostredie podporujúce sociálne kontakty a potenciálne posilní súdržnosť miestnej komunity.

Územno-technické dôsledky navrhovaného riešenia

Navrhovaná výstavba v nových rozvojových plochách si vyžiada vybudovanie príslušnej technickej infraštruktúry – vodovodu pre zásobovanie pitnou vodou, splaškovej kanalizácie, strednotlakových rozvodov plynu, elektrických vedení a rozvodov, telekomunikačných rozvodov. V oblasti dopravnej infraštruktúry je nevyhnutné rozšíriť a rekonštruovať miestne komunikácie, dobudovať chodníky pre chodcov. Pre zabezpečenie dopravnej obsluhy nových rozvojových plôch je potrebné vybudovanie miestnych obslužných komunikácií a upokojených komunikácií.

Pri projektovaní stavieb je nutné zohľadňovať všeobecné technické požiadavky na stavby užívané osobami s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie v zmysle § 56 – 58 vyhlášky č. 532/2002 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o všeobecných technických požiadavkách na výstavbu a o všeobecných technických požiadavkách na stavby užívané osobami s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie.

3. RIEŠENIE ÚZEMNÉHO PLÁNU – ZÁVÄZNÁ ČASŤ

Závazná časť obsahuje:

- zásady a regulatívy priestorového usporiadania a funkčného využívania územia, určenie prípustných, obmedzujúcich, vylučujúcich podmienok na využitie jednotlivých plôch a intenzitu ich využitia, určenie regulácie využitia plôch
- zásady a regulatívy umiestnenia občianskeho vybavenia územia
- zásady a regulatívy umiestnenia verejného dopravného vybavenia územia
- zásady a regulatívy umiestnenia verejného technického vybavenia územia
- zásady a regulatívy zachovania kultúrnohistorických hodnôt
- zásady a regulatívy starostlivosti o životné prostredie, ochrany a využívania prírodných zdrojov, ochrany prírody a tvorby krajiny, vytvárania a udržiavania ekologickej stability
- vymedzenie zastavaného územia obce
- vymedzenie ochranných pásiem a chránených území podľa osobitných predpisov
- zoznam verejnoprospešných stavieb a vymedzenie plôch na verejnoprospešné stavby, na vykonanie delenia a sceľovania pozemkov, na asanáciu a na chránené časti krajiny
- určenie, na ktoré časti územia je potrebné obstaráť a schváliť územný plán zóny
- schému záväzných častí riešenia a verejnoprospešných stavieb

Z grafickej časti je súčasťou záväznej časti „Komplexný výkres priestorového usporiadania a funkčného využívania územia, s vyznačenou záväznou časťou riešenia a verejnoprospešnými stavbami“.

3.1 Zásady a regulatívy priestorového usporiadania a funkčného využívania územia, určenie prípustných, obmedzujúcich, vylučujúcich podmienok na využitie jednotlivých plôch a intenzitu ich využitia, určenie regulácie využitia plôch

Zásady organizácie územia z hľadiska priestorového usporiadania

Z hľadiska priestorového usporiadania sú záväzné nasledovné zásady:

- rešpektovať limity prírodného charakteru (terén, vodné toky a ich inundačné územie, chránené územia a biotopy) i antropogénneho charakteru (osobitne plánovaný koridor elektrického vedenia VVN, rýchlostnú cestu a zónu jej negatívnych vplyvov)

- vylúčiť novú výstavbu v zosuvných územiach
- novou výstavbou zachovať a podporiť kompaktný pôdorys obce, ako aj rozvíjať hlavné a sekundárne kompozičné osi
- rešpektovať historickú urbanistickú štruktúru, hmotovú skladbu, jej výškovú hladinu a urbanistickú mierku jednotlivých objektov
- uskutočniť komplexnú revitalizáciu a dobudovanie centrálnej časti obce, vrátane úpravy a dotvorenia verejných priestranstiev (hlavne pri potoku a v najširšej časti hlavnej ulice)
- povoľovať len výstavbu samostatne stojacich objektov a nepovoľovať skupinové formy zástavby, ako napr. radovú zástavbu, dvojdomy
- samostatne stojace rodinné domy budovať na pozemkoch s minimálnou veľkosťou 600 m²
- vytvoriť kontinuálny uličný priestor zástavbou na voľných prielukách
- dodržať tvar striech rodinných domov vo vymedzenej centrálnej zóne obce: sedlové strechy, rovnobežné s dlhšou stranou stavby, so sklonom od 35° do 50°
- konštrukcie oplotení pozemkov rodinných domov z uličnej strany vyššie ako 1,5 m môžu byť len priehľadné z dreva, z kovových prvkov alebo zo zelene
- novú výstavbu v rámci rozvojových plôch povoľovať v nadväznosti na existujúcu zástavbu tak, aby nedošlo k vytváraniu stavebných enkláv vzdialených od existujúcej zástavby
- dodržiavať regulatívy priestorového usporiadania a funkčného využívania územia
- pre rozvojové plochy č. 3, 4 je pred povoľovaním výstavby potrebné vypracovanie podrobnejšej urbanistickej štúdie
- rozšíriť zastavané územie podľa navrhovanej hranice zastavaného územia, vyznačenej v grafickej časti a definovanej v kap. 3.7 záväznej časti
- rezervovať koridory pre líniové stavby komunikácií a technickej infraštruktúry podľa zásad uvedených v kap. 3.3 a 3.4

Zásady organizácie územia z hľadiska funkčného využívania

Z hľadiska funkčného využívania sú záväzné nasledovné zásady:

- rozvoj územia orientovať hlavne na obytné funkcie
- nové plochy pre bývanie rovnomerne rozložiť do viacerých lokalít
- dôsledne priestorovo oddeľovať obytné funkcie a výrobné funkcie
- vo výrobnom území lokalizovať len výrobné prevádzky bez negatívnych vplyvov na životné prostredie
- realizovať úplnú asanáciu a rekultiváciu areálu a objektov bývalej veľkovýkrmne

- rekreačné a športové aktivity miestneho významu rozvíjať v rámci existujúcej infraštruktúry – záhradkárskej a chatovej osady, športového areálu
- umožniť extenzívne rekreačné aktivity v krajinnom prostredí (cykloturistika, pešia turistika)
- prípadný rozvoj agroturistiky smerovať do existujúceho hospodárskeho dvora
- rešpektovať ako nezastavateľné plochy verejnú zeleň v zastavanom území obce
- koncentrovať zariadenia občianskeho vybavenia celoobecného významu do centrálnej zóny obce

Regulatívy priestorového usporiadania

Územný plán stanovuje súbor záväzných regulatívov priestorového usporiadania. Regulatívy sa vzťahujú na územie s predpokladom lokalizácie zástavby (nové rozvojové plochy) a plochy existujúcej zástavby. Pre usmernenie priestorového usporiadania zástavby sú definované nasledujúce regulatívy:

Maximálna výška zástavby

Regulatív určuje maximálny počet nadzemných podlaží. Maximálnu výšku zástavby je prípustné prekročiť o 1 ustúpené podlažie, o výšku šikmej strechy s max. 1 využiteľným podkrovným podlažím. Regulatív sa nevzťahuje na technické vybavenie (stožiare vysieláčov a pod.) umiestňované mimo zastavaného územia.

- 1 nadzemné podlažie – v rekreačnom území R1, vo výrobnom území V2
- 1 nadzemné podlažie – v obytnom území B1 - len v centrálnej zóne obce, v časti historické centrum
- 2 nadzemné podlažia – v obytnom území B1 - mimo centrálnej zóny obce, vo výrobnom území V1
- 4 nadzemné podlažie – v obytnom území B1 - len v centrálnej zóne obce, v časti nové centrum

Maximálna intenzita využitia

Intenzita využitia je určená maximálnym percentom zastavanosti (pomer zastavanej plochy k ploche pozemku alebo k skupine pozemkov x 100). Do zastavaných plôch sa nezapočítavajú spevnené manipulačné a dopravné plochy. Záväzný regulatív maximálneho percenta zastavanosti je stanovený pre zastavané územie obce a jeho navrhované rozšírenie. Regulatív minimálnej intenzity využitia plôch nie je stanovený.

- maximálne 30% – v obytnom území B1, vo výrobnom území V1, V2
- maximálne 15% – v rekreačnom území R1

Odstupové vzdialenosti medzi objektmi

Pri umiestňovaní stavieb je potrebné riadiť sa vyhláškou č. 532/2002 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o všeobecných technických požiadavkách na výstavbu a o všeobecných technických požiadavkách na stavby užívané osobami s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie. Minimálne odstupové vzdialenosti medzi objektmi sú stanovené v § 6 tejto vyhlášky.

Regulatívy funkčného využitia územia

Územný plán obce v zmysle vyhlášky č. 55/2001 Z.z. o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii (§ 12, ods. 4, písm. n) stanovuje nasledovný súbor regulatívov funkčného využívania územia:

- priradenie k funkčnej územnej zóne (obytné / zmiešané / výrobné / rekreačné územie).
- prípustné funkčné využívanie – vymedzenie prevládajúceho funkčného využívania
- obmedzujúce funkčné využívanie – je prípustné len za stanovených podmienok, resp. obmedzení
- zakazujúce funkčné využívanie – pomenúva neprípustné funkcie s predpokladom nevhodného pôsobenia na okolité prostredie

Regulatívy sa vzťahujú na priestorové celky, ktoré sú v komplexnom výkrese vymedzené grafickou značkou príslušného plošného javu alebo javov. V textovej časti sú priestorové celky definované názvom a kódom (napr. B1).

Regulácia funkčného využitia pre obytné územie B1

Charakteristika:

- V obytnom území B1 sa predpokladá zachovanie existujúcej zástavby prevažne rodinných domov, ako aj rekonštrukcia rodinných domov (vrátane rozširovania, nadstavieb). Sú tu prípustné prevádzky základnej občianskej vybavenosti a drobné remeselné prevádzky v rodinných domoch, prípadne aj v samostatných objektoch pri dodržaní limitu pre zastavanú plochu. Okrem vymedzených nových rozvojových plôch je výstavba nových objektov možná ako náhrada existujúcich objektov a na vyznačených voľných prielukách.

Vymedzenie územia:

- existujúca zástavba obytných budov a občianskej vybavenosti v zastavanom území obce
- navrhované rozvojové plochy č. 1, 2, 3, 4
- v legende komplexného výkresu obytnému územiu B1 zodpovedajú grafické značky plošných javov:

- plochy bývania
- plochy bývania – návrh
- plochy občianskeho vybavenia
- plochy občianskeho vybavenia – návrh

Priradenie k funkčnej územnej zóne:

- **obytné územie**

Prípustné funkčné využívanie:

- **bývanie v rodinných domoch**

Obmedzujúce funkčné využívanie (prípustné s obmedzením):

- príslušné verejné dopravné a technické vybavenie nevyhnutné pre obsluhu územia
- základná občianska vybavenosť - miestneho významu (služby komerčné a sociálne, maloobchod, verejné stravovanie, prechodné ubytovanie, administratíva, školstvo, zdravotníctvo, kultúra, cirkev) do 200 m² zastavanej plochy (neplatí pre existujúce prevádzky, ktoré túto výmeru presahujú)
- výroba bez negatívnych a rušivých vplyvov – remeselné prevádzky do 200 m² zastavanej plochy
- ihriská a oddychové plochy – pre rezidentov (vrátane miestneho športového areálu)
- bývanie v bytových domoch – len v centrálnej zóne, časti nové centrum

Zakazujúce funkčné využívanie (nepripustné):

- živočíšna výroba (okrem drobného chovu do 0,5 veľkej dobytčej jednotky v centrálnej zóne obce a do 1 veľkej dobytčej jednotky mimo centrálnej zóny obce)
- priemyselná výroba a sklady s vysokými nárokmi na dopravnú obsluhu
- občianska vybavenosť nadmiestneho významu s vysokými nárokmi na dopravnú obsluhu
- všetky ostatné druhy využívania, ktoré by svojimi negatívnymi vplyvmi (napr. zápachom, hlukom) priamo alebo nepriamo obmedzili využitie susedných pozemkov

Regulácia funkčného využitia pre rekreačné územie R1

Charakteristika:

- Záhradkársk a chatová osada sa zachová bez predpokladu ďalšieho územného rozširovania. Vzhľadom na polohu v zastavanom území obce sa predpokladá jej čiastočná intenzifikácia, pri zastúpení bývania do 40% zastavaných plôch v rámci regulačného celku.

Vymedzenie územia:

- rekreačná záhradkárska a chatová osada v Priesilskej doline
- v legende komplexného výkresu rekreačnému územiu R1 zodpovedá grafická značka plošných javov:
 - plochy rekreácie s komplementom bývania

Priradenie k funkčnej územnej zóne:

- **rekreačné územie**

Prípustné funkčné využívanie:

- záhradky s hospodárskymi a rekreačnými stavbami so zastavanou plochou do 50 m²

Obmedzujúce funkčné využívanie (prípustné s obmedzením):

- príslušné verejné dopravné a technické vybavenie nevyhnutné pre obsluhu územia
- bývanie v rodinných domoch – do 40% zastavaných plôch v rámci regulačného celku
- ihriská – s výmerou do 300 m²

Zakazujúce funkčné využívanie (nepripustné):

- bývanie v bytových domoch
- výroba, sklady
- občianska vybavenosť
- ubytovacie zariadenia

Regulácia funkčného využitia pre výrobné územie V1

Charakteristika:

- Výrobné územie V1 existujúcej farmy RD severne od obce sa zachováva s možnosťou intenzifikácie a čiastočnej alebo úplnej konverzie aj pre podnikateľské aktivity výrobného charakteru (nepoľnohospodársku výrobu a sklady). Pre účely poľnohospodárskej výroby (sadu) sa navrhuje jeho rozšírenie o vymedzenú rozvojovú plochu.

Vymedzenie územia:

- hospodársky dvor RD so živočíšnou výrobou
- navrhovaná rozvojová plocha č. 6
- v legende komplexného výkresu výrobnému územiu V1 zodpovedá grafická značka plošných javov:
 - plochy výroby, skladov a technického vybavenia
 - plochy výroby, skladov a technického vybavenia - návrh

Priradenie k funkčnej územnej zóne:

- **výrobné územie**

Prípustné funkčné využívanie:

- poľnohospodárska výroba, vrátane živočíšnej výroby
- remeselno-výrobné prevádzky, výrobné služby (napr. stavebníctvo)
- sklady a logistické zariadenia miestneho významu
- agroturistika s prechodným ubytovaním návštevníkov do 10 lôžok
- administratívne budovy využívané výrobnými podnikmi a inými podnikateľskými subjektmi

Obmedzujúce funkčné využívanie (prípustné s obmedzením):

- príslušné verejné dopravné a technické vybavenie nevyhnutné pre obsluhu územia
- zariadenia zberu druhotných surovín bez negatívnych vplyvov na životné prostredie (kompostovisko, zberný dvor)

Zakazujúce funkčné využívanie (nepripustné):

- bývanie
- šport a rekreácia
- priemyselná výroba s negatívnymi vplyvmi na životné prostredie

Regulácia funkčného využitia pre výrobné územie V2

Charakteristika:

- Výrobné územie V2 je určené pre výrobné služby a technické vybavenie (čistiareň odpadových vôd), s vylúčením živočíšnej výroby.

Vymedzenie územia:

- areál stavebnín na západnom okraji obce, oproti futbalovému ihrisku
- existujúca čistiareň odpadových vôd
- v legende komplexného výkresu výrobnému územiu V2 zodpovedá grafická značka plošných javov:
 - plochy výroby, skladov a technického vybavenia

Priradenie k funkčnej územnej zóne:

- **výrobné územie**

Prípustné funkčné využívanie:

- remeselno-výrobné prevádzky, výrobné služby (napr. stavebníctvo)
- sklady a logistické zariadenia miestneho významu

Obmedzujúce funkčné využívanie (prípustné s obmedzením):

- príslušné verejné dopravné a technické vybavenie nevyhnutné pre obsluhu územia
- zariadenia zberu druhotných surovín bez negatívnych vplyvov na životné prostredie (kompostovisko, zberný dvor)

Zakazujúce funkčné využívanie (nepripustné):

- živočíšna výroba
- bývanie
- šport a rekreácia

Regulácia funkčného využitia pre zeleň v sídle Z1

Charakteristika:

- Zeleň v sídle nadväzuje na obytné územie. Tvorí ju verejná zeleň a vyhradená zeleň (vrátane cintorína), ako aj súkromná zeleň záhrad. Je nevyhnutná pre zabezpečenie kvality životného prostredia, ako aj ekologickej stability územia.

Vymedzenie územia:

- existujúci cintorín
- navrhovaná rozvojová plocha č. 5 (pre rozšírenie cintorína)
- súkromná zeleň záhrad
- verejná zeleň
- v legende komplexného výkresu zeleni v sídle Z1 zodpovedajú grafické značky plošných javov:
 - plochy vyhradenej zelene (cintorín)
 - plochy vyhradenej zelene (cintorín) - návrh
 - plochy verejnej zelene
 - plochy záhrad

Prípustné funkčné využívanie:

- záhrady, vrátane hospodárskych objektov
- verejná zeleň

Obmedzujúce funkčné využívanie (prípustné s obmedzením):

- ihriská a oddychové plochy – pre rezidentov, v rámci plôch verejnej zelene
- cintorín, vrátane objektov pohrebných a súvisiacich služieb – len na vymedzených plochách
- príslušné verejné dopravné vybavenie nevyhnutné pre obsluhu územia

Zakazujúce funkčné využívanie (nepripustné):

- všetky ostatné druhy využívania

Regulácia funkčného využitia pre voľnú krajinu K1

Charakteristika:

- Územie voľnej krajiny K1 je zalesnené a využívané pre účely lesného hospodárstva. Plní dôležité funkcie v rámci územného systému ekologickej stability. Socioekonomické aktivity sú prípustné len v minimálnom rozsahu.

Vymedzenie územia:

- Ide o lesnú vrchovinovú a hornatinovú krajinu - plochy lesných porastov, ktoré sa nachádzajú vo vyššie položenej východnej a južnej časti katastrálneho územia
- v legende komplexného výkresu voľnej krajiny K1 zodpovedá grafická značka plošných javov:
 - plochy lesných porastov

Prípustné funkčné využívanie:

- lesné porasty

Obmedzujúce funkčné využívanie (prípustné s obmedzením):

- lesné cesty – pre lesohospodárske činnosti
- menšie hospodárske objekty pre účely lesného hospodárstva – senníky, horáreň, posedy a pod.
- doplnkové vybavenie cyklistických trás a peších turistických trás – prístrešky, odpočívadlá, rozhľadne atď.

Zakazujúce funkčné využívanie (nepripustné):

- výstavba akýchkoľvek iných trvalých stavieb
- ťažba nerastných surovín

Regulácia funkčného využitia pre voľnú krajinu K2

Charakteristika:

- Územie voľnej krajiny K2 je poľnohospodársky využívané ako orná pôda (na nive Hrona) alebo ako trvalé trávne porasty (na nízkom plošinnom predhorí Štiavnických vrchov). Je vhodné na poľnohospodárske využitie, bez lokalizácie novej zástavby a technických diel.

Vymedzenie územia:

- Ide o oráčinovú rovinnú krajinu v západnej časti katastrálneho územia a lúčnu krajinu nízkeho plošinného predhoria

- v legende komplexného výkresu voľnej krajine K2 zodpovedajú grafické značky plošných javov:
 - plochy ornej pôdy
 - plochy trvalých trávnych porastov
 - plochy nelesnej drevinovej vegetácie
 - plochy ťažby nerastov
 - vodné plochy
 - plochy trvalých kultúr
 - plochy trvalých kultúr - návrh

Prípustné funkčné využívanie:

- trvalé trávne porasty
- nelesná drevinová vegetácia
- vodné plochy

Obmedzujúce funkčné využívanie (prípustné s obmedzením):

- orná pôda – len malobloková
- príslušné verejné dopravné a technické vybavenie v nevyhnutnom rozsahu (napr. poľné cesty, poľné hnojiská, kompostovisko atď.)
- doplnkové vybavenie cyklistických trás a peších turistických trás – prístrešky, odpočívadlá, rozhľadne atď.
- objekty pre pastevný chov hospodárskych zvierat - so zastavanou plochou do 200 m²
- ťažba nerastných surovín – len v rámci určených dobývacích priestorov a na základe platných povolení
- lesné porasty

Zakazujúce funkčné využívanie (nepripustné):

- výstavba akýchkoľvek iných trvalých stavieb

3.2 Zásady a regulatívy umiestnenia občianskeho vybavenia územia

Stanovujú sa záväzné zásady pre umiestňovanie občianskej vybavenosti:

- zariadenia dennej potreby umiestňovať v primeranej pešej dostupnosti v záujme vytvárania podmienok pre základnú obsluhu všetkých obyvateľov

- nové prevádzky obchodu a služieb celoobecného významu pre obyvateľstvo situovať primárne v rámci vymedzenej centrálnej zóny obce
- usmerňovať rozvoj služieb (najmä v skupine výrobných služieb) v obytnom území tak, aby nedochádzalo k negatívnemu pôsobeniu na kvalitu obytného prostredia
- rezervovať plochu pre rozšírenie cintorína (v rozsahu rozvojovej plochy č. 5)
- vybudovať v obci dom kultúry

3.3 Zásady a regulatívy umiestnenia verejného dopravného vybavenia územia

Z hľadiska umiestnenia verejného dopravného vybavenia je potrebné dodržiavať nasledovné zásady:

- rešpektovať existujúce koridory nadradenej dopravnej infraštruktúry – rýchlostnú cestu, cestu III. triedy
- rešpektovať výhľadové šírkové usporiadanie cesty III. triedy v zastavanom území v kategórii MZ 8,5(8,0)/50 vo funkčnej triede B3 a v kategórii C 7,5/70 mimo zastavaného územia
- doplnenie komunikačného systému obce o miestne komunikácie pre dopravnú obsluhu navrhovaných plôch pre výstavbu
- dobudovať chodníky pre chodcov pozdĺž cesty III. triedy v zastavanom území obce
- vybudovať chodníky pozdĺž navrhovanej miestnej komunikácie funkčnej triedy C3
- vyznačiť cyklistickú trasu Orovnica - Tekovská Breznica – Brehy po ceste III. triedy
- vyznačiť cyklistickú trasu z Tekovskej Breznice po úpätí Štiavnických vrchov, s pokračovaním do k.ú. Hronský Beňadik a k.ú. Rybník
- ku každej obytnej a rekreačnej stavbe musí byť zabezpečený riadny prístup, ktorý žiadnym spôsobom nepoškodzuje a neohrozuje cudzí majetok

3.4 Zásady a regulatívy umiestnenia verejného technického vybavenia územia

Z hľadiska umiestnenia verejného technického vybavenia je potrebné dodržiavať nasledovné zásady:

- vybudovať prepojenie Západoslovenskej vodárenskej sústavy so Stredoslovenskou vodárenskou sústavou cez oblastné a skupinové vodovody Gabčíkovo a Žiar nad Hronom – Žarnovica – Hronský Beňadik - pozdĺž cesty III. triedy Tekovská Breznica

– Rudno nad Hronom, v zmysle ÚPN VÚC Banskobystrického kraja, v znení zmien a doplnkov

- rešpektovať existujúce koridory a zariadenia verejného vodovodu
- riešiť zásobovanie pitnou vodou z verejného vodovodu v súlade s urbanistickou koncepciou – rozšíriť vodovodnú sieť o rozvody v navrhovaných nových uliciach
- nové vodovodné potrubia v maximálnej miere zokruhovať s existujúcimi potrubiami a umiestňovať ich do verejných priestranstiev
- rozšírenie akumulačnej kapacity (vodojemu)
- trasy nových kanalizácií a zariadenia na nich umiestňovať do verejných priestranstiev
- v zmysle Plánu manažmentu povodňového rizika realizovať protipovodňové opatrenia na toku Hron v rkm 88,60 – 91,00
- realizovať protipovodňové opatrenia na Chválenskom potoku
- rešpektovať zákon o vodách č. 364/2004 Z.z., zákon č. 7/2010 Z.z. o ochrane pred povodňami a príslušné platné normy STN 75 2102 „Úpravy riek a potokov“
- prípadné križovania inžinierskych sietí s vodnými tokmi musia byť riešené v súlade s STN 73 6822 „Križovanie a súbegy vedení a komunikácií s vodnými tokmi“
- rešpektovať vybudované hydromelioračné zariadenia - odvodňovacie kanály
- vybudovať na na Hrone v rkm 88,780 profil na zachytávanie ropných havárií
- rešpektovať koridory existujúcich vedení elektrickej energie
- rezervovať koridor pre elektrické vedenie 2x110 kV Kozárovce – Žarnovica (- Horná Žďaňa), v zmysle ÚPN VÚC Banskobystrického kraja, v znení zmien a doplnkov
- v zastavanom území realizovať rozvodné elektrické siete káblowymi vedeniami v zemi
- v zastavanom území realizovať rozvodné elektrické siete a telekomunikačné siete káblowymi vedeniami v zemi
- transformačné stanice v zastavanom území budovať s vnútorným vyhotovením (kioskové alebo murované) s výkonom do 630 kVA
- rešpektovať koridory existujúcich plynovodov
- plynofikovanie nových lokalít uskutočňovať predĺžením, alebo vysadením nových odbočiek plynovodov
- rešpektovať trasy telekomunikačných káblov a zariadenia telekomunikačnej infraštruktúry
- vysielacie telekomunikačné zariadenia (s výnimkou WiFi vysieláčov) neumiestňovať v zastavanom území ani v jeho navrhovanom rozšírení

- trasy nových a rekonštruovaných rozvodov miestnej telekomunikačnej siete realizovať zemným vedením
- v existujúcej zástavbe, ako aj v objektoch v nových rozvojových plochách vytvoriť jednoduché úkryty budované svojpomocne v zmysle vyhlášky č. 532/2006 Z. z. o podrobnostiach na zabezpečenie stavebnotechnických požiadaviek a technických podmienok zariadení civilnej ochrany v znení neskorších predpisov
- ukrytie zabezpečiť podľa plánu ukrytia obce na základe osobného a vecného plnenia podľa určovacieho listu počas vyhlásenej mimoriadnej situácie alebo v čase vojny a vojnového stavu

3.5 Zásady a regulatívy zachovania kultúrnohistorických hodnôt

Z hľadiska zachovania kultúrnohistorických hodnôt je potrebné dodržiavať nasledovné zásady:

- rešpektovať ochranné pásmo lokality svetového kultúrneho dedičstva UNESCO „Banská Štiavnica a technické pamiatky v jej okolí“ (v riešenom území je totožné s hranicou CHKO Štiavnické vrchy)
- zachovať a chrániť nehnuteľnú národnú kultúrnu pamiatku, evidovanú v Ústrednom zozname pamiatkového fondu: Hrad Breznica - ruina, z 13. storočia (č. ÚZPF 1273)
- zachovať, prípadne obnoviť ďalšie architektonické pamiatky a solitéry s historickými a kultúrnymi hodnotami:
 - kostol Narodenia Panny Márie
 - skulpturálna architektúra – božie muky „Piety“, prícestný stĺp sv. Jána Nepomuckého a Anjel strážca s dieťaťom
 - miesta po zaniknutých objektoch – bývalá fara bývalá škola, bývalý mlyn, bývalé zemianske kúrie, miesto brodu breznickej kompy
 - pamätník padlým v I. a II. svetovej vojne
 - strážna veža - ruina hranolovej strážnej veže, strážny a signalizačný objekt
 - domy so zachovanými tvaroslovnými prvkami ľudovej architektúry
 - urbárska vinohradnícka pivnica, vytesaná do pieskovcového vrchu
 - kolesové studne
- pri obnove, dostavbe a novej výstavbe zachovať a rešpektovať hodnoty a regionálne znaky architektúry
- z hľadiska novej výstavby je potrebné uplatňovať nasledovné požiadavky:

- v novej výstavbe uplatňovať charakteristické regionálne architektonické prvky
- novostavby navrhovať len v takom rozsahu, aby sa zachovala historická urbanistická štruktúra, hmotová skladba a charakteristické výškové zónovanie, vytvárajúce kolorit obce
- novú výstavbu situovať primárne mimo historickej zástavby
- v historickej zástavbe povoliť maximálnu výšku zástavby jedno podlažie s možnosťou podkrovia (t.j. v centrálnej zóne obce I. - historické centrum)
- rešpektovať evidované archeologické náleziská: r.k. kostol Narodenia Panny Márie a mimo obce v polohách Hrádok (areál a okolie NKP), Sokolia skala (zaniknutá pevnosť), Pustý hrad (ruina veže – Vartovka)
- z hľadiska ochrany archeologických nálezov a nálezísk dodržiavať nasledovné požiadavky:
 - stavebník ku každému zámeru stavebnej činnosti, ako aj k rekonštrukcii historických objektov, ktorá predpokladá zemné práce na predmetnom území, si od príslušného krajského pamiatkového úradu vyžiada vyjadrenie z hľadiska nevyhnutnosti vykonať archeologický výskum
 - podľa § 36, ods. 2 zákona č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov pred začatím stavebnej činnosti alebo inej hospodárskej činnosti na evidovanom archeologickom nálezisku podľa § 41, ods. 1 je vlastníkom, správcou alebo stavebníkom povinný podať žiadosť o vyjadrenie k zámeru na krajský pamiatkový úrad.
 - podľa § 36 ods. 3 zákona č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov krajský pamiatkový úrad môže rozhodnúť o povinnosti vykonať archeologický výskum aj na mieste stavby alebo inej hospodárskej činnosti, ktoré nie je archeologickým náleziskom podľa § 41, ods. 1, ak na tomto mieste dôvodne predpokladá výskyt archeologických nálezov

3.6 Zásady a regulatívy starostlivosti o životné prostredie, ochrany a využívania prírodných zdrojov, ochrany prírody a tvorby krajiny, vytvárania a udržiavania ekologickej stability

Zásady ochrany a využívania prírodných zdrojov

Z hľadiska ochrany a využívania prírodných zdrojov je potrebné rešpektovať:

- výhradné ložisko 302 – Tekovská Breznica – Brehy – čadič tavný – s určeným dobývacím priestorom pre SKALEX NB, s.r.o., Banská Bystrica

- určené prieskumné územie P22/15 – Nová Baňa (nerasty, z ktorých možno priemyselne vyrábať kovy Au-Ag, Cu-Pb-Zn rudy)
- určené prieskumné územie P6/17 - Rudno (nerasty, z ktorých možno priemyselne vyrábať kovy Au-Ag, Cu-Pb-Zn rudy)

Zásady ochrany prírody a krajiny

Z hľadiska ochrany prírody a krajiny je potrebné dodržiavať nasledovné zásady:

- rešpektovať existujúce chránené územia – Chránenú krajinnú oblasť Štiavnické vrchy, Prírodnú pamiatku Putikov vršok, Územie európskeho významu SKUEV0263 Hodrušská hornatina, Územie európskeho významu SKUEV0947 Stredný tok Hrona
- starostlivosť o biotopy európskeho významu a národného významu: Lk1 Nížinné a podhorské kosné lúky (NATURA 2000: 6510), Lk3 Mezofilné pasienky a spásané lúky, Ls5.1 Bukové a jedľovo-bukové kvetnaté lesy (NATURA 2000: 9130), Ls5.2 Kyslomilné bukové lesy (NATURA 2000: 9110), Ls4.0 Lipovo-javorové sutinové lesy (NATURA 2000: 9180* prioritný biotop), Ls2.1 Dubovo-hrabové lesy karpatské – biotop národného významu a Ls2.2 Dubovo-hrabové lesy panónske (NATURA 2000: 91G0* prioritný biotop)

Zásady vytvárania územného systému ekologickej stability (ÚSES)

V zmysle návrhu systému ekologickej stability je nutné rešpektovať / dobudovať navrhované prvky ÚSES, tak aby plnili požadované funkcie biocentra, biokoridoru alebo interakčného prvku:

- biocentrá miestneho významu MBc1 Putikov vrch, MBc2 Jazierko, MBc3 Pod Hrádkom
- biokoridor nadregionálneho významu NBk 12/12 Vodný tok Hron
- biokoridory miestneho významu MBk1 Liešňanský potok, MBk2 Chválenský potok, MBk3 Breznica (Priesilská dolina), MBk4 Rakytská dolina
- interakčné prvky plošného a líniového charakteru: remízky a zeleň na stržiach a v erózných ryhách, líniová zeleň na poľnohospodárskej pôde, lesné porasty v kontakte s potenciálnymi biocentrami (okrem plôch biocentier), trvalé trávne porasty s biotopmi európskeho a národného významu, drobné vodné toky s brehovou vegetáciou, ktoré nie sú zaradené medzi biokoridory miestneho významu

Zásady starostlivosti o životné prostredie a vytvárania a udržiavania ekologickej stability

Z hľadiska starostlivosti o životné prostredie a vytvárania a udržiavania ekologickej stability je potrebné dodržiavať nasledovné zásady:

- zvýšiť druhovú diverzitu lesných porastov a nelesnej drevinovej vegetácie a zabrániť jej ďalšej monokulturalizácii
- optimalizovať drevinovú skladbu a preferovať pôvodné dreviny, v súlade s potenciálnou prirodzenou vegetáciou v danom území
- zachovať a vytvoriť nárazníkové pásy brehových porastov pozdĺž vodných tokov (mimo zastavaného územia obce)
- zabrániť šíreniu a zabezpečiť odstraňovanie nepôvodných a invázných druhov rastlín ohrozujúcich biologickú diverzitu v súlade s §7b zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov a s vyhláškou č. 24/2003 Z.z.
- pred výstavbou v rozvojových plochách č. 3, 4 preveriť výskyt chránených biotopov
- dobudovať prvky územného systému ekologickej stability (biokoridory, biocentrá)
- obmedziť socioekonomické činnosti v lokalitách tvoriacich prvky ÚSES
- udržiavať existujúcu a založiť novú líniovú zeleň s funkciou retencie vody v krajine v podobe vsakovacích vegetačných pásov, umiestnených po vrstevniciach
- realizovať vodozádržné úpravy na drobných vodných tokoch
- realizovať hydrotechnické opatrenia na horných úsekoch tokov na zachytávanie a retenciu privalových vôd, napr. poldre, hrádky
- výsadba pásov alebo línie izolačnej zelene okolo, resp. v rámci výrobných areálov a hospodárskych dvorov
- výsadba pásov alebo línie izolačnej zelene na rozhraní zastavaného územia a poľnohospodárskej pôdy
- revitalizácia a výsadba línii zelene (stromoradiá a alejí) a vegetačných pásov pozdĺž účelových komunikácií, poľných ciest, na medziach
- výsadba aspoň jednostrannej líniovej zelene na hlavných obslužných komunikáciách v navrhovaných obytných uliciach
- výsadba zelene z miestne pôvodných druhov drevín a zvyšovanie podielu prvkov zelene a prírodných prvkov v zastavanom území obce
- uskutočňovať stály monitoring stavu životného prostredia a odstraňovanie prípadných nelegálnych skládok a smetísk
- vybudovať zariadenie na zber triedeného odpadu (zberný dvor)

- predĺžiť protihlukovú stenu pri rýchlostnej ceste R1 pre zabezpečenie protihlukovej ochrany zastavaného územia obce Tekovská Breznica
- v obytnom území nepovoľovať prevádzky, ktoré sú zdrojom hluku, vibrácií, prašnosti a znečistenia ovzdušia
- pred výstavbou obytných budov v území so stredným radónovým rizikom zabezpečiť meranie objemovej aktivity radónu v pôdnom vzduchu podľa zákona č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov a vyhlášky č. 528/2007 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o požiadavkách na obmedzenie ožiarenia z prírodného žiarenia – a na základe výsledkov merania realizovať stavebné opatrenia proti prenikaniu radónu z geologického podlažia

3.7 Vymedzenie zastavaného územia obce

V súvislosti s návrhom rozvojových plôch vymedzuje Územný plán obce Tekovská Breznica zastavané územie obce tak, že bude zahŕňať:

- existujúce zastavané územie vymedzené hranicou zastavaného územia obce k 1.1.1990
- nové rozvojové plochy č. 1, 3, 4 (zasahujúce mimo zastavaného územia obce k 1.1.1990)

3.8 Vymedzenie ochranných pásiem a chránených území podľa osobitných predpisov

Z hľadiska ochrany trás nadradených systémov dopravného vybavenia územia je potrebné v riešenom území rešpektovať:

- cestné ochranné pásma mimo sídelného útvaru obce ohraničeného dopravnou značkou označujúcou začiatok a koniec obce (v zmysle zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách v znení neskorších predpisov a jeho vykonávacej vyhlášky č. 35/1984 Zb.):
 - ochranné pásmo rýchlostnej cesty - v šírke 100 m (od osi vozovky príslušného jazdného pásu diaľnice a cesty budovanej ako rýchlostná komunikácia)
 - ochranné pásmo cesty III. triedy - v šírke 20 m (od osi vozovky)
- ochranné pásmo železnice (dráhy) definované v šírke 60 m od osi krajnej koľaje, najmenej však 30 m od vonkajšej hranice obvodu dráhy (v zmysle zákona č.

513/2009 Z. z. o dráhach a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov)

Z hľadiska ochrany trás (nadradeného) technického vybavenia územia je v zmysle príslušných právnych predpisov potrebné v riešenom území rešpektovať požiadavky na ochranné a bezpečnostné pásma existujúceho aj navrhovaného technického vybavenia:

- ochranné pásma vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia (v zmysle § 43 zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov), vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na vedenie od krajného vodiča pri napätí:
 - 110 kV – 15 m
 - 22 kV – 10 m (pre vodiče bez izolácie)
- ochranné pásmo vonkajšieho podzemného elektrického vedenia (v zmysle § 43 zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov) vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách krajných káblov vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na toto vedenie od krajného kábla – 1 m pri napätí do 110 kV vrátane vedenia riadiacej regulačnej a zabezpečovacej techniky
- ochranné pásmo elektrickej stanice (v zmysle § 43 zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov):
 - vonkajšieho vyhotovenia s napätím do 110 kV je vymedzené zvislými rovinami, ktoré sú vedené vo vodorovnej vzdialenosti 10 m kolmo na oplotenie alebo na hranicu objektu elektrickej stanice
 - s vnútorným vyhotovením je vymedzené oplotením alebo obostavanou hranicou objektu elektrickej stanice, pričom musí byť zabezpečený prístup do elektrickej stanice na výmenu technologických zariadení
- ochranné pásmo plynovodu (v zmysle § 79 zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov) vymedzené vodorovnou vzdialenosťou od osi priameho plynovodu alebo od pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia merané kolmo na os plynovodu alebo na hranu pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia:
 - 8 m pre plynovod s menovitou svetlosťou od 201 mm do 500 mm
 - 4 m pre plynovod s menovitou svetlosťou do 200 mm
 - 1 m pre plynovod, ktorým sa rozvádza plyn na zastavanom území mesta s prevádzkovaným tlakom nižším ako 0,4 MPa
 - 8 m pre technologické objekty (regulačné stanice, filtračné stanice, armatúrne uzly)
- bezpečnostné pásmo plynovodu (v zmysle § 80 zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov) vymedzené vodorovnou

vzdialenosťou od osi priameho plynovodu alebo od pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia merané kolmo na os plynovodu alebo na hranu pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia:

- 20 m pri plynovodoch prevádzkovaných s tlakom od 0,4 MPa do 4 MPa a s menovitou svetlosťou do 350 mm
- 10 m pri plynovodoch s tlakom nižším ako 0,4 MPa prevádzkovaných na voľnom priestranstve a na nezastavanom území
- 50 m pri regulačných staniciach, filtračných staniciach, armatúrnych uzloch
- ochranné pásma telekomunikačných vedení, zariadení a objektov verejnej telekomunikačnej siete (v zmysle zákona č. 351/2011 Z. z. o elektronických komunikáciách v znení neskorších predpisov)
- ochranné pásma vodovodu a kanalizácie (v zmysle zákona č. 442/2002 Z. z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách v znení neskorších predpisov):
 - 1,5 m od vonkajšieho okraja potrubia horizontálne na obe strany (priemer potrubia do 500 mm vrátane)

V riešenom území je ďalej potrebné rešpektovať ochranné pásma:

- ochranné pásma cintorína – 50 m (v zmysle zákona č. 131/2010 Z. z. o pohrebníctve)
- ochranné pásma lesa – 50 m od hranice lesného pozemku (v zmysle zákona č. 326/2005 Z. z. o lesoch v znení neskorších predpisov)
- pásma hygienickej ochrany I. a II. stupňa vodného zdroja (vrty HŠ-13 a HŠ-15 a prameň Studnička) – v zmysle rozhodnutia Obvodného úradu životného prostredia v Žiari nad Hronom č. ŽP-618/1994-5 zo dňa 17.11.1995
- ochranné pásma čistiarne odpadových vôd (podľa STN 756401, STN 756402) – 100 m od stredu čistiarne odpadových vôd po okraj súvislej bytovej výstavby
- ochranné pásma tokov v zmysle STN 75 2102, ktoré dosahuje pri šírke toku medzi brehovými čiarami do 10 m šírku 4 m od brehovej čiary; v tomto ochrannom pásme, ktoré je potrebné ponechať bez trvalého oplotenia, nie je prípustná orba, stavanie objektov, zmena reliéfu ťažbou, navážkami, manipulácia s látkami škodiacimi vodám, výstavba súbežných inžinierskych sietí. Rešpektovať ustanovenia § 49 ods. 2 zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách v znení neskorších predpisov, umožňujúcom správcovi vodných tokov a vodných stavieb pri výkone ich správy užívať pobrežné pozemky, ktorými sú vodohospodársky významnom toku (Hron) pozemky do 10 m od brehovej čiary a pri drobných vodných tokoch pozemky do 5 m od brehovej čiary, pri ochrannej hrádzi vodného toku do 10 m od vzdušnej a návodnej päty hrádze. Zachovať prístup mechanizácie správcu vodného toku k pobrežným pozemkom z hľadiska realizácie opráv, údržby a povodňovej aktivity.

- ochranné pásmo hospodárskeho dvora so živočíšnou výrobou – 80 m od hranice areálu

3.9 Plochy na verejnoprospešné stavby, na vykonanie delenia a sceľovania pozemkov, na asanáciu a na chránené časti krajiny

V zmysle § 108 zákona č. 50/1976 Zb. v znení neskorších predpisov a nálezov Ústavného súdu SR č. 217/2002 Z.z. územný plán obce vymedzuje verejnoprospešné stavby, pre ktoré je možné vyvlastniť pozemky a stavby za účelom zabezpečenia verejnoprospešných služieb a verejného technického vybavenia územia podporujúceho rozvoj územia a ochranu životného prostredia.

Verejný záujem na vyvlastnení pre tieto účely sa musí preukázať vo vyvlastňovacom konaní. Za stavby podľa odseku 2 písm. a) sa považujú stavby určené na verejnoprospešné služby a pre verejné technické vybavenie územia podporujúce jeho rozvoj a ochranu životného prostredia, ktoré vymedzil a schválil schvaľujúci orgán v záväznej časti územnoplánovacej dokumentácie (§108 ods. 3 stavebného zákona).

Územný plán obce Tekovská Breznica vymedzuje plochy, resp. koridory pre verejnoprospešné stavby v rozsahu zoznamu verejnoprospešných stavieb podľa kap. 3.10 tejto dokumentácie. Verejnoprospešné stavby a plochy pre umiestnenie verejnoprospešných stavieb sú zakreslené v „komplexnom výkrese priestorového usporiadania a funkčného využívania územia, s vyznačenou záväznou časťou riešenia a verejnoprospešnými stavbami“. Ako verejnoprospešné stavby sú definované dopravné líniové stavby miestneho významu, plochy a koridory pre distribučné energetické a vodohospodárske zariadenia (vrátane protipovodňových opatrení), plochy pre umiestnenie zariadení občianskeho vybavenia, vyhradenej zelene.

Predpokladá sa, že k deleniu a sceľovaniu pozemkov dôjde na všetkých plochách vymedzených ako rozvojové plochy. Nakoľko územný plán obce Tekovská Breznica nie je riešený s podrobnosťou územného plánu zóny, nie sú definované parcely, ktorých sa proces delenia a sceľovania bude dotýkať.

Územný plán obce Tekovská Breznica navrhuje na asanáciu a následnú rekultiváciu schátraný areál bývalej veľkovýkrmne.

3.10 Zoznam verejnoprospešných stavieb

Územný plán obce Tekovská Breznica určuje zoznam verejnoprospešných stavieb v nasledovnom rozsahu a s označeniami:

- [1] rekonštrukcia a rozšírenie cesty III. triedy č. III/2511

- [2] protihluková bariéra pri rýchlostnej ceste R1
- [3] miestne obslužné komunikácie, vrátane inžinierskych sietí (splašková kanalizácia, rozvody vody, elektrickej energie NN, telekomunikácií) – navrhované pre dopravnú obsluhu
- [4] rekonštrukcia a rozšírenie miestnych komunikácií, vrátane inžinierskych sietí (splašková kanalizácia, rozvody vody, elektrickej energie NN, telekomunikácií)
- [5] chodníky pre chodcov pri ceste III. triedy
- [6] cyklistické trasy
- [7] prepojenie vodárenských sústav - pozdĺž cesty III. triedy Tekovská Breznica – Rudno nad Hronom
- [8] rozšírenie akumuláčnej kapacity (vodojemu)
- [9] protipovodňové úpravy na vodných tokoch (Hron, Chválenský potok, Breznica)
- [10] profil na zachytávanie ropných havárií na Hrone v rkm 88,780
- [11] elektrické vedenie 2x110 kV Kozárovce – Žarnovica (- Horná Ždaňa)
- [12] rozšírenie cintorína
- [13] nový dom kultúry

3.11 Vymedzenie častí obce pre podrobnejšie riešenie v územnom pláne zóny

V zmysle § 11 zákona č. 50/1976 Zb. v znení neskorších predpisov môže územný plán obce vymedziť plochy, pre ktoré bude nutné obstaráť dokumentáciu nižšieho stupňa (územný plán zóny).

Územný plán obce Tekovská Breznica nevymedzuje žiadnu časť obce pre podrobnejšie riešenie v územnom pláne zóny.

3.12 Schéma záväzných častí riešenia a verejnoprospešných stavieb

Schéma záväzných častí a verejnoprospešných stavieb je súčasťou „komplexného výkresu priestorového usporiadania a funkčného využitia územia, s vyznačenou záväznou časťou riešenia a verejnoprospešnými stavbami“.

Všetky položky predstavujú záväznú časť riešenia. Verejnoprospešné stavby sú vyznačené v zmysle ich definície v kapitolách č. 3.9 a 3.10.

4. DOPLŇUJÚCE ÚDAJE

4.1 Zoznam východiskových podkladov

- Atlas krajiny Slovenskej republiky, Bratislava: Ministerstvo životného prostredia SR, 2002
- Atlas máp stability svahov SR v M 1: 50 000
http://www.geology.sk/new/sk/sub/Geoisnomenu/geof/atlas_st_sv
- Konceptia územného rozvoja Slovenska 2011 v platnom znení
- Národná stratégia rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky v Slovenskej republike, MDVaRR 2015
- Oficiálna stránka obce Tekovská Breznica www.tekovskabreznica.sk
- Operačný program Integrovaná infraštruktúra 2014 – 2020
- Prieskumy a rozboru na územný plán obce Tekovská Breznica, 2017
- Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Banskobystrického samosprávneho kraja na roky 2015 - 2023
- Regionálna integrovaná územná stratégia (RIÚS)
- Regionálny územný systém ekologickej stability okresu Žiar nad Hronom, Banská Štiavnica : Ekotrust, 1994
- Rozvoj cyklistickej dopravy na území BBSK
- Rozvojový program priorít verejných prác na roky 2015 až 2017
- Spoločný program rozvoja obcí Orovnica a Tekovská Breznica, 2015
- Stratégia adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy, 2014
- Stratégia rozvoja dopravy Slovenskej republiky do roku 2020
- Územný plán mesta Nová Baňa, 2014
- Územný plán obce Brehy, 2011
- Územný plán veľkého územného celku (ÚPN VÚC) Banskobystrický kraj v znení zmien a doplnkov